

TANTE GRIET

DOOR

C. ASSCHER.
PINKHOF

ALKMAAR GEBR. KLUITMAN

TANTE GRIET

(Leeftijd 12—15 jaar.)

TANTE GRIET

DOOR C. ASSCHER-PINKHOF

GEÏLL. DOOR IS. VAN MENS

ALKMAAR, N.V. UITGEVERS M^U. GEBR. KLUITMAN

HOOFDSTUK I.

Moeder, met een opgewonden kleurtje op haar wangen, riep in Greet's oor:

„Word wakker! Je bent tante geworden!”

„Ng,” zei Greet en verbeeldde zich, dat ze haar oogen opendeed, maar in werkelijkheid bewogen alleen haar wimpers.

„Word toch wakker!” smeekte moeder bijna.

Greet's warrige, donkere kop draaide een kwartslag om in het kussen en een klein beetje oogen kwam te zien van onder de oogleden.

„Wat?” kreunde ze onwelluidend.

„Je bent tante geworden,” zei moeder nadrukkelijk, vlak bij Greet's oor.

Ze zat ineens rechtop in bed, heelemaal verdwaasd.

„Hè? Wat?”

„Je bent tante geworden,” herhaalde moeder geduldig.

„Tante? Hoe weet u dat?”

„Bernard heeft opgebeld en...”

Nu stond Greet naast haar bed, een stuk groter dan moeder.

„Neeee!” riep ze, „is 't echt? Heeft Wies... neeee! Een meisje?”

„Nee,” zei moeder en ze kneep haar beide han-

den in elkaar, net of ze zichzelf wou dwingen te gelooven, dat het werkelijkheid was, „nee, — twee jongens.”

Een oogenblik stond Greet verbouwereerd en onhandig en nog langer dan ze wàs in haar pyjama, het geweldige te verwerken.

„Twéé? Twéé jongens? Weet u dat zeker?”

„Twee jongens. Bernard zei het zelf. Wies is best. Ik ga er vandaag heen.”

„Ik ga mee,” besliste Greet.

„Jij?” lachte moeder. „Heb je opeens vacantie?”

„Nee,” schudde Greet, „maar met zoo iets kun je niet naar school. Twee jongens!”

„Natuurlijk moet je naar school. Stel je voor dat ze allemaal thuisbleven, als ze tante werden.”

„Dat komt nooit voor,” kwam Greet onverstaanbaar van achter de waschlap, die heftig haar gezicht bewerkte. En ze herhaalde ter verduidelijking: „Dat komt nooit voor. Géén meisje in de klas krijgt het in haar hoofd, om tante te worden. — Twee jongens! Hoe zien ze er uit?”

„Dat kon Bernard zoo gauw niet vertellen. 't Zijn flinke jongens.”

„Maar hoe heeten ze dan?”

„Eduard en Theodoor.”

„Jakkes,” vond Greet, terwijl de tandpasta tegen 'den spiegel spatte en moeder onbewust bezig was, Greets bed uit te leggen, „voor zulke kleine jongetjes!”

„Ze worden wel groot,” troostte moeder, „en ze heeten toch naar vader en Bernards vader? En ze zullen het wel afkorten.”

„Eduard en Theodoor,” bepeinsde Greet en de kam rukte door haar steile, korte haar, „wat kun je

daar nou van maken?"

„Ik ga voor 't ontbijt zorgen," zei moeder in de deur, „en als je uit school komt, maak je wel even 't twaalfuurtje klaar voor vader en jou, hè? Vanmorgen is de werkvrouw er, maar die gaat om twaalf uur weg. Bak je even een ei voor vader en jezelf? Ik ben tegen middageten wel weer terug."

„Maar ik kan toch niet gewoon naar school gaan, vandaag?" klaagde Greet. Maar moeder was niet eens meer in de kamer.

Ze stond even te bedenken, wat voor jurk ze vandaag aan moest doen. De gewone schooljurk, dat ging toch niet. Vandaag, nu Wies twee jongens had gekregen. Twee jongens. Tante geworden van twee jongens. Tante Greet heette ze nu. Eduard en Theodoor, — jakkes, wat eigenwijs. Edu... Theo, — nee, nog niks voor dat kleine spul. E...

„Eetje en Teetje!" juichte ze hardop, en floepte de jurk met de lange, kleurige das over haar hoofd.

„Eetje en Teetje," zei ze, toen ze de huiskamer binnenkwam. „En ik heb u nog niet eens gefeliciteerd."

Ze viel vader en moeder in één moeite van achteren aan, met een arm om elken hals en achtereenvolgens een zoen op vaders rechter- en moeders linkerwang.

Toen ze tegenover vader en moeder aan tafel zat, merkte ze, hoe vader zat te glunderen en moeder, met haar gejaagd kleurtje en haar ingehouden lachje, zat te kieskauwen.

„Vader, vindt u wel, dat ik naar school kan gaan onder deze omstandigheden?"

„Best!" zei vader.

„'t Is bij mijn weten nog nooit voorgekomen, dat

er een meisje gewoon op school is gekomen, terwijl ze tante was geworden van twee jongens."

„Eén keer moet de eerste zijn," knikte vader plezierig.

„We hebben zelfs algebra vandaag. Wie doet er nou algebra, als ie tante is geworden!"

„Hoopen menschen," vond vader.

Er was niets aan te doen: Greet moest met de kleurige, lange das naar school. Dat voelde ze wel.

Er werd gebeld. Greet vloog overeind.

„Misschien weer wat bizonders aan de hand!" juichte ze opgewonden. „Laat mij maar opendoen."

„'t Zal de werkvrouw zijn," ontnuchterde moeder haar.

Het wàs de werkvrouw. Greet vloog haar bijna om den hals, toen ze van aangezicht tot aangezicht tegenover haar stond.

„Ik ben tante geworden!" schreeuwde ze.

„Is 't waarachtig?" schrok juffrouw Rikkert. „Van harte gefeliciteerd, hoor! En hoe maakt juffrouw Wies het, en de kleine?"

„De kleine? 't Zijn er twee! Twee jongens!"

De werkvrouw stond met stomheid geslagen.

„Twéé? Is 't waarachtig? Het schaap!"

„De schapen," verbeterde Greet. „Ik zei toch, dat het er twee waren?"

„Ik bedoel die schapen niet, — ik bedoel juffrouw Wies," lichtte de werkvrouw toe.

„Wies een schaap?" — Greet vond geen woorden voor haar verontwaardiging.

„Nou, ze zal ook wel haar handen vol krijgen," voorspelde juffrouw Rikkert somber.

„Dat vindt ze niets erg," zei Greet kort. „Dat heeft ze best voor ze over. Een schááp!"

„Ze vindt Wies een schááp!” luchtte ze haar hart bij vader en moeder, maar meteen daarop klopte de werkvrouw aan, stak haar hand uit en zei plechtig:

„Mevrouw, meneer, mag ik u van harte feliciteeren met de geboorte van uw kleinzoons. Dat u veel plezier aan ze moogt beleven.”

„Dank je wel,” zeiden vader en moeder tegelijk en moeder zei: „Wat word je oud, juffrouw Rikkert,

hè, dat juffrouw Wies al moeder is!”

Wies bleef „juffrouw Wies”, en zou nooit „mevrouw Wies” worden in juffrouw Rikkert’s oogen. ’t Was al moeilijk genoeg geweest van „jongejuffrouw” af te stappen, toen Wies getrouwd was.

Moeder moest nog met de werkvrouw afspreken, wat er vanmorgen gebeuren zou, terwijl zij weg was. Greet pakte intusschen haar boeken bij elkaar, omdat er toch geen ontkomen aan was, dat ze gewoon op school moest zitten.

„k Wou wel zóó met u mee,” klaagde ze. „Maar zegt u aan Wies, dat ik overmorgen kom. Woensdagmiddag, dat kan toch wel?”

Toen ze op straat liep en langs den bloemenwinkel aan ’t eind van de straat kwam, dacht ze er opeens aan, dat ze heelemaal geen groet, geen briefje voor Wies had meegegeven. Maar ze had geen tijd meer, om naar huis terug te loopen en moeder iets voor Wies te brengen. Was ze maar met de fiets gegaan!

Vóór ze ’t wist, stond ze toch in den bloemenwinkel en keek onbestemd rond, of er iets kleins te vinden was, goed genoeg voor kleine jongetjes, of voor de moeder van kleine jongetjes. Wies, Wies al moeder van twee kleine jongetjes!

„Volk!” riep ze, want er kwam niemand opdagen en ze had heusch geen tijd meer.

„O, lelietjes!” ontdekte ze net op het oogenblik, dat de bloemenmeneer binnen kwam.

„Wilt u een bosje lelietjes thuis bezorgen?” vroeg ze haastig. „Wacht, ik zal er even wat bijschrijven.”

Vóór de bloemenmeneer met een kaartje kon komen aandragen, had ze haar tasch opengemaakt en op een blaadje achter uit haar agenda met potlood gekrabbeld:

„Voor Eetje en Teetje, van tante Greet.”

Tante Greet, — hoe dat daar stond!

„Nee,” zei ze hardop. Want de combinatie „tante” en „Greet” beviel haar niet. Een tante, dat was iets diks en verwennerigs, dat de kinderen met peper-muntjes achterna liep, — daar paste „Greet” niet bij.

En met de tong tusschen haar lippen uit van louter energie, kraste ze door de eerste e van Greet een i.

„Voor Eetje en Teetje, van tante Griet,” stond er.

Ze betaalde haastig, hield nog zeven cent over, — en blij en erg warm en op ’t nippertje en zeldzaam feestelijk holde tante Griet naar school.

* *

*

Het ergste was, dat ze zóó op ’t allerlaatste oogenblik de klas binnen holde, dat ze niemand, zelfs haar allernaaste buurvrouw niet, noch haar alderdikste vriendin, iets van de geweldige gebeurtenis kon vertellen. Vader had het toch verkeerd ingezien, dat je onder zulke omstandigheden best naar school kon gaan. Het wàs niet doenlijk.

Ze kreeg het eerste uur, met geschiedenis, een beurt, die ze verknoeide. En ze had hem werkelijk goed geleerd, halfzacht, met de vingers in de ooren, en met het gezoem, dat het vader en moeder altijd onmogelijk maakte, in haar nabijheid te blijven, als ze aan ’t leeren was. Ze was echt eventjes vervelend van de verknoeide beurt, want als je een les niet geleerd hebt, is ’t nog tot dáár aan toe, — maar zóó, al die moeite voor niets...

En toch kon ze 't niet zeggen, dat Eetje en Teetje de oorzaak waren van al die narigheid. Ze zou er de jongetjes maar in een slecht daglicht door plaatsens, die kleine stumperdjes, die er part noch deel aan hadden.

„De schapen,” dacht ze en ze was alweer ver weg van de onvoldoende beurt, want toen ze aan „schapen” dacht, hoorde ze de werkvrouw weer „schaap” zeggen van Wies.

Wat een onzin. Natúúrlijk kreeg Wies het druk, want zulke kereltjes moesten verzorgd worden, dat sprak vanzelf. Maar of 't maar niet fijn was, om moeder te zijn en dan nog wel van twee tegelijk! Als je daar nog niet wat moeite voor over had, nou, dan kon je net zoo goed géén moeder zijn! Nogal wat schaperigs aan, met een breeden tweelingwagen naar het bosch te mogen sjouwen en alle menschen met een verrukt gezicht in den wagen zien gluren en „och, kijk es, tweelingen!” hooren roepen. Ze had het zelf vaak genoeg gedaan, in een tweelingwagen naar binnen gekeken, — maar eerlijk gezegd in een éénling-wagen net zoo goed!

„Greet vindt het niet noodig, voor den volgenden keer in haar agenda aan te teekenen,” hoonde het van vóór de klas. „Ze kende het vandaag goed genoeg voor twee keer.”

Ze schrok zich dood en keek haastig in de agenda van An, naast haar. An schoof de agenda bereidwillig naar haar toe en nog heelemaal afwezig, nam ze het machinaal over.

Maar nauwelijks had de geschiedenis-leeraar de deur achter zich dichtgemaakt, of An vroeg:

„Wat had jij toch?”

Greet zuchtte diep.

„Wat ik had? Ik ben tante geworden!”

„Tante? ! Nee zeg, wat ééinig! Heeft je zus...”

De wiskunstenaar stond al voor de klas en An mompelde gesmoord:

„Meisje?”

Greet stak twee vingers op ter verduidelijking.

„Twee jongens!” fluisterde ze, onmetelijk trotsch.

An begreep haar niet, ondanks de twee vingers. Ze dacht bij „jongens” aan jongens uit de klas.

„Meisje of jongen?” herhaalde ze, met nauwelijks bewegende lippen, want met den wiskunstenaar viel niet te spotten.

Greet stak nog eens, sprakeloos, twee vingers op en toen An het weer niet begreep, fluisterde ze in arren moede: „Tweeling.”

Dat hielp. An gaf een onbeheerschten kreet van verrukking, wat de aandacht dusdanig op haar vestigde, dat ze de eerste beurt kreeg, voor het bord nog wel, en ze had juist gespeculeerd, dat ze vandaag alfabetisch den dans zou ontspringen.

Toen de pauze kwam, eindelijk, eindelijk, toen verzamelde Greet de vrouwelijke bevolking van de klas om zich heen en zei:

„Luister. Luisteren jullie nou even allemaal. Ik ben tante geworden!”

„O, leuk, zeg, ik feliciteer je,” riepen de zes door elkaar, maar An voelde zich zóó deel-hebben aan het geweldige feit, dat ze boven alles uitriep:

„Ja, maar niet gewóón tante! ’t Zijn tweelingen!”

Marthi, Greet’s allerbeste kameraad van alle meisjes, sprong geëlectriseerd op.

„Twéélingen? Heeft Wies twéélingen? O Gréét!”

„Ja,” knikte Greet, verzadigd van het succes.

„Meisjes? Jongens? Lijken ze sprekend op elkaar?”

Hoe heeten ze?"

„Jongens. Ik weet niet, of ze op elkaar lijken. Ik denk het wel, maar ik weet niets van ze. Ze heeten Eetje en Teetje."

„Eetje en Teetje!"

De namen sloegen geweldig in. Greet voelde zich omstuwd van een hofstoet, zóó'n succes had ze op eens. Het was misschien wel de eerste keer, dat er een gewoon leerling van school tante was geworden, en dan nog wel van tweelingen.

Toen ze weer naar binnen gingen, nog net vóór elk haar bank inzakte, trok ze Marthi nog gauw even aan haar arm.

„En ik heet tante Griet," fluisterde ze trotsch.

* *

*

Op weg naar huis liep ze wel drie lekkers-winkels tevergeefs binnen om te vragen, of ze ook voor zeven cent muisjes bezaten. Maar muisjes waren ouwerwetsch, — één had den treurigen moed, haar een half ons chocolade-hagelslag te willen aanpraten, maar ze verliet verontwaardigd en met opgetrokken neus den winkel.

In den vierden winkel, waar alles altijd zoo zalig goedkoop was, maar waar je altijd zoo lang moest wachten, juist door diezelfde goedkoopte, — daar hadden ze gelukkig in een bijna-leeg laadje nog rose muisjes, die er een beetje vies uitzagen, maar dan toch rasechte muisjes waren. Ze kocht een half ons voor vijf cent en had nog twee cent over. Marthi deelde lief en leed met haar, deelde de vergeefsche pogingen in de drie winkels, het wachten in den vier-

den, en de muisjes, allemaal, want vader hield niet van zoetigheden op de boterham. Marthi en Greet waren zoet tot in hun keel, toen het op was en toch was een half ons maar een bitter klein beetje en dan nog wel voor tweelingen.

Toen scheidden ze, hoewel noode en Greet holde naar huis om gauw het twaalfuurtje voor vader en haarzelf klaar te maken. Vader was gelukkig nog niet thuis, en toen hij thuis kwam, rook het

Tante Griet.

in huis naar overgespatte boter, omdat het eieren bakken zoo heel haastig gebeurd was. Toch had Greet nog tijd gehad het weligtierende hangplantje uit de voorkamer midden op tafel te planten, bij gebrek aan bloemen in huis. De slierten van het plantje lagen over de heele tafel, van vaders bordje tot het hare en zoo kon je ondanks de haast en ondanks geen bloemen dadelijk bij 't binnenkomen zien, dat Wies twee jongetjes gekregen had, — in elk geval: dat er iets geweldig feestelijks aan de hand was.

„Opa!” begroette ze vader.

„Tante!” zei vader eerbiedig.

Ze zaten glunder tegenover elkaar en aten niet bijster veel. Bij Greet kwam het door het kwart ons muisjes, bij vader door onnaspeurlijke oorzaken.

„Zullen we eens nakijken, wat we nog aan fruit bezitten?” stelde Greet voor.

Het leverde niet veel op, want moeder had juist vanmorgen den voorraad zullen aanvullen. Maar het beetje, dat er was, deelden ze eerlijk.

„Wat zijn we stil, hè Vader? Zeker van emotie.”

„Ja,” zuchtte vader. Maar het was een plezierige zucht.

„Weet u, waar ik over heb zitten denken op school? Dat Wies en ik nooit een broer hebben bezeten en nou heeft zij maar zóó in eens twee jongens!”

„Je zult wel veel wijsheid hebben opgestoken, vanmorgen.”

„Ik zei u toch al, dat ik beter thuis had kunnen blijven! Maar de meisjes vonden het wel reusachtig van Wies. Ze hadden nog nooit zooiets bij de hand gehad.”

Vader rekte zich even uit, met dichte oogen.

„Tante,” zei hij, „’t wordt tijd, dat we af gaan ruimen. Zullen we ’t samen doen?”

„O Opa!”

Vader was niet bijzonder handig, want de ervaring ontbrak hem. Maar de bedoeling was goed en de gezelligheid van het samen-doen verlichtte den arbeid van het afruimen en afwasschen aanmerkelijk.

Toen alles schoon in de kast was, en het hangplantje tòch maar bleef prijken, ook op de niet-gedekte tafel, was het hoog tijd geworden, voor allebei, om weg te gaan.

„We moeten een iegelijk aan den arbeid,” zei vader verslagen.

„Ziet u wel, dat u het zelf ook beter had gevonden als ik niet naar school was gegaan? Maar nu kan het niet meer, — nu is het te laat!”

Het klonk wel tragisch, maar in haar hart verlangde ze er naar, weer tusschen de meisjes te zijn en te praten, al maar door te ratelen, omdat ze zoo stikvol was van Wies en de jongetjes.

Tegen haar gewoonte in gaf ze vader een zoen, toen hun wegen uit elkaar gingen.

„Gezwooren kameraden, hè?” vroeg ze nog.

„Tot in den dood,” gaf vader toe.

Ze hadden zoo hun eigen taaltje onder elkaar, waar geen buitenstaander ooit uit wijs zou worden. Maar zij wisten zelf drommels goed, wat ze er mee bedoelden: een massa hartelijkheid onder een veilig laagje onzin.

* *

*

Moeder tooverde een middagmaal uit weckfleschen en probeerde onderdehand op alle vragen antwoord te geven.

„Wies? Springlevend. Bemoeit zich vanuit haar bed met alles. Ziet er uit als Hollands welvaren. Geweldig in haar schik.”

„’t Schááp!” moest Greet nog even verontwaardigd herhalen.

„De jongetjes? Kerels! Natuurlijk nog een beetje leelijke gezichtjes...”

„Hè!” verweet Greet.

„Ja, ik kan er niets aan doen. Ze zijn nog leelijk. Maar dat gaat wel over. Als jij overmorgen komt, zijn ze al mooi. Bernard vindt ze ook leelijk.”

„Nou ja, Bérnard!”

„Ze zijn heel zoet,” trachtte moeder haar fout van ontaarde grootmoeder te herstellen.

„Lijken ze op elkaar? Hebben ze Eetje een bandje om den arm moeten doen om hem te herkennen?”

„Geen steek. Net of ze in de verste verte geen familie van elkaar zijn.”

„Hè!” kwam Greet weer teleurgesteld. Maar even later, getroost:

„Och ja, maar ’t is zoo ook weer leuker dan zoo’n twee-persoons kind. Hier heb je meer variatie aan.

Weet u, waar ik vanmiddag ineens bang voor was? Dat Bernard dat tweede kind uit zijn duim gezogen had voor de telefoon. ’t Was anders echt iets voor hem geweest. Maar nu u het met eigen oogen gezien hebt, ben ik gerustgesteld.”

„Waar zie je Bernard voor aan! Dat hij zoo maar een kind bij-fantaseert!” verweet moeder.

„Hij kan heelemaal niet goed tellen,” verklaarde ze zich nader, terwijl ze naar de voordeur holde, om-

dat ze vaders sleutel in 't slot hoorde.

„Tot twee toch zeker wel?” riep moeder haar na.

Maar dat hoorde Greet niet meer, want net tegelijkertijd vroeg vader haar:

„En? Is moeder al terug?”

HOOFDSTUK II.

Uit de zijkamer klonk een erbarmelijk gekras. En daardoorheen het tikken van een schoenzool op den grond en Bernards stem:

„Eéne — tweeë — drieë; ééne — tweeë — drieë, téllen — jongen — téllen, altijd — blijven — téllen!”

Greet was sinds jaar en dag al gewend aan deze geluiden hier in huis, maar ze merkte opeens, dat ze sinds eergisteren gedacht had, dat zulke dingen ophielden, als er een Eetje en een Teetje geboren waren. Ze had een vage voorstelling gehad van Bernard, zóó maar voor z'n plezier fiedelend bij de wieg van de jongetjes, — maar lesgevend, alsof er niets gebeurd was, aan krassende jongetjes en meisjes, — nee!

„Mag ik bij m'n zus?” vroeg ze onderdanig aan de zuster met het strenge gezicht, op wier aanwezigheid ze zich, dom genoeg, heelemaal niet had voorbereid.

„Mevrouw verwacht u,” zei de zuster somber.

Greet voelde zich ineenschrompelen tot een nietswaardig beetje stof, om dat „mevrouw” en dat „verwacht” en om dat deftige. Ze klopte zoo bescheiden op de slaapkamerdeur, of ze bij een wildvreemde in huis was.

„Ja!” juichte Wies' stem en toen was Greet de heele zuster vergeten.

Ze stootten haar neuzen eventjes tegen elkaar, toen ze elkaar een zoen gaven, — een beetje Chineesche manier van zoenen eigenlijk, maar dat zat zoo in de familie, — en ze lachten maar zoo'n beetje verlegen, en Wies vroeg:

„Hoe vind je 't, Greet, zeg, twéé!”

„Eénig!”

En eerbiedig:

„Mag ik ze zien?”

Wies wees naar twee hoeken van de kamer: in den éénen troonde de glorieuze wieg, die Greet onder Wies' vingers had zien worden tot het féést van kleurtjes en bloemetjes en strikken, dat het nu was, in den anderen stond een simpel mandje, vluchtig gevoerd met een wit laken.

„Liggen ze niet samen?”

„Nee, ze hebben mekaar den eersten nacht gekrabd. Nu moeten ze voor straf apart slapen.”

„Ongezellig voor ze,” vond Greet.

„Och,” zei Wies, „hoopen kinderen weten niet beter, of ze moeten alleen in een wieg slapen. Ze zijn er al over heen.”

„Waarom is de één zoo bevoorrecht met die mooie wieg? Wie is de gelukkige?”

„Theo.”

„Teetje,” verbeterde Greet. „Waarom hij juist? Je moet hem niet vóórtrekken.”

„Nee, daarom ruilen ze ieder etmaal om.”

„O,” zei Greet gerustgesteld, en ging expres het eerst naar het nederige mandje.

Boven de dekentjes uit kwam een donker plukje haar en toen ze het lakentje wat wegduwde, voorzichtig, voorzichtig, zag ze een rood rimpel-gezichtje, waar een kwaad vuistje de wacht naast hield.

„Bernard had toch gelijk, en moeder ook,” dacht ze, maar ze zei het niet hardop; „Eetje is ècht leelijk!”

Ze sloop naar den anderen kamerhoek en boog zich in de bloemetjes-wieg.

Een blond donsje schaduwde op 't kussentje. Een ander kinnetje, andere wangetjes, — nee, ze leken niets op elkaar, — maar óók rood, óók gerimpeld, óók met een zorgelijk toetje en een in-en-uitknijpend vuistje.

„Hoe vind je ze?” vroeg Wies gespannen.

Greet vond het nogal sneu om het te zeggen.

„Hoe vind *jij* ze?” ontweek ze.

„Schatten, hè?”

En Greet was oneerlijk genoeg om „ja” te zeggen. Want ze was tenslotte toch altijd nog hun tante.

De klagende geluiden uit de zijkamer hielden plotseling op. Er ging een deur open en weer dicht.

„O, Kees is verlost,” begreep Wies.

„Kees? Ken ik Kees al?” vroeg Greet.

„Nee, je bent hier nog nooit op Woensdagmiddag geweest. Kees is Kees en waarschijnlijk een hopeeloos geval.”

„Waarom houdt Bernard dan niet met hem op?”

„Och, kind, dat kan toch niet, met alle hopeloze gevallen maar ineens ophouden. En de vaders en moeders gelooven ook dikwijls niet aan de hopeeloosheid.”

De slaapkamerdeur ging open en iets heel langs en magers, met een bruinen jongenskop er bovenop, verscheen.

„Zóó, Wiesjewouw!” begroette hij Wies, met volkomen over 't hoofd zien van Greet.

„Zóó, kostverdiender!” groette Wies terug. „Je schoonzuster was er anders ook nog!”

„O hemel,” keerde Bernard zich verschrikt tot Greet, „ik had je heelemaal niet gezien.”

Greet nam het hem niets kwalijk; ze was van Bernard gewend, dat hij alleen maar ooren had en geen oogen. Volksstammen van menschen kon hij over 't hoofd zien, maar één enkel valsch nootje te midden van een groot orkest kon hij onderscheiden.

„Ik feliciteer je met je zonen!” zei Greet.

„Hoe vind je ze? Eenig, hè?”

Greet stond even verbouwereerd. Had moeder niet verteld, dat Bernard ze leelijk vond?

„Ja,” zei ze, „maar moeder zei, dat jij ze leelijk vond.”

„Sindsdien zijn ze veranderd,” zei Bernard een beetje knorrig; hij werd er niet graag aan herinnerd. „Ik vind het leuke kerels.”

Hij keek nog eens met vادتrots in de beide wiegen, de mooie en de schamele wieg.

„Zeg Wies,” kwam hij toen, „is er intusschen wat voor me te eten? Ik heb Kees vijf minuten eerder weg laten gaan, dat ik nog even hier op de kamer kon zijn vóór Heleentje kwam.”

„Kom hier, zoon,” zei Wies moederlijk, en ze pakte een grooten appel van de fruitmand naast haar. En tegen Greet: „'k Heb wat te stellen met drie zulke jongens.”

Greet keek Bernard oplettend in 't magere gezicht.

„Ik geloof heusch dat je een beetje dikker geworden bent van vreugde over je kinderen,” knikte ze bemoedigend.

„Och,” zei Bernard mismoedig, „dat fiedel ik er in één avond weer af.”

Hij zat nu schrijlings met zijn lange beenen op den eenigen nog leegen stoel, zijn armen gekruist over de leuning.

„Daarzoo komt Heleentje,” kondigde hij weer aan, „en jij kunt haar nu niet begeleiden.”

„Nee,” zei Wies getroost, „dat moet je voor je zoons over hebben.”

„Wie is Heleentje?” vroeg Greet.

„Heleentje,” liep Bernard warm, „is twaalf jaar en ze is zoo klein of ze negen is en ze speelt of ze vijftien is. Niet, Wies?”

„Ja,” knikte Wies, „Heleentje is een schat en ik begeleid haar altijd op de piano, maar nu kan dat niet, — wat zul je er aan doen!”

Greet kreeg een kleur.

„Zal ik... als 't geen moeilijke muziek is...”

„Ja zeg!” riep Bernard enthousiast. „'t Is wel niet zoo goed als Wies, maar je speelt toch tamelijk behoorlijk. 't Is heel eenvoudige muziek, — je kunt het best van 't blad spelen.”

Greet werd er een beetje gejaagd van. Begeleiden was haar sterke zijde niet; ze had nog altijd de gewoonte, bij ieder klein foutje opnieuw te beginnen en als je gebonden was aan een ander, die viool speelde, kwam je dan hopeloos in de war. Maar ze zou haar best doen, — al had ze eigenlijk nu al spijt, dat ze 't had aangeboden.

Net toen ze in zichzelf overwoog, of ze maar niet terug zou krabbelen, werd er gebeld.

„Dat is Heleentje,” zei Bernard. „Greet, ga mee naar de deur, dan kun je haar zien.”

Toen de voordeur openging, stond daar een klein

meisje, met blauwe oogen als sterretjes, met koude handen om een geweldigen bos bloemen geklemd, met kort blond haar, met een vroolijken wipneus, met een vioolkist onhandig onder den éénen arm, met roode wangen, met een verlegen lach.

„Ik feliciteer u,” fluisterde ze tegen Bernard en ze liet de vioolkist onder haar arm uit naast den

kapstok glijden, „en hier zijn bloemen voor mevrouw.”

„Wat aardig!” zeiden Bernard en Greet tegelijk en Greet voegde er aan toe: „Ik ben de zus van — eh — mevrouw en ik zou je vandaag begeleiden.”

Ze had er opeens ergen zin in.

„O,” zei Heleentje, omdat ze niet wist wat ze er anders op zeggen moest.

„Ga mee naar de slaapkamer,” stelde Bernard voor, „dan kun je zelf de bloemen geven en dan

kun je meteen de jongetjes zien."

Heleentje glansde zwijgend. Maar nu schoot uit een hoek van de gang de zuster te voorschijn.

„Pardon meneer," verweet ze, „mevrouw mag geen bezoek meer hebben."

„Dit is geen bezoek," pruttelde Bernard zachtjes tegen.

„En ze gaat maar éventjes naar binnen," dichte Greet aan. Ze voelde opeens, dat Heleentje ten koste van alles bij Wies in de kamer moest komen.

„Pardon," zei de zuster weer, nu tegen Greet, maar met een gezicht van „dat nest wil ook een duit in 't zakje gooien", „meer dan één bezoek per dag kan ik niet toestaan."

Bernard wenkte angstig naar Greet, dat ze in 's hemelsnaam maar toe moest geven, en maakte de deur van de zijkamer al gelaten open. Maar Greet vond het onoverkomelijk, dat dit frissche Heleentje niet éven zelf de bloemen mocht geven, niet éven Eetje en Teetje mocht zien. Net of Wies daar ziek van zou worden.

„Kom maar," knikte ze vriendelijk naar Heleentje, en om het hoekje van de slaapkamerdeur zei ze tegen Wies:

„Heleentje komt even de jongetjes zien. Ze heeft zóó'n bos bloemen voor je bij zich."

„Dag Heleentje!" riep Wies haar al tegemoet en Bernard mompelde bewonderend tegen Greet: „Hoe durf je!"

Heleentje bloosde verschrikkelijk en kon niets anders uitbrengen dan weer: „Ik feliciteer u," maar toen ze in de wiegjes keek was het ook heelemaal niet noodig, dat ze wat zei, want haar

stralende oogen zeiden meer dan genoeg.

„Hoe vind je ze?” vroeg Wies.

„Lief!” fluisterde Heleentje, en Greet zag, dat ze het werkelijk meende.

In de gang zei Greet, gemaakt joviaal, maar met een bezwaard hart, tegen de zuster, die daar nog stond te wachten:

„Nou, heeft dat niet kort geduurd, zuster?”

Maar de zuster antwoordde haar niet en toen Bernard haar in de zijkamer bij de geopende piano opwachtte en haar nog gauw toevertrouwde: „We zijn allebei doodsbenuwd, dat we ons den toorn van deze generaal op den hals halen,” toen voelde ze zich heel collegiaal met hem en van haar triomf was maar een bitter klein beetje over.

Ineens was Bernard in z'n element.

„Eerst maar zonder piano,” zei hij, terwijl hij de viool voor Heleentje op de piano afstemde. „Heb je goed gestudeerd?”

„Nou!” zei Heleentje.

Wat een heerlijken, sterken streek had dat kleine ding, — zoo frisch als ze er uitzag, zoo frisch klonken ook haar oefeningen. Ze stond rechtop, het grappige neusje in den wind en haar ronde, kinderlijke arm streek zoo dapper, — op en neer, op en neer.

„Goed,” zei Bernard. „Zullen we nou dit?”

Hij zette de piano-partij voor Greet neer en Greet zag dadelijk, gerustgesteld, dat het niet moeilijk was. Maar toch had ze hartkloppingen van ongerustheid, of ze het wel tot een goed eind zou brengen, onder het scherpe oog van Bernard en met den raken en zekeren streek van Heleentje naast zich.

„Ik kan het niet zoo goed als... eh... mevrouw,” verontschuldigde ze zich van te voren bij Heleentje.

„Hindert niet,” lachte Heleentje verlegen.

Ze speelden samen. Greet moest soms even smokkelen om bij te blijven, maar toch léék het iets, — het léék heusch iets! En ze raakten elkaar niet eens kwijt!

„Goed,” zei Bernard tegen Heleentje, en tegen Greet: „Ging wel.”

„Ik ben er warm van,” klaagde Greet.

„Dat zie ik,” zei Bernard, zonder eenig medelijden, „je glimt. Nu het volgende.”

Het volgende was nog iets moeilijker en er kwamen een paar maten, waarin Greet de linkerhand maar linkerhand liet en alleen met de rechter Heleentje bijhield. Maar tegen het eind was alles weer in orde.

„Je slonst nogal, hè?” vroeg Bernard zakelijk. „Zeker niet veel meer eraan gedaan den laatsten tijd?”

„Nee,” bekende Greet, met een kleur als vuur. „Maar ik heb je toch gewaarschuwd, dat ik het niet goed kon?”

„Ja,” zei Bernard kort, „dat is zoo.”

Zijn zwagerhart was zoo koud als steen, zoodra het muziek betrof. Maar toch, toen de les doorging zonder piano en Greet stilltjes afdroop, zei hij met iets troostends in zijn stem:

„Dank je wel, hoor, voor je hulp.”

En dat was al veel meer, dan Greet van hem had durven verwachten.

Ze kwam een beetje benepen bij Wies terug: twee menschen hier in huis, bij wie ze in ongenade was, de zuster en Bernard.

„Speelt ze niet heerlijk?” vroeg Wies haar dadelijk.

„Ja,” zei Greet klein.

„Vond je 't niet zóó?” vroeg Wies verbaasd.

„O ja, èrg goed, — maar *ik* heb zoo geknoeid.”
Wies lachte hardop.

„O, Bernard is zeker niet al te vriendelijk geweest?”

„Nee, hij vond me zoo slonzen, — en dat deed ik ook.”

„Als het je tot troost kan zijn, — ik maak het hem ook dikwijls niet naar den zin, vooral als ik hemzelf begeleid.”

„Ja?” vroeg Greet verrast. „En jij speelt zoo goed!”

„Hij is niet gauw tevreden. Maar hij meent het best met je, hoor.”

Greet schikte zich een beetje dicht bij Wies' bed.

„De zuster zal ook wel boos op me zijn,” klaagde ze. Als je dicht bij Wies zat, was het altijd zoo genoeglijk klagen, ook al vóórdat Wies moeder was.

„De generaal? O, daar zijn Bernard en ik al bang voor geweest, vàn dat ze hier in huis zou komen. Bernard vliegt voor haar. Als ze de kamer in komt, druipt hij af.”

„Gezellig voor jullie!”

„O, juist wel leuk. Zoo stilletjes even binnen sluipen, als ze 't niet ziet, dat geeft er juist de aardigheid aan. Maar met Heleentje zijn jullie gemeen tegen de lamp geloopt, hè? Toch fijn, dat ze even binnen is geweest!”

„Zou het echt niet goed voor je zijn, dat je

twee op bezoek hebt gehad?" vroeg Greet, met een plotseling en te laat ontwaken van haar geweten.

„Ben je mal! Wat kan dat nou hinderen, even dat gezellige snuit van Heleentje in de kamer hebben!"

„Gelukkig."

Ze zaten even stil te luisteren naar de viool uit de zijkamer. Wies, wat moe toch, met dichte oogen in haar kussen geleund.

„Nu speelt Bernard vóór, hoor je wel?" zei Wies stil. „'t Klinkt toch ineens heel anders dan als een kind speelt."

Een kreuntje uit de schamele wieg betuigde zijn instemming. Wies zat ineens rechtop.

„O, kijk jij eens in de wieg, of er wat aan scheelt," vroeg ze Greet.

Greet keek graag in de wieg. De neef trok allemaal vieze gezichten, maar zei verder niets meer.

„Nee, er scheelt hem niets," bracht ze verslag uit. „Maar hij kijkt niet erg gelukkig. Kan hij honger hebben?"

Wies keek op haar klokje.

„Honger? Over een uur pas."

Daar kwam Greets tantelijk gevoel toch tegen in opstand.

„Wat weet je daar nou van! Als hij nu al honger heeft, heeft hij nu al honger! Hij kan toch niet op de klok kijken! Je doet warempel of dat kind..."

Uit de mooie wieg zette iemand kracht bij aan Greets protest. Als een automaat ging de deur open en verscheen de zuster.

„De kleine wordt wat onrustig, niet mevrouw?"

zei ze, met over 't hoofd zien van de aanwezigheid eener tante.

„De kleine!” mopperde Greet onverstaanbaar. „Net of die kinderen geen naam hebben.”

Ze stond op. Het respect voor de generaal deed haar in de houding vliegen.

„Ik moet naar den trein,” zei ze tegen Wies. „Ik heb vanavond nog huiswerk te maken.”

Wies wist heel goed, dat er nog meer dan tijd genoeg was, om den trein te halen. Maar ze liet haar gaan, — als ze zoo bang was voor de zusster, had ze er toch niet veel aan.

„Dag Wies. Sneu, hè?”

„Wat sneu?”

„Dat ik weg moet.”

„Malle!” lachte Wies en gaf haar een zoen.

In de gang dacht Greet: „Wies is nog de eenige hier in huis, die me goed gezind is.”

Maar de zijkamerdeur ging open en Heleentje kwam er uit en Bernard zei: „O, Greet, ga je al weg? Dank je nog wel, hoor!” — en Heleentje ging met Greet den weg uit en toen was Greet al lang weer getroost.

* *

*

's Avonds, na het huiswerk, ging Greet, vóór ze naar bed zou, nog een étude zitten spelen.

„Wat hebben we nou?” verbaasde moeder zich.

„Op m'n ziel gehad van Bernard,” verklaarde Greet.

„O,” begreep moeder.

* *

*

's Avonds, na zijn werk, ging Bernard, vóór hij naar bed zou, nog een praatje maken bij Wies. Zuster was er toch lekker niet.

„Wat heb ik toch véél kinderen,” zuchtte Wies.
„Veel meer dan Eetje en Teetje alleen.”

„Wie dan nog meer?” vroeg Bernard onnoozel.

„Greet,” noemde Wies op.

„Ja,” knikte Bernard.

„En jij.”

„Ja,” knikte Bernard.

„Maar de generaal tenminste niet.”

„Om den drommel niet,” kon Bernard nog net zeggen, vóór de generaal in eigen persoon binnen kwam en hem met één blik de kamer uitstuurde.

Hij ging gedwee. En ze had niet eens een woord gezegd.

HOOFDSTUK III.

Den tweeden keer, dat Greet in haar kwaliteit van tante Griet de twee neven bezocht, was het niet als gast of als visite, maar op hoog-vereerend verzoek van Wies zelf.

De generaal was er al niet meer en Wies en Bernard waren ook al de eerste brooddronkenheid, die op het vertrek van de generaal gevolgd was, te boven. 't Was ook eerst wel wat overweldigend geweest: ze mochten plotseling alles doen, waar ze zin in hadden! Bernard mocht met Wies praten, waar en wanneer hij wou, — Wies mocht de jongetjes gerust nog even bij zich houden, als ze genoeg grammen hadden gedronken, — Heleentje mocht vóór elke les even in de wiegjes kijken, — ja, en Bernard mocht zelfs, als hij een opdracht voor een boodschap had meegekregen, met iets totaal verkeerd thuiskomen, zonder een uitbrander van de generaal te duchten.

Maar nu waren ze dan gekalmeerd. Wies had het heel druk, — het schaap! — maar het morgenmeisje, dat Fenna heette en op alles „goed mevrouw” zei, bleef nu heele dagen en zoo kwam ze er wel door. Misschien kreeg Bernard er wel wat lessen bij, dan hinderde het niet zoo erg, dat Fenna 's middags ook betaald moest worden.

Het vereerende verzoek van Wies aan Greet

kwam, doordat Wies en Bernard op een Zondagmiddag samen van huis moesten. En of tante Griet nu Zondagmorgen al kon komen, om den middag in eenzaamheid met Eetje en Teetje door te brengen.

Moeder had ook wel willen gaan, — dolgraag, — met vader samen en dan als grootvader en grootmoeder op de kleinkinderen passen. Maar 't was waar: vader en moeder hadden al een paar keeren de jongetjes bezocht, en Greet nog maar één keer.

Greet ging, beladen met een zelfgebakken koek en een potje zelfgemaakte jam van moeder voor Wies. Er was elken keer wat meegegaan, als er iemand naar hen toe ging.

„Daar was ik dan,” kondigde Greet al op den drempel aan. „Heb je een schort voor me?”

„Een schort?” vroeg Wies ontzet. „En vroeger was je onder geen voorwaarde tot een schort te bewegen!”

„Ik heb de zindelijkheid,” zei Greet somber.

„Sinds wanneer?” vroeg Wies meewarig. „En doe je er wat tegen?”

„Sinds ik tante ben geworden. Nee, ik doe er maar niets tegen; het moet zijn tijd hebben.”

Wies liep de keuken in en haalde van een haak aan de keukendeur een witte jasschort.

„Nog nauwelijks gebruikt,” prees ze aan, „'t kan gerust.”

Want met menschen, die aan de zindelijkheid leden, moest je een beetje oppassen.

Wies moest nog wat in de keuken bezig zijn en Greet ging, gehuld in de witte schort, op de teenen een bezoek afleggen bij de jongetjes.

Het eerste wat ze zag, was: ze zijn mooi geworden! Het vervulde haar met groote verbazing, dat zoo iets zoo gauw gebeuren kon: zóó leelijk, zóó mooi. En dat Wies nòch Bernard daar iets van geschreven hadden! 't Was wel telkens: „Ze zijn

schattig," maar dat was de eerste week ook al zoo geweest en toen was er nog niets van aan, dus veel vertrouwen had je er dan ook al niet meer in. En nu deze verrassing!

Eetje lag met groote oogen naar de kap van zijn wieg te kijken. Hij was nu aan de beurt voor de weidsche wieg, maar de schamele wieg was intusschen ook al veel gezelliger, niet meer maar zoo in de gauwigheid even in elkaar geflanst.

Hij leek tevreden. Niet slapen en niet eten en toch tevreden. Zijn donkerblauwe oogen glansden.

„Schat," zei Greet en toen richtten zijn oogen zich op haar. Ze voelde zich diep vereerd.

„Net sterretjes," dacht ze. „Blauwe sterretjes."

In de schamele wieg lag Teetje te slapen, — zoo volmaakt rustig en ontspannen te slapen, dat Greet niet wist, wat ze mooier vond: Eetjes sterreoogen of Teetjes zuivere rust.

„Heerlijk!" zuchtte ze, toen ze de kamer uit ging.

„Hoe zijn ze?" vroeg Wies in de keuken.

„Zóó mooi!" straalde Greet. „Wat zijn ze veranderd!"

„Vond je ze dan den eersten keer niet mooi?"

„Och," zei Greet voorzichtig, „ik kan het je nu wel eerlijk zeggen: nee."

„En je zei van wel!" kwam Wies gekwetst.

„Ik durfde niet anders. Als tante Griet zijnde."

„Ja, waarom zeg en schrijf je toch altijd tante Griet? Toen bij de schattige bloemetjes had je zóó'n dikke i door de eerste e van Greet heen gekrast."

„O, ik vind Greet niet zoo'n indruk maken. Voor het prestige, zie je. Als je tante bent, moet je dik

zijn en met een karbies aan je arm binnen schommelen en voor elk van de kinderen wat in de karbies hebben. Nou, en dan kun je toch onmogelijk Greet heeten, vind je wel? Dan is Griet toch heel wat beter, — tante Griet...”

Ze proefde in verrukking den klank na van dat woord: tante Griet. Zoo iets diks en schommeligs en met een echten schoot en niet van die ongemakkelijke lange, magere beenen, als waarmee ze in werkelijkheid gezegend was.

„Och,” zei Wies nuchter, „ik heb je als Greet ook altijd wel graag mogen lijden. En wat je prestige betreft, dat kun je toch wel uit je hoofd zetten. Dat krijg je nooit.”

Greet richtte zich waardig op en werd nog een beetje langer en een beetje magerder en een beetje minder tante-achtig.

„Dàt zou je nog eens kunnen meevallen,” knikte ze, „wat ik voor prestige krijg! Let op mijn woorden: het komt nog eens zoo ver, dat je je verlaagt tot het dreigement: „Pas op, anders vertel ik het aan tante Griet!” Je zult nog eens wat zien!”

Tijdens deze sombere voorspelling was Bernard de keuken binnen gewandeld.

„O, ben je al terug?” begroette Wies hem verheugd. „Hoe was 't met Nol?”

„O, best, hij moet alleen nog maar binnen blijven. We hebben er maar een feest van gemaakt en duo's gespeeld. Ik had expres mijn viool meegenomen.”

„Is dat nog diezelfde Nol van vroeger?” informeerde Greet. „Wat scheelt 'm?”

„Been gebroken. Ik geef hem zolang thuis les.

Ja, 't is nog diezelfde. Ik heb hem al zes jaar. Hij is nu zeventien."

„Is ie nog zoo'n naar jog?"

„Naar?" vroeg Bernard verstrooid. „Och, jawel. Ja, hij is geloof ik nogal naar. Maar ik heb er niet veel last van. Hij speelt goed."

Zoo was Bernard nou, dacht Greet: het menschedom werd verdeeld in muziek en niet-muziek, in goed-spelen en slecht-spelen en de rest, aardig of naar of edel of gemeen, dat wist hij nauwelijks. Nol herinnerde ze zich van verleden jaar, toen Wies en Bernard pas getrouwd waren en ze er een week gelogeed had; hij was toen al de oudste leerling, dien Bernard bezat, en een zeldzaam ingebeeld en kwasterig ventje. Dat Bernard daar nou nooit last van had, — wat een gemak toch eigenlijk!

„Jongens, we moeten aan tafel," zei Wies. „Ik moet na 't eten nog afwasschen..."

„We," verbeterde Greet, „we moeten afwasschen."

„We moeten nog afwasschen," zei Wies tam na, „en om twee uur moeten we de jongetjes nog voeden..."

„Ik," verbeterde Greet, „om twee uur moet *ik* de jongetjes nog voeden."

„Jij?"

„Nee, jij. Ik zeg het je maar voor."

„En hoe laat moeten we weg?"

„Drie uur," zei Bernard.

Greet verkneukelde zich stilletjes. Van drie uur af had ze het rijk alleen. Dan kon ze zich verbeelden, dat Eetje en Teetje van haar waren. Dat was toch weer heel wat anders dan eens in de wieg kijken als visite. Als ze nu maar lang weg

bleven met z'n tweetjes, — ze vonden het mischien wel prettig, eens samen van huis. Maar om zes uur moesten de jongetjes weer gevoed worden, dus langer dan drie uur had ze ze niet alleen. Drie uur, — toch wel een heele tijd!

„Waar moet jullie eigenlijk heen?”

Ze hoopte, dat het iets was voor hun plezier, dan had je nog eens eerder kans, dat ze lang uitbleven.

Wies stak de tong uit.

„Op een receptie. Echt uitgedost op een receptie. Een bestuurslid van 't orkest heeft iets, — wat was 't ook weer, Bernard? — afijn, hij heeft in elk geval iets, en daar moeten we heen feliciteeren.”

„Vijf-en-twintig jaar heeft ie iets, ik weet niet precies wàt, — getrouwd, of in 't bestuur, of iets dergelijks. Wat was 't ook weer, Wiesjewouw?”

„Ik vroeg het jou juist. Nou, maar we komen er nog wel achter, vóór we er binnen gaan. In elk geval is het iets om te feliciteeren.”

Greet wist genoeg. Het was niet voor hun plezier. Misschien stonden ze na een half uur weer voor haar neus.

„Zou jullie daarna niet een beetje gaan wandelen?” vroeg ze suikerzoet. „'t Is nogal goed weer, geloof ik.”

Ze gelóofde het, maar wist het op geen stukken na.

„Mooi wéér?” zei Bernard verontwaardigd, „mensch, ik heb lopen rillen!”

„O ja?” — ze keek verstrooid naar buiten, — „o, dan heb ik me zeker vergist. Maar het lijkt me wel leuk voor jullie, ook met leelijk weer, om samen een ommetje te maken.”

„Heb je 't nou niet in de gaten?” vroeg Wies aan Bernard, „dat ze ons kwijt wil? Ze moet het rijk alleen hebben met Eetje en Teetje, snap je dat nou niet? Hè ja, het lijkt me éééénig, om in den stortregen wat te kuieren, jou niet?”

„O, is 't 'm dàt!” ontdekte Bernard. „Nou, met plezier, hoor. Hè Wies, we willen voor afzakker-tje na de visite wel wat gaan wandelen. Dat hebben we in tijden niet gedaan.”

„Om mij hoeven jullie het niet te doen, hoor,” hield Greet haar waardigheid op. „Graag of niet!”

„Gráág!” riepen Wies en Bernard in koor en het klonk zóó natuurgetrouw, dat Greet zich van den plicht tot tegenwerpen-maken ontheven achtte.

't Werd toch nog haasten met afwasschen en daarna het helpen van de beide jongetjes, die prompt op tijd aankondigden, dat ze óók wel wat lustten. Greet keek haar oogen uit, hoe handig Wies dat al deed, — en ze was toch maar gewoon haar zus!

Wies kleeedde zich zoo netjes mogelijk aan. Er was niet veel materiaal aanwezig om netjes voor den dag te komen; de mantel had al dienst gedaan, toen Wies nog juffrouw heette en geen mevrouw. Maar hij wàs nog behoorlijk, vonden Wies en Greet beide. Bernard had geen oordeel, die vond zóó wel, dat ze er keurig uitzag en als de meneer, die vijf-en-twintig jaar iets was of iets had, er geen genoeg mee nam, dan gingen ze met z'n beidjes maar weer de deur uit.

Toen Wies ten slotte ook nog een hoed op haar blonde krullen had geplant en ze zich voor een laatste keuring nog eens ronddraaide voor Greet, daagde er in Greets herinnering iets van wat moet

en wat niet moet bij zulke gelegenheden.

„Handschoenen,” mijmerde ze. „Moet je bij zoo-iets geen handschoenen hebben?”

„Handschoenen?” vroeg Wies ontzet. „Bernard, moet ik handschoenen hebben?”

„Ik weet niet. *Ik* moet ze hebben, geloof ik, maar jij hoeft waarschijnlijk niet.”

„Nee,” zei Wies beslist, „we blijven solidair. Allebei handschoenen, of geen van beide. Bezitten we handschoenen?”

Ze rommelde wat in een paar laadjes en haalde met een juichkreet een paar grijze handschoenen voor den dag.

„Die zijn van jou, ik weet het zeker!” jubelde ze. „Maar nu heb ik nog niets.”

„’t Wordt zoo laat,” opperde Bernard benauwd.

„Weet je wàt?” triomfeerde Wies, „eerlijk deelen. Elk een handschoen. We doen ze tòch niet aan!”

En zoo huppelde Wies aan Bernards arm de straat op, met één handschoen van Bernard in haar rechterhand. Bernard frommelde er een in zijn linker.

Greet keek ze goedig na, als een grootmoeder.

„Veel plezier!” galmde ze hen nog na. Maar toen ze naar binnen ging, maakte ze zich toch ernstig ongerust, of ze nog wel bijtijds er achter zouden komen, wat er vijf-en-twintig jaar wàs met dien meneer. Bernard was in staat, hem met het totaal verkeerde te feliciteeren. Ze kènde hem!

* *

*

In de slaapkamer stond het raam open, voor de frissche lucht. Ze ging op haar teenen nog even kijken, hoe de jongens het maakten na hun maaltijd; het zou wel te koud zijn om er te blijven zitten, maar zoo éventjes een bezoekje, al waren de ouders dan ook maar pas de deur uit, dat mocht wel.

Ze sliepen allebei hun roes uit. De diepe, verzadigde slaap, waar ze ingetuimeld waren, zoodra ze hun buikjes vol hadden, werd in de beide wiegjes ongestoord voortgezet.

Nee, nu maar in de huiskamer gaan zitten en straks, als er wat meer leven in de brouwerij kwam, weer hierheen.

Toen ze met de krant in een stoel was neergeploft, merkte ze pas, dat ze nog altijd in Wies' witte schort verblijf hield. Eigenlijk was het niet eens noodig; de zindelijkheid gold alleen de huisvrouwelijke plichten, die ze hier waarnam, maar op het oogenblik was hier niets te doen. Toch was ze te lui, door die volmaakte rust om haar heen, om op te staan en de witte schort af te pellen.

De krant was óók niet veel aan. Ze had hem zóó uit. En nu de schoolboeken voor den dag gaan halen, die ze voor de zekerheid mee hierheen had gesleept, — nee, daar was deze middag toch eigenlijk te goed voor. Maar stil in den stoel blijven soezen, tot ze met goed fatsoen weer eens een kijkje in de wiegen kon nemen.

Het soezen werd heel kort en het fatsoen kwam al tamelijk gauw. Want er kon wel van alles met die schapen gebeuren, als je niet van tijd tot tijd keek.

Ze stond energiek op, rekte zich een beetje uit

en ging zachtjes naar de slaapkamer. Nu het eerst naar Teetje. Ze moest ze allebei goed te vriend houden, en met bevoorrechting kon je niet voorzichtig genoeg zijn.

Teetje sliep nog. Even trok er een grimasje over zijn gezichtje, toen Greet zich over de wieg heen boog; een klein kreuntje gaf hij, van diep uit zijn slaap en toen was er weer die zalige, onbewogen rust om het ontspannen mondje, op het breede voorhoofd, op de stille oogleedjes.

„Teetje,” fluisterde ze in zichzelf. Ze voelde zich zelf rustig worden door het kijken naar zijn slaap.

Maar Eetje lag wakker, net als vanmorgen.

„Eetje,” zei ze zachtjes, om Teetje niet te storen. „Ken je me al? Hè? Kende hij tante Griet al? Lag hij wakker op haar te wachten? Was hij verlegen om een praatje?”

En terwijl ze daar over hem gebogen stond, knikkend en pratend, gebeurde het groote wonder: Eetje's mondje ging open, Eetje's ooghoeken knepen een beetje in elkaar, Eetje's neusje wipte omhoog, — Eetje lachte!

„Hij lacht!” zei ze eerbiedig. Ze wist niet dat ze het zei, — er was ook niemand om het tegen te zeggen.

Gelachen, voor het eerst van zijn leven, — en tegen haar! O, wat moest ze nou, waar moest ze heen om het te vertellen? Wies en Bernard kwamen nog lang niet thuis. Had ze ze maar niet uit wandelen gestuurd! Gelachen, — Eetje had gelachen!

Of zou ze 't zich maar verbeelden? Hij keek nu weer zoo ernstig.

„Dag Eetje!” probeerde ze opnieuw. „Was hij

zoo'n lief kereltje? Moest hij zich zoo slap lachen? Vond hij tante Griet zoo'n geestig wicht?"

Geen antwoord. O, nee toch, zou ze zich daarnet vergist hebben? Dat kon toch niet!

„Toe dan, Eetje dan toch! Vond hij haar heele-máál niet geestig, alleen maar een beetje mal? Kan tante Griet hem niet kwalijk nemen, hoor! Ja, hij is een lief jongetje! Hij mag tante Griet gerust uitlachen, — ja!"

Eetje lachte weer, ten tweeden male; nu nog een beetje langer en een beetje uitdrukkelijker dan eerst.

Toen het lachje uit was, liet ze het gordijntje vallen en zuchtte diep.

Ze voelde zich opgewonden, alsof er iets heel groots gebeurd was. Dat wàs er ook.

Nu moest ze hier werkeloos rondloopen, — want zitten, dat kon nu niet meer, dat voelde ze, — en wachten tot Wies en Bernard liefden thuis te komen, en geen levend wezen kon ze het vertellen: dat Eetje gelachen had!

Ze wist niet, waar ze het zoeken moest. Ze wandelde even gedachteloos de huiskamer binnen, maar vond de wachtende stoelen niet aantrekkelijk genoeg. Ze keek om 't hoekje van de keuken, maar daar was alles netjes aan kant. In het zijkamertje stond de piano open en ze dacht even, dat ze nu wel iets kon spelen, een liedje spelen om dat lachje van Eetje, maar ze wist zoo gauw niet wàt.

En toen ze op het krukje zat, de onrustige vingers in haar schoot, werd er opeens gebeld.

„Al terug!" dacht ze een oogenblik, maar toen herinnerde ze zich, dat Bernard een sleutel bij zich

had en niet zou bellen.

„In elk geval een levend mensch, om het te vertellen,” dacht ze en schoot naar de deur.

In de portiek stonden een meneer met een grijs snorretje en een mevrouw met grijze gegolfde lokken onder haar keurig hoedje uit.

„Meneer en mevrouw thuis?” vroeg de meneer.

„Nee, ze zijn samen uit. Komt u maar zoolang binnen.”

„O nee, dank u,” zei de mevrouw haastig en omdat Greet de blikken van de mevrouw zoo van haar hoofd tot haar teenen voelde gaan, keek ze gauw omlaag, of er wat aan haar uiterlijk mankeerde.

De schort!

„O!” zei ze en riste gauw de schort open. „Ik had vergeten Wies haar schort af te doen.”

En toen ze behoorlijk in haar jurk stond, de zindelijkheids-schort over haar arm, drong ze nog even aan:

„Komt u maar even binnen, als u toch op bezoek wou komen.”

De meneer haalde een kaartje uit zijn portefeuille.

„Wil je dit aan mevrouw geven, meisje?”

Meisje. Ze was toch warempel al lang genoeg, om niet meer meisje tegen haar te zeggen. Zóó kinderachtig zag ze er toch ook weer niet uit.

„Goed, ik zal het mijn zus geven,” zei ze mat.

„O, pardon,” zei de meneer haastig, „ik wist niet, dat u mevrouws zuster was! Neemt u mij niet kwalijk! Ik dacht... eh...”

Greet begreep opeens, wat hij gedacht had: dat ze Fenna was.

„Nee,” lachte ze, „ik ben Wies haar zus. Wilt u binnen komen en de jongens zien?”

„Dank u, dank u,” zei de meneer beleefd.

„Eetje heeft daarnet gelachen,” kon Greet niet langer verzwijgen.

„Zoo, zoo. Juist. Nu, dag juffrouw.”

Toen ze de deur dicht had, zei ze hardop: „Mispunt!” Hoe kòn iemand ook zóó’n houten Klaas zijn, — en dan nog wel de eersten, die ze het kon vertellen van Eetje. Waren ze maar nooit hier aan de deur gekomen. Nu verlangde ze nog veel erger naar de thuiskomst van Bernard en Wies.

Het duurde niet zoo erg lang, gelukkig. Wies had toch niet veel rust gehad, zoo met z’n beiden van huis. Ze kwam blozend terug, vergezeld van een min of meer verkleumden Bernard, die de twee handschoenen nu veilig had weggeborgen in zijn binnenzak.

„Zijn ze zoet geweest?” vroeg Wies dadelijk.

„Zoet? !” zei Greet. „Ik zal je eens wat vertellen. Ga eerst zitten. *Eetje heeft gelachen.*”

„Loop heen,” zei Wies, „beneden de zes weken lacht een kind niet en bovendien heeft hij het nog nooit eerder gedaan.”

„Als ik je nu zeg, dat hij gelachen heeft? Eén keer moet toch de eerste zijn? En dien eersten keer heeft hij tegen *mij* gelachen.”

„Onzin,” zei Bernard beslist, „dat doet-ie niet.”

„Hoe weet jij nou, wat ie wel en niet doet!” smaalde Greet uit de hoogte. „Hoe lang ken je hem heelemáál!”

„Langer dan jij.”

„Het zullen van die trekkinkjes in zijn gezicht zijn geweest,” begreep Wies, „dat heeft ie wel

vaker in zijn slaap.”

„Hij sliep net zoo min als jij en ik slapen.”

Greet voelde zich erg teleurgesteld. Eerst al die vervelende mensen aan de deur...

„O ja,” zei ze mat, „er is ook bezoek geweest. Hier is het kaartje.”

Tante Griet.

Wies en Bernard lezen.

„Gom,” zei Wies, „geweldig, dat die ons kwamen bezoeken! Gezellig, dat we niet thuis waren!”

„Waarom?” vroeg Greet.

„Nou, 't is iets heel vééls, daarom is het zoo geweldig. Maar iets heel vervelends, daarom is het zoo gezellig, dat we niet thuis waren.”

„O,” zei Greet grimmig, „daarom mocht ik ze ontvangen.”

„Hoe heb je ze ontvangen?” grinnikte Wies. „Keurig?”

„Ik had bij ongeluk je schort nog aan. Ze dachten dat ik Fenna was. Eetje had toen net gelachen, maar dat kon ze geen biet schelen.”

„Heb je ze dat dan verteld?” juichte Wies. „O, Bernard, ze heeft hun verteld dat Eetje gelachen had! O, wat zonde, dat we daar niet bij zijn geweest!”

„Nou,” verweerde Greet zich nijdig, „jullie kwamen maar niet thuis en ik moest het toch aan *iemand* vertellen! En nu zijn jullie er zelf en nu grinniken jullie er om en gelooft het niet. Gezellig, hoor!”

„Zoet maar,” zei Wies, „ik geloof je wel, hoor.”

Maar ze geloofde het niet, anders zou ze wel direct naar de slaapkamer zijn gegaan om te kijken of het waar was. Zoo snugger was Greet ook nog wel om dat te begripen.

Ze dronk haar kopje thee sikkeneurig uit, vroeg niet, hoe hun tocht geweest was, of ze nog last hadden gehad met de handschoenen, wat of er nu eigenlijk vijf-en-twintig jaar wàs met dien meneer, — ze dacht er alleen maar aan, hoe'n feest het daarstraks geweest was, toen Eetje lachte, en hoe

nu alles vervelend werd, doordat ze het niemand kon vertellen, die haar geloofde of die er wat om gaf. Ze moesten het zelf maar weten, hoor.

Toen Bernards handen wat gewarmd waren rondom het kopje thee, trok hij zich in de zijkamer terug om te fiedelen.

„Kom,” zei Wies, „ze moeten weer eens wat hebben. Ga je mee, Greet?”

„Ik kom daarstraks wel,” gromde Greet, „eerst wat bekomen.”

Waarvan ze bekomen moest, wist ze niet precies, — ze vond zichzelf alleen maar nogal zielig en miskend.

Ze trok haar knieën wat op, luisterde soezig naar Bernards spel. Toch een gelukskind, die zwager van haar, om zoo te kunnen spelen. Of hij nu loopjes oefende of voor het orkest repeteerde of een concert speelde, — het was alles datzelfde klare, zuivere geluid, dat hij uit zijn viool wist te halen...

„Bernard, Bernard! Greet!” riep Wies uit de slaapkamer.

Greet sprong op. Er wàs toch niets?

In de deur van de slaapkamer botste Wies tegen haar op.

„O, Gréét! Het is waar!” hijgde ze. „Hij heeft gelachen!”

„Néé!” kwam Bernard, met viool en strijkstok nog in de hand, „is 't waarachtig?”

Greet straalde en zweeg. Haar glorie was te groot voor woorden.

„O, Greet,” zei Wies, terwijl ze zich met z'n drieën heenbogen over Eetje, die natuurlijk niet opnieuw zijn kunst vertoonde, „wat moet je wel

gedacht hebben, toen je zoo alleen was en hij lachte!"

„Ik dacht: laten ze nou toch gauw thuiskomen.”

„O, ik had het vast ook verteld aan dien meneer en mevrouw!”

Greet knikte tevreden. Aan de eer was voldaan.

HOOFDSTUK IV.

Ze hadden de overgangs-proefwerken achter den rug en moesten nu gelaten een heele week wachten op hun uitslag.

Greet en Marthi schikten zich er wonderwel in. Er was nu immers toch niets meer aan te doen. Maar onuitgesproken hadden ze allebei toch wel het vage vermoeden, dat het in orde kwam. Zoo iets wist je wel, maar het stond zoo opscheppend, als je het uitsprak.

Greet was in die week bijna voortdurend bij Marthi thuis. Daar waren zoo'n tien, twintig kinderen, volgens Greet, die het thuis toch maar alleentjes had, sinds Wies was getrouwd. In werkelijkheid waren het er maar zes, Marthi zelf meegerekend. Marthi was op één na de oudste; de oudste broer had verleden jaar eind-examen gedaan en was nu zooiets als student. Hij was heel gemakkelijk, want hij had van alles verstand, sinds hij student was. Dan kwam Marthi, dan kwam Thea, die wèl al haar uitslag gekregen had, — ze ging naar de derde, — dan kwam de langarmige en langbeenige Gerrit, die zonder veel spanning wachtte op den uitslag van zijn toelatingsexamen, — zonder veel spanning, omdat zijn meccano verreweg belangrijker was dan het al of niet toegelaten worden op een of andere school, — dan kwam het kogelronde Henkie en dan kwam zoet Tettie,

dat ook al meepraatte van proefwerk-rekenen tot twintig en proefwerk-breien aan een pannelapje.

Het was juist die veelheid van kinderen, die Greet van 't begin af zoo aanlokkelijk geleken had.

Ze waren allebei twaalf geweest, Marthi en zij, toen ze, in hun eerste H.B.S.-dagen, die zoo interessant en zoo echt waren, zoo heel anders dan op de gewone school, samen den weg naar huis uit waren gegaan. Ze hadden elkaar om de beurt eens mee naar haar eigen huis genomen en ze hadden het allebei in elkaars huizen erg gezellig gevonden. Marthi vond het iets reusachtigs, alleen maar een zus te hebben en niet onder te duiken tusschen allemaal broertjes en zusjes en Greet vond juist de vele afwisseling in den huize Marthi zoo gezellig.

Maar ja, sinds Wies getrouwd was, werd het zelfs Marthi wat te stil in Greets huis. Greets vader en moeder mochten nòg zulke aardige menschen zijn, — en dat wàren ze! — tenslotte waren ze niet van je eigen leeftijd. En daardoor kwam het, dat het terrein van hun samenkomsten meest naar Marthi's huis verplaatst werd.

Vandaag was er tuinboonen-dag. Onnoemelijk veel tuinboonen moesten gedopt worden, om door Marthi's moeder te worden geweekt. Och hemel, als je daarbij de kleine beetjes vergeleek, die thuis ingemaakt werden! Maar daarentegen was hier meer hulp. Behalve de kinderen van het huis zelf, — Paul daargelaten, want als student dopte je geen tuinboonen, — plus Greet, rukten er drommen helpers aan, buurtgenootjes en vrienden van elk van de kinderen. Ze zetelden op stoelen,

stooven, of zoo maar op het stoepje van het plaatsje achter het huis, elk met een schoot vol ongedopte tuinboonen en met gemeenschappelijke pannen voor gedopte. Tettie deed de hoedjes van de gedopte af met een toewijding, waar geen van de andere helpers bij haalde.

„Och jôh!” wees Henkie zijn vriend terecht, „je laat de helft er in zitten!”

„’s Niet!” loochende de vriend, die zijn zakdoek inderhaast vergeten had, maar de mouw van een zomerbloese ook wel dienstig vond, „kijk jij maar zelf wat je doet!”

Gerrit, die vandaag niet veel aan z’n hoofd kon velen, — wie weet, misschien zat toch de naderende uitslag hem dwars, — besliste: „Geen gezeur! Ieder let op z’n eigen portie!”

Toch bleven Henkie en de vriend zonder zakdoek elkaar op de niet erg schoone vingers kijken, zij het dan ook zwijgend.

Greet en Marthi dopten zusterlijk uit Marthi’s schoot. Ze zeiden niet veel, werkten tegen elkaar op.

„Jullie moet niet zoo gauw doppen!” klaagde Tettie. „Ik krijg er veel te veel.”

„Henkie, ga jij Tettie helpen met hoedjes afdoen,” regelde Marthi.

„Kan ik niet,” protesteerde Henkie.

„Zal ik het doen?” bood de vriend zonder zakdoek hoffelijk aan. Hij zou dan meteen een beetje onder Henkie’s spiedende oogen weg komen.

Marthi keek een beetje angstig naar de mouw, die juist weer een van veel ervaring getuigende beweging langs den neus maakte. In haar hersens, die niets meer hoefden te weten, want op den uitslag

na was het al vacantie, daagde iets als het woord hygiëne. Doppen was toch weer wat anders dan hoedjes afdoen, — het was niet zoo intens, — niet zoo dichtbij...

„Nee,” besliste ze, met al haar waardigheid van oudste zuster, „Henkie maar liever. Dan blijft het ook meer in de familie.”

Henkie schikte zich gelaten. Marthi kon zoo beslist iets zeggen; je wist altijd dadelijk, dat het een uitgemaakte zaak was.

„Wat heb jij een prestige!” bewonderde Greet fluisterend. „Hij doet het maar zóó!”

„Hou je stil,” fluisterde Marthi terug. „Anders merkt ie nog, dat hij het net zoo goed niet had kunnen doen!”

Greet genoot stil. Heerlijk druk was het hier. Ieder z'n eigen werk. Stel je eens voor, dat Eetje en Teetje al zoo ver waren, dat ze mee konden helpen als er boonen gedopt moesten worden! O, als Wies maar net zoo'n huis vol kinderen kreeg, — dan werd het tenminste nog eens gezellig.

Marthi's moeder kwam eens poolshoogte nemen.

„Dag Greet, ben je ook al aan 't helpen? Al bekomen van de proefwerken? O, zeg, Gerard, ik zag jou heelemaal niet!”

Gerard, de vriend zonder zakdoek, grinnikte breed en verlegen. Hij snufte er van.

„Je moest je neus es snuiten,” ried de moeder hem.

Gerard grinnikte nog een graadje verlegener, snufte nog wat dieper en hield zijn elleboog in bedwang, die weer in de richting van zijn neus wou.

„Geen zakdoek bij je? Henkie, ga jij eens naar

het zakdoeken-laadje en haal er een voor Gerard."

Henkie beschouwde het als een welkome verandering van lichaamshouding en stoof naar binnen. Moeder ging temidden van de doppenden zitten en dopte mee. Gerard snufte en was werkeloos van verbouwereerdheid.

„Moeder! !” galmde het van één hoog, „een geruite of met zoo’n groen randje?”

„Wat je ’t mooiste vindt!” riep moeder terug.

Henkie kwam terug met een geruite en een groengerande.

„Mag je zelf kiezen, zeg,” bood hij gul aan. Het was tenslotte zijn vriend.

Gerard koos de geruite, snoot vlijtig en ging opgelucht aan den arbeid. Henkie borg de groengerande in zijn broekzak.

„Wat doe jij in de vakantie, Greet?” vroeg moeder.

„O, weet ik nog niet. Hebben we nog niet over gedacht, hè Marthi?”

„Nee,” zei Marthi bespiegelend, „komt tijd, komt raad.”

„Nou, dat snap ik niet,” vond de moeder. „Jullie moet toch iets doen! Want hier blijven we in ons geheel thuis, omdat het er niet aan zit van ’t jaar. Dan moet jullie toch bedenken, wat je uitvoert?”

Greet had wel eens vaag haar gedachten erover laten gaan: misschien bij Wies logeeren? Maar ze had het weer verworpen ook. Vroeger, toen kon zoo iets, toen Eetje en Teetje nog niet geboren waren, — maar twee jongetjes hebben en nog een logeerende zuster ook, dat was te veel voor Wies.

„Misschien wij met z’n tweeën een fietstocht van een paar dagen, één die niets kost?” opperde ze.

„Waar wil je dan slapen als het niets kost?” vroeg de moeder practisch.

„O, in schuren en hooibergen.”

„Ze zullen je zien aankomen!” voorspelde Gerrit. „Meisjes laten ze niet in hooibergen slapen.”

„Of jeugdherbergen, dat kost ook maar een beetje.”

„Ja,” knikte Marthi bedachtzaam. „Dat was wel wat. Ja, zeg, dat kan leuk worden. Van de eene herberg naar de andere fietsen.”

„Zou jullie Paul niet vragen om mee te gaan?” vroeg moeder.

„Paul? Hè nee, laat die nou thuis blijven,” vond Greet beleefd. „Dan is alle aardigheid er af.”

„Zoo?” vond moeder. „’t Is tenslòtte mijn zoon, als je daar maar aan denkt!”

„Nou ja, ik bedoel... Hij wéét zoo alles en wij zijn maar gewone meisjes, hè Marthi? Ik wou zoo graag fietsen zonder geleerd te hoeven zijn... snapt u wel?”

„Ik snap,” lachte moeder. „Ik stelde het alleen voor vanwege de veiligheid, — en jullie te beschermen zonder vrees of blaam. Maar ik zie wel, dat je niet beschermd wilt worden.”

„O,” zei Marthi, „maar dat kunnen we ook wel alleen af. Ze moesten het eens probeeren, ons een stroobreed in den weg te leggen, hè Greet?”

Marthi's moeder moest in de keuken zijn, bij haar weck-ketel. Greet en Marthi sponnen den tocht verder uit, geholpen door Gerrit en Henkie. Gerard luisterde genietend toe, met werkelooze, zwarte handen. Tettie schoof hoedjes af.

„De Veluwe!” vond Gerrit. „Absoluut de Veluwe! Daar heb je een terrein, man!”

Hij had boeken gelezen, die op de Veluwe speelden, dus hij wist er alles van.

„Of de Betuwe, of de Graafschap of Achterhoek,” wist Henkie nog van de aardrijkskunde-les.

„We zullen nog wel eens zien,” weerde Marthi af. „Wie weet, of we niet nog over de grens komen!”

„Heb je alle kans, dat ze je voor smokkelaars aanzien en doodschieten,” knikte Gerrit somber.

„Brrr, wie weet!” verheugde Greet zich. Alles, zelfs doodgeschoten worden, was plezieriger dan een leven zonder avontuur.

Toen ze twee kisten leeg hadden, hielpen ze gezamenlijk Tettie nog een poosje met de hoedjes en toen verdwenen Gerard en Greet. Gerard kon door het achterdeurtje van den tuin naar zijn huis komen, maar eerst kwam hij nog beleefd met zijn hoofd om het hoekje van de keukendeur.

„Dag mevrouw,” knikte hij, „en nog wel bedankt voor den zakdoek!”

Hij wist hoe het hoorde.

Maar Greet moest door de keuken. Ze boende haar handen, wuifde naar mevrouw, die er niets van zag, omdat ze net gespannen met de weckglazen bezig was en vertrok, vol van zonnige vacantie-droomen.

Al kwam er niets van, toch was het bedenken zèlf al de moeite waard. — Nee, maar er moest wèl wat van komen. Waarom ook niet?

* *

*

Thuis trof ze moeder met een beetje bezorgd gezicht aan.

„D'r is toch niets?” vroeg Greet dadelijk.

„Nee, maar Wies schrijft, dat Fenna voorloopig niet weer komt. Haar moeder is ziek en nu moet ze thuis helpen.”

„Vervelend,” vond Greet. „Kan ze zoo lang geen andere hulp krijgen?”

„Ik wou, dat ik er heen kon,” zei moeder. „Maar dat zou ook niet langer kunnen dan een paar dagen.”

„Een werkvrouw?” opperde Greet.

„Dat is toch veel te duur voor Wies!”

Greet vouwde haar lengte op in een klein stoeltje en verzonk in gepeins. Wat druk zou Wies het nu hebben! Als je alleen maar dacht aan het koken en het bedden-opmaken en kamers aan kant maken en aardappels schillen en groente waschen, — en dan nog Eetje en Teetje, die gebaad moesten worden en verschoond en gevoed. Om van kapotte kousen niet te spreken.

„Ik wil haar wel een paar dagen gaan helpen,” zei ze opeens, langzaam.

„Ja?” vroeg moeder. „Maar ik denk, dat Fenna langer dan een paar dagen wegblijft. En een nieuw meisje stamp je ook zoo maar niet uit den grond.”

Er dook iets op in Greet, dat ze wel graag wilde wegduwen, maar dat toch telkens weer terugkwam. Dit was het: „Je kunt toch wel langer dan een paar dagen gaan helpen? Je hebt toch vacantie?”

Ze wou er niet aan. Het zou toch onrechtvaardig zijn: ééns in 't jaar kreeg je een echte vacantie, na hard werken en veel spanning, — en die zou je dan weggeven? Die zou je dan gebruiken

om wéér hard aan 't werk te gaan en dan moe op school komen om het nieuwe jaar te beginnen?

En de fietstocht met Marthi dan? Voor Marthi ook een teleurstelling. Nee, 't kon echt niet. Een paar dagen wèl, — tot aan den uitslag bijvoorbeeld, — maar dan moesten Marthi en zij den goeden uitslag, — of den slechten, — samen vieren. Ze hadden het echt verdiend, allebei.

Vervelend, dat dit net in de vakantie gebeurde. Als het door 't jaar was geweest, was de gedachte aan te-hulp-snellen nooit bij haar opgekomen. En nu, zelfs al zou ze na den uitslag met Marthi uit fietsen gaan, zou ze toch voortdurend moeten denken aan Wies, die daar maar moederziel alleen voor alles stond, — en dan was haar vakantie tòch bedorven.

Ze ontvouwde zich uit het stoeltje, stond lang en landerig tegenover moeder.

„Wat moeten we nou,” klaagde ze. „Is er geen noodhulp te krijgen?”

„Ik ben bang van niet. Noodhulpen vragen erg veel geld, — en dat heeft Wies niet.”

„Kan Bernard niet een beetje helpen?” vroeg Greet, blij om het nieuwe gezichtspunt. „De meeste van zijn lessen hebben nu toch vakantie!”

Moeder lachte.

„Bernard! Ik denk dat Wies zich nog liever alleen redt! Die zou alles averechts verkeerd doen, met de beste bedoeling. Die z'n handen zijn alleen maar te gebruiken voor de viool.”

Greet kreeg behoefte, haar ontevredenheid over het feit, dat dit geval zich juist in haar vakantie voordeed, op één of ander onschuldig hoofd te doen neerkomen.

„Die mannen ook! Voor alles laten ze je opdraaien! Loopen rond en spelen es een deuntje en laten hun vrouw voor alles alleen zitten.”

„Bernard zal graag genoeg willen helpen,” verdedigde moeder haar schoonzoon. „Hij kan toch niet helpen, dat zijn handen verkeerd staan en dat hij zoo verstrooid is? En veel oefening als huisvrouw zal hij ook wel niet hebben gehad.”

„Ik wou, dat ik verstrooid was, en dat mijn handen verkeerd stonden,” mopperde Greet onverstoorbaar verder.

„Waarom?” vroeg moeder onnoozel, maar toen begreep ze het en met een heimelijken glimlach ging ze de kamer uit, liet Greet alleen staan.

Greet, nu alleen, ging uit het raam staan kijken. Niet dat ze wat zàg, — maar ze hing zoo’n beetje tegen het raam. En onder voortdurend verzet, — al had niemand het van haar geëischt, — wist ze langzamerhand, dat ze dezen zomer *niet* met Marthi zou fietsen en *niet* een andere plezier-mogelijkheid zou bedenken, maar dat ze op zou treden als hulp-in-de-huishouding... èn als tante Griet.

De tante-Griet-kant van de kwestie was het, die de landerigheid uit haar gezicht verdreef, die haar oprichtte uit haar weinig-sierlijke hang-houding.

Wie weet! Misschien werd het toch nog een leuke vacantie! Met Eetje en Teetje kon je van alles beleven, — het werd geen sloven en werken van den ochtend tot den avond, maar ’t was misschien een rijk-bewogen tijd met haar twee neven.

„Moeder!” riep ze, „bent u in de keuken? Moet u ’s hooren.”

„Moet u ’s hooren” had, zoo oud als Greet was,

altijd beteekend, dat het resultaat van veel heen-en-weer-denken aan moeders oordeel werd prijsgegeven.

„Wat moet ik hooren?” vroeg moeder, maar ze wist drommels goed, wàt ze moest hooren.

„Ik dacht,” zei Greet langzaam, „nu ik tòch vacantie heb...”

„Ja,” zei moeder, „dat dacht ik net ook...”

* *

*

Ze was zóó opgelucht door het besluit, dat ze om zoo te zeggen huppelend naar het postkantoor ging om te seinen:

„Houd moed. Kom morgen helpen. Tante Griet.”

Zonder „tante” er tusschen zouden het, met naam en adres, negen woorden geweest zijn en het was toch een onvergeeflijke verkwisting geweest, als ze negen woorden had geseind en tien betaald. Dus hoe kon ze nu anders onderteekenen dan met „tante Griet”?

Na 't eten ging ze nog even naar Marthi's huis, waar alle boonen gedopt waren en de weck-ketel, tot in de huiskamer hoorbaar, stond te borrelen. Ze voelde zich nu toch wel een beetje tragisch, nu ze Marthi moest komen zeggen, dat er van een fietstocht niets kon komen.

„Dag,” zei ze op somberen toon.

„Wat heb jij?” vroeg Marthi.

„O, niks. Maar zeg, ik kan geen fietstocht met je maken.”

„Hè, flauw! Waarom nou niet?”

„Mijn zuster Louise,” zei ze declameerend, „ver-

keert in grooten nood. Ik snel haar ter hulpe."

„Praat geen onzin. Heb je geen zin in een fietstocht, of hoe zit het?"

„Juist reuze-zin," zei Greet, nu echt een beetje sip, „maar Wies zit in de rats omdat Fenna haar moeder moet helpen omdat die ziek is, en voor een noodhulp zijn er geen centen genoeg en voor een werkvrouw nog minder en dies zit er niet veel anders op, dan dat ik kom helpen."

„Is die moeder van Fenna gauw beter?" vroeg Marthi, met nog een sprankje hoop.

„Wie zal 't zeggen!" zei Greet gelaten. „Wies denkt van niet."

„En de uitslag dan Vrijdagmiddag?"

„Tja. Zal ik een afgevaardigde sturen, — wat denk je?"

„Nee. Dat in geen geval. De uitslag, — als je dáár al niet zelf bij bent! En het plezier als je over bent!"

Greet's oogen lichtten op. Ze was over, ze voelde het. En Marthi ook. Ja, Marthi had gelijk: zóó iets heerlijks als gearmd de school uitloopen, geslaagd en wel, — dat mocht je niet missen. Volgende week pas naar Wies gaan? Arme Wies, dat mocht niet. O, maar bij den uitslag moest ze zijn!

„Kom Vrijdagmiddag over!" kwam Marthi's moeder tusschenbeide. „Je kunt toch makkelijk in één middag heen en terug?"

„Natuurlijk!" riep Greet verlicht. „Dan heb ik meteen een uitstapje in mijn huissloven-bestaan."

„Zóó beklagenswaardig vind ik je anders niet," zei Marthi's moeder harteloos. „Je zult het nog plezierig genoeg hebben! Met Wies samen redde-

ren in huis, en om mogen springen met twee zulke kereltjes!”

„Zóó erg vind ik het ook niet,” zei Greet een beetje gegeneerd. „’t Is meer bij wijze van spreken.”

„Ik wou ook wel,” mijmerde Marthi. „We zouden ’t samen wàt gezellig hebben.”

„Zou je maar niet meteen de heele klas uitnoodigen om Wies te helpen?” sneerde Paul, die zich bij uitzondering mengde in een zoo totaal onwetenschappelijk gesprek. „Dan kunnen jullie ook samen Vrijdagmiddag naar den uitslag reizen.”

„’k Zal het Wies voorstellen,” zei Greet voor naam. „Er valt over te denken.”

Toen nam ze afscheid van al Marthi’s bloedverwanten en liet zich door Marthi naar de deur brengen.

„Jammer, hè, van onze vacantie,” zei ze, vol mededoogen met zichzelf.

„Och,” zei Marthi, „wij hier thuis zullen ons wel met mekaar vermaken.”

„Maar ik!”

„Nou, zeg!” — Marthi zwaaide verachtelijk met haar elleboog, — „in je hart vind je het een geweldig avontuur. Zeg eerlijk!”

Greet stond al in de open deur. Ze keek naar buiten en niet naar Marthi, die zoo gemeen-eerlijk was altijd, en zoo zonder een greintje medelijden, als er niets mede te lijden viel.

„In mijn hart...” peinsde Greet, en voegde er somber aan toe: „voorzoover het niet versteend is, — in mijn hart... zeg, er zullen wel niet veel in onze klas zijn met een getrouwde zuster en tweelingen, hè?”

„In onze klas niet en op de heele school niet en nergens niet,” zei Marthi beslist. „Jij boft toch maar eventjes!”

„Ja,” knikte Greet langzaam. „Ja, nou geloof ik het ook.”

HOOFDSTUK V.

„O, Gréét!”

Wies' stem sloeg even over, toen ze Greet begroette.

„O, Greet, ik heb zoo naar je verlangd. Ik ben zoo blij, dat je gekomen bent!”

Greet straalde. Zóó hartelijk, zóó verheugd was ze nog nooit begroet, door Wies niet en door niemand.

„Gewoon, hoor. Staaltje van mijn zusterlijken plicht,” weerde ze af. In haar hart vond ze de heele opgegeven vacantie al vergoed door deze begroeting.

„Waar zal ik mee beginnen?” vroeg ze maar dadelijk en wikkelde zich in een witte jas-schort, het uiterlijke kenteeken van haar functie hier in huis.

„De jongens zijn al geholpen,” zei Wies, „en die slapen nu na hun bad, dus we kunnen nu niet op de slaapkamer om de bedden op te maken. Zeg, jij slaapt bij mij op de kamer, vind je dat erg?”

„Juist een éér! Waarom valt mij dit te beurt?”

„Bernard moet eens een paar nachten doorslapen, anders gaat het mis met hem. Hij heeft gewoon geen wangen meer, zeg, en hij kijkt scheel van den slaap.”

„Mooi zal hem dat staan! Hoe komt hij zoo weinig te slapen?”

„Zijn vaderhart. De jongens zijn den laatsten tijd nogal onrustig, — misschien doordat ik zoo weinig tijd voor hen heb, nu Fenna er niet is. Ik heb ook zoo weinig geslapen, maar ik kan er bepaald beter tegen dan hij. En jij zult er wel doorheen slapen.”

„O, jawel hoor, reken maar. Ik ben 's nachts nòch 's morgens wakker te krijgen.”

De kopjes stonden nog vuil en Greet was ongemerkt begonnen ze af te wasschen. Wies zat een oogenblik bij de keukentafel, de ellebogen onder 't hoofd en ze merkte pas, dat Greet bezig was, toen het laatste kopje was afgedroogd.

„O, Greet! Nu zijn de kopjes gewasschen en ik heb er niets aan hoeven doen.”

Greet merkte opeens, dat Wies' lippen trilden.

„Wat zullen we nou hebben?” informeerde ze, en dat was juist het eenige, wat ze *niet* had moeten informeeren, want behalve trillende lippen kwamen er nu ook tranen voor den dag.

„'t Is, dat ik zoo moe ben en dat niets vanzelf gaat,” hokte Wies. „Als ik klaar ben met de kamers, staan de kopjes er nog en als ik klaar ben met de kopjes, staat de luiervasch er nog, — en nu is 't ineens vanzelf gebeurd, — nu jij er bent.”

„Ik voel me zoo vereerd,” zei Greet zacht, „dat je huilt omdat ik er ben. Want het zijn toch vreugdetranen, niet?”

„Nou en of!” lachte Wies door de vreugdetranen heen.

„Ik voel me ook je grootmoeder,” vertelde Greet verder. „Dat jij huilt en ik niet! Anders is 't altijd omgekeerd geweest, hè?”

„Jawel, opoe.”

„Ik vind dat mijn verblijf hier in huis gunstig inzet,” knikte Greet tevreden. „Als het zoo voortgaat, wordt het een heerlijke vacantie.”

„Ik wil gerust wel elken dag een deuntje voor je huilen,” lachte Wies, al weer heelemaal over haar kleine afdwaling van het pad der opgewektheid heen, „als je dat zoo plezierig vindt. Alleen de fleur zal er wel wat afgaan, van het huilen, als ik het zoo vaak doe.”

„Hoeft ook niet. 't Is juist de verrassing geweest, die 't 'm deed.”

In haar hart, onder alle praatjes door, dacht Greet: „Wat moet ze moe zijn, — Wies, die nooit huilt. Stel je voor, dat ik niet gekomen was en een fietstocht maakte, terwijl zij...”

„De luiers koken,” zei Wies zakelijk en draaide het gas uit.

„Kóók je die?” vroeg Greet ontzet.

„Ja, dan wascht het veel makkelijker.”

„Wat vies, zeg!”

„Waarom? De waschaker *is* er voor!”

„Gekookte luier,” verbaasde Greet zich nog na. Aan zoo iets had ze nooit gedacht. „Hoe kom je eigenlijk aan die wijsheid, dat het dan veel makkelijker wascht? Krijg je die vanzelf, als je moeder wordt?”

„Fenna wist het. Van haar moeder, geloof ik. Ik heb haar niet bekend, dat ik het niet wist, maar haar stilletjes uitgehoord. Ik heb gevraagd, op welke manier *zij* de luiers waschte, — net of ik verschillende manieren kende. En toen ze het me had uitgelegd, zei ik vriendelijk: goed.”

Greet keek aandachtig toe, wat Wies allemaal

met de luiers uitspookte op het plaatsje achter de keuken. Toen ze genoeg gekeken had, zei ze: „Gezellig werk lijkt me dat! Zal ik verder gaan?”

Wies trok direct de handen uit het sop.

„Nou!” zei ze glunder. „Dan ga ik met de kamer verder.”

En toen stond Greet alleen op het plaatsje, stevig geplant achter de waschtobbe en ze geloofde, dat ze nog nooit zoo'n heerlijke vakantie had gehad als deze belofde te worden...

* *

*

Toen Bernard thuis kwam, keek Greet hem kritisch aan: had hij wangen? Keek hij scheel? — Hij had géén wangen en hij keek scheel. Arme zwager, — maar nu zou het anders worden, nu zij in zijn plaats waakte over Eetje en Teetje!

Eetje, uit zijn ochtend-slaapje wakker geworden, deed wat druilerig. Zijn roode wangetjes brandden een beetje en hij keek maar lusteloos zijn mensen aan.

„Hè, Eetje,” verweet Wies, „anders ben je één brok leven, en juist nu tante Greet hier is...”

„Tante Griet,” verbeterde Greet streng. Onzin, je kon er nooit vroeg genoeg bij zijn om het prestige te handhaven.

Maar Eetje bleef een beetje klagen en zijn oogleedjes hingen zwaar en slaperig over zijn donkere oogen.

Teetje daarentegen kwam bloeiend en uitgeslapen te voorschijn. Hij was wat tengerder dan Eetje, maar vandaag had hij bepaald zijn beau jour. Uit

zijn blauwe oogen kwam een diep licht van rust en klaarheid; zijn dunne, nog flossige haar leek een gouden waasje om zijn blanke, breede, onbewogen voorhoofd en zijn geluidlooze lach kwam van diep binnenin.

„Teetje,” zei Greet zacht, — tegen Teetje had

je altijd de neiging om zacht te spreken, — „wie ben je wel? Wat ben je voornaam!”

Toen richtte hij zijn oogen, groot en licht en doordringend, op Greet. Deze bleef hem aankijken, tot hij lachte.

„Hij kijkt dwars door je heen,” fluisterde ze, meer tegen zichzelf dan tegen Wies en Bernard. „Een slecht mensch zou hier niet tegen kunnen.”

Wies knikte.

„Dat gevoel heb ik ook altijd: hij weet alles van me. Hè Teetje,” — ze legde haar wang tegen Teetje's uitgeslapen wangetje, — „maar ik heb niet veel voor je te verbergen.”

De pap was wat afgekoeld en kon gevoerd worden.

„Wil jij Teetje voeren, dan neem ik Eetje. Anders krijgen ze hap om hap, maar ik geloof dat Eetje niet zoo prettig is.”

Greet zette zich vereerd aan haar taak. Teetje voelde zich verplicht voor elk hapje met een lach te danken, en omdat bij 't lachen je mond open gaat, en bij 't happen je mond dicht moet zijn, vloeide er bij elk hapje wat pap over zijn kinnetje.

„Hoe moet dat?” vroeg Greet angstig. „Hij morst de helft!”

„Oplepelen!” ried Wies. „Van z'n kin afscheppen.”

En zoo bestond dan elke hap uit tweeën: één uit het bordje, één van het kinnetje. 't Was maar een weet, hè?

Maar Wies tobde met Eetje, die z'n hoofdje wegdraaide, omdat hij geen trek had.

„Zouden 't tandjes zijn?” vroeg Bernard, gewend aan den formidabelen eetlust van zijn alleroudste.

Wies zette het bordje neer.

„Ik weet niet. Hij is nog nooit zoo geweest. O, Bernard, als dat er nog bij komt, dat ze ziek worden...!”

„Vraag het aan den dokter,” opperde Greet.

„Ik weet niet, of het niet gek is, een dokter te laten komen, als hij geen trek heeft,” klaagde Wies. „Er is nog nooit een dokter bij ze geweest.”

„Zal ik hem maar weer naar z'n wieg brengen?” vroeg Bernard. Hij voelde zich een beetje overbodig, nu de beide vrouwen elk een kind behandelden.

„Ja, samen,” knikte Wies.

Samen gingen ze weg en lieten Greet met Teetje alleen achter. Zij lepelend, Teetje lachend. Zij zachtjes pratend, kleine woordjes, doellooze zinnnetjes, — hij lachend met zijn blauwe oogen, met zijn heele blozende gezichtje.

En zonder dat ze het wist, schoof in haar herinnering de heele school, de heele overgang, de heele vriendinnenreeks wèg, — wèg achter een gordijn. Een gordijn van zeepsop en luiers, van pap, van blauwe baby-oogen, van roode baby-lipjes. Er was niets meer belangrijk op de wereld dan Eetje, die misschien wel ziek was, en Teetje, die zijn zwijgend gesprek met haar voerde.

* *

*

Er was geen concert dien avond en geen les. En omdat Bernard geen wangen meer had en scheel keek, en omdat Wies en Greet moe waren, — Wies van de dagen die achter haar lagen en van

het tobben met Eetje, Greet van al het ongewone werk, — gingen ze vroeg naar bed.

„Zachtjes,” zei Wies op de slaapkamer.

Bij een klein, bedekt lichtje kleedden ze zich uit. Wies keek nog even in Eetje's wieg.

„Hij gloeit,” fluisterde ze angstig. „Ik geloof vast, dat hij koorts heeft.”

„Wat moeten we nou!”

„Ik weet niet. Het komt ook allemaal tegelijk.”

Het klonk heel ongewoon, dit troosteloze bij Wies. Ze moest wel erg moe zijn.

„Ik sta vannacht wel op, als hij onrustig wordt,” zei Greet goedig.

„Je bent een schat,” — Wies knikte haar toe met een dankbaar lachje, — „maar dat zou je niet eens kunnen. Jij bent dat rondscharrelen in den nacht niet gewend en Eetje zou zich niet door een ander laten helpen, — zeker niet, nu hij ziek is.”

„Misschien zijn het toch maar kiesjes,” probeerde Greet een uitweg te vinden. „Zullen we dan om beurten vannacht opstaan?”

„Goed,” zei Wies, en strekte haar hand uit naar het koordje van het licht.

„Nog niet uitmaken!” bedelde Greet. „Nog even zoo liggen met licht op, — net als vroeger. Hè, Wies, nou zijn we weer twee zusjes op de slaapkamer.”

„Ik kan 't me nog niet eens voorstellen,” droomde Wies met een glimlach, „dat ik al de moeder ben van die twee kerels.”

„En ik de tante.”

„Er komt een hoop bij kijken, hoor!” zei Wies ouwelijk.

„Tante zijn valt ook niet mee!” knikte Greet in denzelfden toon. En toen keken ze elkaar toevallig aan, en doordat ze zoo moe waren, werden ze overvallen door een ouwerwetsche stikbui-om-niks. Ze smoorden haar schaters in zakdoeken en kussens, meenden telkens den aanval te boven te zijn, keken elkaar dan bij ongeluk aan, zagen elkaars lach-betraande gezichten en begonnen opnieuw. Juist omdat het niet mocht, juist omdat ze het moesten smoren terwille van de slapende jongetjes, konden ze het niet te boven komen.

Greet was de eerste, die zich vermande. Ze trok het lichtje uit, en in 't donker, zonder den aanblik van elkaars gezichten, was het dadelijk in orde.

„Nacht Wiesje, rustige nacht!”

„Nacht Greet, dank je, dat je me bent komen helpen.”

„Poe,” smaalde Greet, „'t was nogal mooi geweest, als ik je alleen had laten modderen!” — en zeilde onvoorbereid weg in een diepen slaap...

Ze werd wakker toen het pikdonker was, door een klagelijk, zacht huiltje en een sprong van Wies uit bed.

„Wat?” vroeg ze, nog slapend.

„Niks, hoor, — slaap maar door.”

„O.”

Ze was dadelijk alweer mijlen ver weg, maar toch met het besef, dat ze eigenlijk wakker moest worden. Ze probeerde haar oogleden op te tillen, maar die wilden niet. Ze droomde half, dat ze al naast het bed stond, maar dat ze geen voet kon verzetten, maar even later werd ze echt wakker en merkte, dat ze nog in bed lag.

„Wat is er?” vroeg ze nu duidelijk.

„Ik lig alweer,” suste Wies. „Eetje was wat onrustig.”

„Kan ik wat voor je doen?” vroeg Greet schuldig. „Ik sliep ook zoo diep.”

„Nee, hoor, hij is alweer stil.”

„Nacht.”

„Nacht.”

Weg waren ze weer, allebei.

Bij de volgende stoornis was het nog donker. Maar nu was Greet dadelijk bij haar volle bewustzijn.

„Ik ga,” zei ze. „Blijven liggen.”

En vóór ze het wist, stond ze naast haar bed, — nu niet in den droom, maar in volle werkelijkheid. Ze trok het lichtje aan en wankelde, toch nog slaapdronken, naar Eetje's wieg.

„Zal ik hem er uit nemen?”

„Ja. Geef hem maar hier.”

Ze diepte het huilende jongetje op van tusschen zijn lakentjes en dekentjes en droeg hem voorzichtig naar Wies' bed. Ze voelde zijn lijfje gloeien door de kleertjes heen en zijn wangetje branden tegen haar wang.

„Wat is hij heet!” zei ze bang.

Wies, rechtop in bed, maar toch verlicht, dat ze er niet weer uit had hoeven stappen, nam Eetje van haar over, suste hem in haar armen. Greet, de lange beenen opgevouwen, zat op Wies' voeten-eind.

„Wat is het toch, mijn kereltje!” vroeg Wies angstig. „Wat had mijn jongetje dan toch!”

„Zou hij misschien een lepeltje water lusten? Omdat hij zoo heet is?” vroeg Greet voorzichtig.

„Probeeren.”

Greet ontvouwde zich, vulde een glas met koud water en gaf er een lepeltje uit in Wies' hand. Toen Wies het bij Eetje's mond hield, zoog hij het gretig in.

„Meer,” zei Wies kort, gaf het leege lepeltje aan Greet terug.

Vijf lepeltjes dronk hij leeg, toen legde hij zijn kopje ontspannen en wat rustiger tegen Wies' schouder.

„Zal ik hem nu wegleggen?” vroeg Greet, rillend van den gestoorde slaap.

„Ja, Greet.” Wies liet zich moe achterover vallen in het kussen.

Eetje bleef rustig en Greet stapte gauw weer in bed.

„Nacht.”

„Nacht.”

Den derden keer begon het al te schemeren.

Toen Greet de oogen opende, dadelijk, — want ze was er nu al aan gewend, — had ieder ding in de kamer al vorm gekregen. Het leek zoo wonderlijk, die weifelende schijn van licht; ze wist even niet waar ze was.

Eetje's stemmetje klaagde den morgen tegemoet. Wies en Greet bleven beiden een oogenblik toch nog liggen, te moe haast om rechtop te komen.

„Ik ga wel,” zei Greet loom.

„Nee, ik ben aan de beurt. Wat een gebroken nacht, hè?”

Greet, ook rechtop in bed, knikte. Ze zag in 't halve licht hoe rood Eetje's gezichtje was tegen Wies' moe-bleeke wang.

„Zou hij hooge koorts hebben?”

„Ja,” zei Wies, „ik ga temperatuur opnemen.”

„Zou hij dat niet naar vinden?”

„'k Weet niet. Maar ik doe het. Ik moet weten hoe... hoe ziek hij is.”

Wies' lippen trilden.

„Ze zijn ook nog nooit ziek geweest, zie je,” verontschuldigde ze zich.

Ze bogen zich beiden over den thermometer heen, wachtten gespannen, of het zilveren streepje nog weer en nòg weer met een schokje omhoog ging.

„Nu blijft het staan,” zei Wies heesch en nam den thermometer er uit.

„Hoeveel?”

„O, negen-en-dertig zeven. Wat moet ik nou, — wat moeten we nou doen! Hij is zoo ziek!”

„Zou het gek zijn om nu den dokter te roepen?”

„Dat durf ik nooit! 't Is vijf uur!”

„Zal ik Bernard roepen?”

„Nee, 'k ben veel te blij dat hij vannacht slaapt. Teetje is ook zoo rustig geweest. Als Eetje niet ziek was, hadden we allemaal geslapen vannacht. O, Greet, wat moeten we nou!”

Wies leek niets op een moeder nu, zoo hulpeloos en ontdaan. Greet voelde zich er ineens flink door worden, en ouder dan Wies.

„We leggen Eetje weer in zijn wieg,” zei ze beslist. „Hij heeft nu weer wat water gedronken en nu blijft hij wel een paar uurtjes rustig. En dan gaan we allebei nog slapen, anders kunnen we morgen... vandaag, bedoel ik, — niets.”

„Maar hij heeft zoo'n hooge koorts, hoe kan ik dan slapen?”

„Hij had vannacht net zoo hooge koorts en toen

hebben we ook geslapen. We *moeten* slapen."

Greet begreep zelf niet, waar ze die beslistheid vandaan haalde. 't Kwam zeker, doordat ze voelde, dat ze allebei werkelijk *moesten* slapen.

„En als we straks opstaan," ging ze verder, „wekken we Bernard en die gaat naar den dokter."

„Goed," zei Wies mat. Eetje lag alweer in zijn bedje en was rustig.

„Dag Wies, welterusten."

„Nacht" kon ze nu niet zeggen. 't Was heelemaal licht.

„Dag Greet."

En even later:

„Ik ben zoo blij, dat je hier bent."

„Nou ja," gromde Greet.

En na wat tobben sliepen ze werkelijk nog een poos.

Het was zeven uur, toen Wies uit gewoonte met een schokje wakker werd.

„Hij is rustig geweest," zei ze verrast.

Ze keek naar Greet, die nog diep wèg was.

„Laten slapen," dacht ze, en ze gleed stil uit bed, om haar huis vol slapende kinderen niet wakker te maken.

Ze was net bijna klaar, toen Greet zich om-draaide en wakker werd.

„Hè, waarom heb je me niet geroepen?"

„Mooie vakantie bezorg ik jou," zei Wies bitter. „Overdag zwoegen en 's nachts niet slapen."

„Ik ben hier niet voor m'n vakantie."

Ze haastte zich geweldig om haar achterstand bij Wies in te halen.

„Zou Bernard al wakker zijn?"

„Ik laat hem stiekem slapen tot het zijn tijd

is. Nu Eetje slaapt, hoeft de dokter toch nog niet dadelijk te komen."

Vreemd, hoe alles ineens lichter en gewoner leek, nu het daglicht met volle maat naar binnen kwam, nu het brandende, slaperige hoofd met koud water gewasschen en tot nuchterheid gebracht was.

Ze waren al met de ontbijttafel bezig, toen Bernard te voorschijn kwam: wel lang, wel mager, maar met wangen, en met oogen, die niet scheel keken.

„O, kinderen, wat heb ik geslapen!" jubelde hij bijna. „Jullie ook zeker?"

„Laat hem!" knipoogde Wies zwijgend tegen Greet, en tegen Bernard:

„Wij ook. Maar zeg, Eetje heeft hooge koorts. Wil jij straks bij den dokter gaan vragen of hij even komt kijken?"

„Koorts?"

Bernard keek ontdaan als een kind. Zóó heerlijk geslapen, en nu had Eetje koorts!

„Wat moeten we nou doen?" vroeg hij.

„Als jij dokter vraagt om te komen," knikte Wies moederlijk, „dan zal die wel zeggen wat we moeten doen."

Greet keek met groote oogen, hoe Wies zich in die paar uur hersteld had. Straks zelf nog radeeloos, — en nu in staat om Bernard gerust te stellen.

Wies ging naar de keuken om pap te maken, voor de tweelingen en voor den man zonder wangen, aan wien toch, pap of geen pap, geen eer te behalen was. Ze kwam even later met een ontmoedigd gezicht terug.

„De melk is zuur geworden."

„Hoe laat komt de melkboer?”

„Om een uur of tien pas.”

„Wat moeten de jongetjes nu eten!”

„Ja,” zuchtte Wies, „ik weet het niet, hoor.”

„Laat ze op een boterham zabbelen,” ried Bernard, die zelf met een boterham begonnen was om vlug naar den dokter te kunnen gaan.

„Eetje lust toch niets,” zei Wies mismoeedig.

„Maar Teetje, — zou die een boterham lusten?”

„Hij heeft geen tandjes!”

„Zonder korst,” hield Greet ijverig vol. „Wie weet, hoe lekker hij het vindt!”

Ze maakten een vlijm-dun boterhammetje klaar, met boter en een beetje suiker, en alsof Teetje het wist, meldde hij zich prompt toen het boterhammetje klaar was.

Hij vond het geval raadselachtig en vreemd, maar toch wel vermakelijk ook. Hij smakte wat, zoog wat en het eind was: een leeg bordje en een zonnig humeur. Maar toen was zijn vader al lang op weg naar den dokter en kon niet genieten van het welslagen van zijn voorstel.

Eetje dronk water, hilde wat en sliep wat, en bleef hetzelfde, gloeierige, zieke ventje. En onder al het werk en onder al het tobben, hadden Wies en Greet maar één verlangen: de melkboer.

„Wanneer zou hij komen?” vroeg Greet zenuwachtig. Ze was al zóó in de beslommeringen opgenomen, dat het wachten op den melkboer haar zenuwslooper leek dan het wachten op den Baas met de rapporten.

„Anders is hij er al om dezen tijd,” zei Wies angstig. „Je zult zien, dat hij ons vandaag vergeet.”

„Doet hij dat dan wel vaker?”

„Anders nooit, maar zoo iets zul je altijd zien.”

Er werd gebeld, nogal hard.

„Hoera, daar is-ie!” juichte Greet en vloog naar de deur.

Het dienstmeisje van boven.

„Juffrouw, deze brief was bij ons in de bus gestopt. Astublieft.”

Greet gooide ontmoedigd de deur achter zich dicht. En de brief was bovendien nog wel een reclame-drukwerk!

Weer een bel.

„Als 't nou wéér een vrouwspersoon is!” mompelde Greet onheilspellend.

Maar het was dit keer een heuzig manspersoon.

„Ha!” begroette ze hem uitbundig, „bent u de melkboer?”

„Nee,” zei de manspersoon kortaf, „ik ben de dokter.”

En vóór de verbijsterde Greet langs, die maar niet begreep, dat er nog andere manspersonen bestonden dan melkboeren, liep hij naar binnen...

* *

*

Dokter beluisterde en beklopte het gloeiende lijfje en knikte toen opgewekt in Wies' richting.

„Niets van belang, hoor,” zei hij. „Die snaken hebben zoo gauw hoge koorts. Wie weet of het vandaag niet nog afzakt.”

„Ja?” fluisterde Wies, en de plotselinge verlichting bracht een paar tranen in haar oogen.

„Huilt u?” vroeg de dokter.

Wies richtte zich hoog op, met een houding van „waar zie je me voor an”.

„Neeeee,” zei ze langgerekt. „Nee, ik huil niet.”

„O,” zei de dokter droog. „Ik dacht het.”

* *

*

En intusschen was Greet naar de bel gegaan, naar de derde bel. Alle hoop op melkboeren had ze opgegeven, — en daarom was hij het juist.

„Bent u heusch de melkboer?” vroeg ze, alsof ze een geestverschijning zag.

„Vanzelf,” zei de weinig-geestverschijning-achtige melkboer. En toen pas durfde ze het pannetje uit de keuken te halen om melk te nemen...

Dien middag, nadat hij lang geslapen had, werd Eetje wakker met een krachtiger huiltje dan de laatste keer. Een bijna brutaal huiltje, — commandeerderig, over 't paard getild haast.

„Zou hij...?”

Ze gingen samen naar de wieg. Hij zag witjes, maar het huilen hield dadelijk op en hij lachte hen tegen.

„Eetje, ben je beter?” vroeg Wies ontroerd. „O, Greet, ik ga hem dadelijk thermometeren!”

Eetje vond het maar half, was lang niet zoo gelaten als vannacht.

„Kijk jij eens, of ik hem er wel goed in heb,” vroeg Wies zenuwachtig. „Hij gaat maar zoo'n klein eindje omhoog.”

„Als je hem er niet goed in had, zou hij heelemaal niet omhoog gaan,” zei Greet wijs. „Hoeveel is het?”

Wies keek scherp.

„Het kan haast niet,” weifelde ze. „Zes-en-dertig negen.”

„Waarom zou dat niet kunnen?”

Wies duwde plotseling haar hoofd in Eetje's buik.

„O jòngetje, — jòngetje!”

„Atàh!” zei Eetje.

En dit ééne woordje, dat geeneens een woordje wàs, — dit ééne woordje na een nacht en een dag van alleen maar klagelijk schreien, — deed Greet onhandig opstaan en door een raren mist heen uit het raam naar buiten kijken. En buiten wàs er niet eens wat te kijken...

„Tante Griet, tante Griet,” dacht ze, „nou word je oud.”

HOOFDSTUK VI.

„Zeg, Wies, ik heb me bedacht. Ik zal toch maar niet gaan vanmiddag.”

„Wat niet? Waarheen niet?”

„Zie je wel, jij had er ook al niet meer op gerekend, dat ik vanmiddag weg zou. Naar den uitslag van school.”

„O, ja zeg! Maar daar moet je natuurlijk heen. Daar kun je toch met goed fatsoen niet weg-blijven?”

„Als ik nou ziek was, of mijn familie ging naar Zwitserland en kon niet langer wachten, — hè, stel je zoo'n familie eens voor, die naar Zwitserland ging en niet langer kon wachten!... — maar dan zou ik toch ook niet kunnen verschijnen?”

„Je bent niet ziek en je familie gaat niet naar Zwitserland en heeft zoo'n haast niet. Waarom zou je niet gaan?”

Greet zette een verwaand gezicht.

„Ik kan hier niet gemist worden!”

Wies lachte hardop en Greet was er een beetje beleedigd om. Maar gezellig klonk het toch, die lach van Wies. Twee nachten hadden ze zonder stoornis geslapen en dus kon Wies weer zooveel lachen als ze maar wou. Bernard, met z'n drie ongestoorde nachten, bloeide bijna tot een schoonheid op, — voorzoover mogelijk. En de beide gezusters waren alle twee morgens om zeven uur

prompt wakker geworden en hadden elkaar gelukzalig aangekeken, omdat het maar pas geleden scheen, dat ze waren ingeslapen.

Maar iets grievends was er toch wel in Wies haar lachen. Kon ze dan zóó makkelijk gemist worden?

„Je grootje!” kwam Wies oneerbiedig. „Leer dit van mij: geen mensch is onmisbaar hier op aarde.”

„En je was toch maar wat blij toen ik kwam!”

„Nogal glad! Ik zal weer net zoo blij zijn, als je terug komt. Maar ik zou toch een huisvrouw van niks zijn, als ik je niet zoo'n half dagje kon laten gaan?”

Greet voelde zich al wat getroost over haar misbaarheid.

„D'r moet nog zoo'n hoop gebeuren vandaag,” zei ze ouwelijk.

„Hoor es, dat heb ik die dagen vóór je kwam ook alleen moeten doen. Ben ik er dood aan gegaan? Zoodra jij er was en Eetje was beter, was ik weer boven Jan. Als ik vandaag een beetje alleen moet scharrelen, en morgen ben je er weer, dan zul je me met de minuut zien opbloeien.”

„Ja?”

Heerlijk klonk dat: zoodra jij er was, was ik weer boven Jan.

„Of wil je niet graag bij den uitslag zijn? Ben je bang dat je gezakt bent?”

Greet aarzelde.

„Het klinkt zoo gek om te zeggen, dat je bijna zeker bent van je zaak. Je zou er haast bijge loovig van worden. Maar zie je... Marthi en ik weten het bijna zeker. Ja, en ik ben er dólgraag bij.”

„Nou dan!”

„Wies!” zei Greet plechtig, „antwoord mij naar eer en geweten en daarna zal ik mijn besluit nemen. Zul je straks, als ik naar school ben, niet denken: wat een egoïstisch mormel?”

„Ik zal niet denken: wat een egoïstisch mormel.”

„Zul je niet denken: dat loopt er maar uit en laat mij met m'n bloeien van kinderen en m'n luiervasch hulpeloos achter? Antwoord!”

En Wies antwoordde:

„Idioot!”

„Dan ga ik maar,” zuchtte Greet verlicht.

* *

*

O, heerlijk was het, Marthi van huis te halen of er niets gebeurd was, — en dat na een scheiding van drie-en-een-halven dag en een leven vol gebeurtenissen.

Heerlijk was het, bij school weer meisjes en jongens van haar klas te ontmoeten, sommige zeker van hun overwinning, sommige met sippe en witte gezichten van spanning en akeligheid, sommige met een heldhaftige onverschilligheid, zeker van hun ondergang. Heerlijk was het, gissingen te doen en cijfers uit te rekenen naar de proefwerk-cijfers. Heerlijk was het, in een groepje om een onversaagde heen te staan en van tijd tot tijd, met een koor van ruwe manne-grinniken en hoge meisjes-gilletjes, te lachen en te juichen. Heerlijk was het, te spieden, of een leeraarshoofd ook voor één van de vensters verscheen, of het kleine conciergetje al door de gang waarde.

Maar de heerlijkheid zakte, naarmate de tijd verstreek. Ze hadden daarboven toch wel een boel te be-redekavelen. Waren er veel twijfel-gevallen? Wie hoorde daarbij? Elk voor zich ging twijfelen en wikken en wegen: misschien was het tòch nog niet zoo safe, als het er uit had gezien.

„Wat denk je d'r van?” vroeg Greet kleintjes aan Marthi.

„Wat denk je d'r van?” vroeg Marthi even kleintjes terug.

En juist op dat oogenblik, onverwacht, want niemand had hem door de glazen deur zien aankomen, zette het conciergetje de deur open. Zeldzaam braaf en stil trokken ze naar binnen.

Er was een speech van den baas, een algemeene speech en toen was er het alfabetisch vóór-roepen van elk slachtoffer en het, meest zwijgend, overreiken van de rapporten.

Els, die met een B begon en dus gauw aan de beurt was en die ongelooflijk knap was in wèlk vak je maar bedacht, — Els kreeg er een speechje extra bij. Dat kreeg ook dikke en luie Jansen, — niet vanwege de knapte, maar vanwege de royale en twijfellooze wijze van zakken. Hij had het van te voren geweten en zag niet veel tragiek in het geval.

En toen was plotseling Greet aan de beurt. Ze werd wit om haar neus en dacht bliksemsnel, dat ze wel gezakt zou zijn. Waarom zij juist niet? Maar die gedachte verdween even bliksemsnel, toen de baas haar het rapport met een knikje overreikte.

„In orde,” fluisterde hij. Greet had nog niet eens gemerkt, dat hij dat bij de anderen, waar het

bij in orde was, ook had gezegd.

„Fijn!” zei ze gesmoord.

En bij Marthi zag ze, nu vrij om rond te kijken en op te letten, dat de baas hetzelfde knikje had. Ze hupste even òp van plezier.

Er vielen wel een paar slachtoffers; meest luidjes, die het wel geweten hadden.

Nu Nettie, die randje-kantje stond. Nettie had heelemaal geen gezicht meer, zóó trokken haar oogen weg van spanning.

„Schitterend is het niet,” zei de baas, „maar je bent er.”

Waarop Nettie onbedaarlijk begon te huilen van vreugde en twee naastbijzijnde vriendinnen elk een arm troostrijk om haar schouders legden, zoodat ze weer gauw bij kwam.

Veerders. Die was zoo'n kei geweest in 't begin van 't jaar, maar den laatsten tijd had hij alle proefwerken verknoeid. Z'n vader was erg ziek geweest, — misschien kwam het daardoor wel.

„Nee jong,” zei de baas. En Veerders werd heel wit.

„Is hij er niet?” vroeg Greet verschrikt aan Marthi. „Wat gemeen!”

Marthi schudde zwijgend het hoofd. Nee, hij was er niet.

Toen ze allemaal naar buiten stroomden, de meesten juichend, kon Greet nog maar niet blij zijn. Veerders blijven zitten! Die ezels, — zagen ze dan niet, dat hij knap genoeg was voor de vijfde? Zijzelf, zij was er nog lang niet aan toe om het volgend jaar al eindexamen te doen, — als ze haar werk niet zoo plichtmatig gedaan had, was ze er ook nooit gekomen, — maar Veerders! Ze

mee houden. Ze oordeelen naar de proefwerken en als die verknoeid zijn, nou, dan ben je gepiept."

„'t Lijken wel machines. Ze wisten toch net zoo goed als wij, hoe knap Veerders was!"

„Wat maak jij je daar druk over," kwam op eens de teemige stem van Thea. „'t Lijkt wel of je verliefd op Veerders bent!"

Greet keerde zich met een ruk naar Thea om. Ze zag heel wit.

„Bah!" zei ze alleen maar en liep weg.

Maar Marthi liep Greet achterna en pakte haar bij den arm.

„Toe, Greet, 't zou vanmiddag een féést zijn!" smeekte ze.

Greets lip trilde.

„Als het zóó'n misselijke boel is hier op school," zei ze heesch en ingehouden, „als ze denken dat je verliefd bent, zoodra je een beetje menschelijk gevoel hebt, — bah, dan wil ik nog liever hier van school af."

„'t Is toch alleen Thea maar. Je weet toch wel, dat wij niet zoo denken. Toe, Greet, ga nou even mee terug naar de andere meisjes. We hebben mekaar nog niet eens gefeliciteerd en prettige vacantie gewenscht."

Greet slofte langzaam en lusteloos mee terug naar de meisjes. Die stonden wat ontdaan bij elkaar.

„Ouwe, niet flauw zijn," zei An, met een slag op Greets schouder, die haar bepaald wat opmonterde. „We zijn over, en een misselijk gezegde van één wicht kan je toch niks schelen." — En met een preekerig air: „Daar moet je bóven staan!"

Toen feliciteerden ze elkaar en keken in mekaars rapporten en deden een beetje luid en vroolijk, en namen afscheid.

Maar Greet en Marthi, stil naast elkaar naar huis loopend, wisten toch, dat er iets bedorven was.

* *

*

Moeder stond uit 't raam te kijken, of ze nog niet aankwam. 't Was vanmiddag zoo op een hol-

letje gegaan allemaal; Greet had nog niet eens wat van Wies en Bernard en de kinderen kunnen vertellen.

Uit de verte wenkte Greet: „Ja!”

Ja, ze was over, en Marthi ook; die kwam met haar mee, dan gingen ze daarna samen naar Marthi's huis.

„Gefeliciteerd, hoor!” zei moeder blij en bekeek met een fijnproevers-gezicht het rapport. „Nou wordt het aanpakken: volgend jaar eindexamen!”

„Ja,” zei Greet, „en het gekke is, dat het eindexamen niet eens meer het belangrijkste van de wereld lijkt, sinds ik luiers wasch.”

„Niet het belangrijkste van de wereld,” zei moeder, „maar toch wel heel belangrijk. Want dat, waar je op een oogenblik vóór staat, moet het allerbelangrijkste zijn zoolang je er nog niet doorheen bent. Als er veel dingen tegelijk belangrijk lijken, is er géén belangrijk genoeg, om alles er aan op te offeren, — en dan kom je door geen van de dingen heen.”

Greet keek gedachteloos naar buiten. Waarom zei moeder dit, — en waarom zei ze het met zoo-veel klem? Wist ze dan, dat ze ongemerkt het schoolgedoe zoo heel onbelangrijk was gaan vinden sinds de paar dagen, dat ze met Eetje had opgetobd, dat een heel gezin van voedsel voorzien moest worden en een huis er gezellig en bewoonbaar moest uitzien?

„Maar de luiers, die ik wasch, zijn belangrijker,” hield ze koppig vol. „Als de luiers niet gewaschen worden, loopt het mis met Eetje en Teetje en als ik een les niet leer voor school, daar heeft geen mensch last van.”

„Behalve jijzelf,” zei moeder. „Want als je voor school niet werkt, duurt het een jaar langer, eer je je heelemaal kunt geven aan de dingen, die je *wel* belangrijk vindt.”

„Ze vindt de school niet veel aan op 't oogenblik,” legde Marthi uit, „omdat we bij 't teedere afscheid van de meisjes ruzie gehad hebben.”

„Met alle meisjes?”

„Met Thea. Kent u Thea? Ze is nogal náár. Ze dacht...”

„Thea denkt heelemaal niet,” kwam Greet heftig. „Ze is alleen maar kwaadaardig.”

„Nou, nou,” suste moeder.

„Moeder, zegt u nou zelf. U weet wel van de ziekte van Veerders z'n vader. Nu is Veerders gezakt. En hij was in 't begin zoo knap, dat weet u wel. Vindt u dat nou ook niet gemeen?”

„Ellendig voor hem.”

„Ik vond het ook zoo ellendig. Als je nou niet gewerkt hebt, — maar de leeraren wisten best, hoe hij heeft gewerkt. En nou zakt hij. Daar was ik nogal verontwaardigd over. Vindt u dat niet heel gewoon?”

„Verontwaardigd... och, — je weet natuurlijk niet, of ze het niet beter voor hem vonden, een rustig jaar na al dat getob.”

„Zou 't dat zijn?” zei Greet peinzend. „Misschien... Maar ik was verontwaardigd, of teleurgesteld, of hoe je 't noemen wilt. En toen zei Thea, — toen dacht Thea, omdat ik met hem te doen had en omdat het een jongen is en geen meisje, en omdat je tegenover een jongen geen menschelijk meegevoel mag hebben, — toen dacht Thea, dat ik verliefd op hem was.”

„Ik ben haar moeder,” gromde de geweldige vrouw.

„O... maar... dan bent u beter...” stamelde Greet eerbiedig. Zoo'n moeder te hebben, — nou, daar hoorde moed toe!

Toen maakte Wies de deur open en de stoet van Fenna's moeder, Fenna zelf en Greet trok naar binnen.

„Bent u beter?” vroeg Wies verheugd. „Komt Fenna terug?”

„Daar zullen we nog eens een woordje over praten,” verkondigde de enorme uit de hoogte.

„Ja,” zei Wies kleintjes, met angstige voor gevoelens. „Gaat u binnen.”

Waar Greet den moed vandaan haalde, om mee naar binnen te gaan, is haar nooit duidelijk geworden, maar een dankbare blik van Wies gaf haar genoeg durf om desnoods te riskeeren, dat de geweldige haar bij haar kraag eruit zou zetten. Ze maake zich klein en mager en geruischloos; dat voelde ze aan als de beste taktiek.

„Nou, Fenna, zeg je boodschap maar,” gebood Fenna's moeder.

Fenna slikte.

„Mevrouw,” fluisterde ze, „ik kwam zeggen, dat ik er maar van af zag.”

„Waarvan af?”

Wies' stompzinnigheid was volkomen eerlijk.

De moeder nam het woord van Fenna over.

„Van deze betrekking. Mijn kind kan wel betrekkingen zat krijgen, waar ze niet een dubbele kinderwasch heeft.”

Wies was een oogenblik met stomheid geslagen.

„Maar...” aarzelde ze tenslotte, „hoe komt dat

zoo ineens? En was u dan niet ziek?"

„Daar hebben we het nu niet over,” zei ze waardig. „Het gaat ook eens vervelen: de wasch van twee kinderen.”

Greet dacht: „kunnen we Teetje niet zoolang te vondeling leggen, als Fenna's moeder dat nou zoo graag heeft?” Maar ze zei niets, en maakte zich zoo mogelijk nòg onzichtbaarder.

Wies begreep het nog niet.

„Maar je hebt tot nu toe toch met plezier de luiers gewasschen, is het niet, Fenna?”

Fenna keek Wies hulpeloos aan en knikte niet ja en niet nee.

„Hoe hebt u dat zoo ineens bedacht,” wendde Wies zich met den moed der wanhoop tot Fenna's moeder, „dat Fenna het niet kon doen? Want die wasch van twee kinderen is al meer dan driekwart jaar aan den gang.”

„Ze had er al eerder mee moeten ophouden,” gromde de geweldige.

Fenna, die hier in huis altijd het beeld van een vroolijk, goedlachsich kind had vertoond, zat haar onderlip op te happen en tranen weg te snuiten.

„Grien niet, sufferd,” vermaande haar moeder en Fenna zat ineens kaarsrecht, wat de tranen niet belette, verder te kabbelen.

Waarschijnlijk was het 't medelijden met Fenna, dat Wies opeens met een onverklaarbaren moed vervulde.

„Hoe gaat het met uw ziekte?” vroeg ze uitdagend.

„Nog wat zwak,” verkondigde de weinig-zwakke stem van de patiënte en toen was het, dat Greet haar weinig opvallende plaats zegende, omdat ze

daar ongemerkt kon uitlachen in haar zakdoek.

„Fenna moet u zeker nog helpen?” informeerde Wies belangstellend.

„Ja, vindt u 't soms niet goed?”

Greet werd bang, dat Wies zoo meteen zou gaan huilen, want het was een familiekwaal van ze, dat ze geen kijverige stemmen of hatelijke gezegden konden verdragen. Ze wou wel, dat Wies haar aankeek, dan zou ze haar toewenken, dat ze zich taai moest houden. Maar Wies keek heelemaal haar richting niet uit en hield zich desondanks taai.

„Ik vind het best,” zei Wies, met een hooge en kalme stem, „alleen een beetje jammer voor Fenna. 't Ging zoo gezellig tusschen ons, hè?”

De blik, dien Fenna haar toewierp, zonder een woord of een knik, was van een warmte en een bekommerdheid tegelijk, die Wies diep raakte. Ze was niet bang meer voor de moeder, dacht nu alleen maar aan het kind, en dat kind knikte ze hartelijk toe. Wat hinderde het of de moeder dat zag, — en waarschijnlijk zag ze het niet, want op zulke dingen zou ze in haar heele leven wel niet gelet hebben. O, wat èrg voor Fenna, om deze moeder te hebben! Hoe had ze kunnen lachen, den heelen dag, — of misschien was het juist, omdat ze bij Wies lachen kòn, en voorraad van vroolijheid opdeed voor de uren thuis. En nu, — nu moest ze haar moeder helpen en van de vroolijke uren bleef niets over...

„Dus dan zullen we er verder maar niet over praten,” deed Wies luchtig. „Beterschap dan met de zwakte. Fenna, kom je nog eens een keertje kijken hier?”

„Ja mevrouw,” knikte Fenna ijverig. En ze fluisterde er achteraan: „De groeten aan Eetje en Teetje. — Dag juffrouw Greet,” tegen de verborgene Greet, die nu gerust te voorschijn kon komen, want Fenna’s moeder was al in volle kracht de gang ingezeild.

„Dag Fenna,” fluisterde Greet, met een eerbiedigen blik naar de gang, „hou je maar taai, hoor, en trek je er niets van aan.”

Fenna haastte zich de gang in, maar keek nog even met een zweempje van den ouden lach om naar Greet.

Toen de deur dicht was, liep Wies langzaam naar de kamer terug.

„Dag Greet,” zei ze, geforceerd vroolijk, „welkom. Ben je over?”

„Ja, ik ben over, en Marthi ook. Maar wat moeten we nu, nu Fenna niet terug komt?”

„Heb je geen taak of herexamen?”

„Ik heb geen taak en geen herexamen. Jakkes, wat komt dat er nou op aan, nu Fenna niet terug komt?”

„Ezel,” lachte Wies, „dat komt er toch alles op aan! Als je een her had, zou ik je toch niet met een gerust geweten kamers kunnen laten aan kant maken en luiers laten wasschen?”

Greet keek Wies een oogenblik nadenkend aan.

„Wat gek,” zei ze langzaam, „net wat moeder zei. Eerst dit, — eerst moet dit het belangrijkste voor je zijn, zei ze, — want eerder kun je niet gaan doen, wat je het liefste wilt.”

„Wil je dit dan het liefste? Niet studente zijn, — niet studeeren en een gezelligen tijd hebben met allemaal meisjes en jongens?”

Greet trok haar knieën op, legde haar kin er bovenop, de handen gevouwen om haar lange beenen.

„Niet studente zijn en niks,” zei ze, met nadruk op elk woord. „Alleen maar meisje zijn, — kamers aan kant maken, huizen genoeglijk maken, — en ... en... kleine kindertjes pap voeren en waschen en in schoone bedjes leggen.”

Wies gaf Greet een plotselingen zoen.

„Meisje,” zei ze.

HOOFDSTUK VII.

Alsof het de décors voor een tooneel waren, zoo werden kamer en inhoud voor de komende dingen gereed gemaakt.

„Als je maar wéét,” verzekerde Greet, „dat ik hier niet wèg te slaan zal zijn. Ik moet zoo iets mee beleven.”

„Ik ben veel te blij, dat je me terzijde zult staan in deze bange ure.”

„We zullen niet lachen en geen onvertogen woord over onze lippen laten komen, hè Wies?” vermaande Greet meer zichzelf dan haar groote zuster.

„Moet ik er ook bij blijven?” vroeg de heer des huizes angstig.

„Och, als je zoo graag wilt...”

„Mannen hoeven dat niet,” zei Greet goedig.

„Toen je Fenna aannam, was ik er ook niet bij,” zei Bernard.

„Toe dan maar,” gaf Wies toe. „Wat ga jij dan doen intusschen? Want we moeten ook precies weten, wat er achter de schermen gebeurt.”

„Fiedelen in de zijkamer, zou dat mogen?”

„Nou...? Zouden ze dat wel goed vinden? Misschien kunnen ze er niet tegen.”

„Dan is 't meteen een goeie proef,” vond Ber-

nard. „Want wie hier in huis komt, moet tegen mijn gejammer kunnen, en dan weten ze 't meteen.”

Er werd gebeld.

„O!” gilte Greet, „nou zul je 't hebben!”

„Weg!” wees Wies naar Bernard, „viool spelen of je leven er van afhangt!”

„Ben je mal, — eerst moet ik in de gang zien, of ze me inspireert. Op commando kan ik niet spelen.”

Greet opende de deur, Wies en Bernard als achtergrond achter zich wetende. Er stond geen meisje, maar wel een brutaal jochie met een beklad briefje: „Wij hebben een voetbalclub opgericht...” en of de vriendelijke bewoners nu hun voetbal wilden opbrengen.

Met een grinnik liet Greet het aan haar achtergrond lezen.

„Hier jong,” zei Bernard royaal, en gaf hem drie centen, „van mijn armoei.”

Het jochie tikte aan zijn afwezige pet en trok zich bescheiden terug.

„Uilskuikens die we zijn,” zei Wies, „we hebben zelf in de advertentie gezet: aanmelden na half acht, — en 't is pas kwart over zeven!”

„Ik maak niet meer open,” zei Greet beslist, „mijn zenuwen kunnen dat niet langer verdragen.”

„Zenuwen!” — Wies schudde bedenkelijk het hoofd, — „in mijn tijd hadden kinderen die nog op school gingen geen zenuwen.”

„In jouw tijd maakten ze niet zulke zenuwslopende dingen mee. Meisjes op een advertentie audiëntie verleen, — heb jij dat op mijn leeftijd moeten doen?”

Het antwoord op deze pijnlijke vraag kon Wies gelukkig schuldig blijven, want er werd weer gebeld.

„Ik ga wel,” knikte Wies, „stil maar.”

Nu vormden Greet en Bernard den achtergrond. Gansch de gang leek bevolkt.

Het was een meisje. Waarlijk, het was een meisje.

„Ik kwam op de advertentie,” klonk het Wies als muziek in de ooren.

„Komt u binnen,” zei ze eerbiedig; het meisje rook geweldig naar parfum, haar hakken waren indrukwekkend hoog, heur haren gepermanent.

„Ik ga wel in de zijkamer,” fluisterde Bernard Wies nog in, toen het meisje al in de kamer was. „Maar ik speel geen noot.”

„Waarom?” fluisterde Wies terug.

„Ze inspireert me niet.”

En toen Wies zich met een grinnik van hem afwendde:

„Zeg haar toch, dat we maar eenvoudige lieden zijn.”

„Komt in orde,” suste Wies, en kwam op door de kamerdeur.

Personen: Greet, zittend; het meisje, geurend en staand.

Wies: (beleefd) „Gaaf u zitten.”

Het meisje: (voornaam) „O pardon.” (Gaaf zitten.)

Wies: (verlegen) „U kwam op de advertentie?”

Het meisje: (vlot) „Ja mevrouw. Ik wilde graag van betrekking veranderen. Ik ben nu bij een barones in betrekking, maar het bevalt me daar niet zoo. Ik heb nog niet opgezegd, maar dat zou

ik eventueel morgen kunnen doen."

Greet: (terzijde, gesmoord) „Bij een barones!"

Wies: (terzijde, gesmoord) „Bij een barones!"

Wies: (tot het meisje) „Ik ben bang, dat het nogal een groot verschil voor u zal zijn, want — (zich Bernards opdracht herinnerend) — wij zijn maar eenvoudige menschen."

Het meisje: (minzaam) „O, mevrouw, dat hindert niet zoo erg."

Wies: (plotseling vastbesloten) „Ja, en we hebben vier kinderen, allemaal nog klein en erg lastig en dat brengt een massa werk mee en ik kan niet veel meehelpen, want ik..."

Greet: (terzijde, gesmoord, alsof ze op school vóórzeit) „... ga uit werken..."

Wies: (terzijde, gesmoord) „Hou je mond."

Wies: (tot het meisje) „ik... doe een rustkuur, ziet u?"

Het meisje: (ontsteld over de vier lastige kinderen en de rustkuur) „O juist. Ja, dan is het maar beter..."

Wies: (gretig) „... dat u het niet probeert. Ja."

Het meisje: (staat op) „Pardon. Dag dames." (buigt even)

(Wies en het meisje af. Personen: Greet, snikkend in haar zakdoek.)

Wies: (komt weer op door de kamerdeur) „Gauw gedaan, hè?"

Greet: (nog snikkend) „Maar... waar haalde je opeens die vier kinderen vandaan?"

Wies: (nonchalant) „Och, zóó maar. Ik dacht, dat dat het beste hielp. Dééd het ook."

Greet: „En die rustkuur dan?"

Wies: „Ik ga Bernard terughalen. — Die rust-

kuur? O, als er nog veel zulke zenuwschokkende dingen gebeuren, moet ik ook bepaald een rustkuur gaan doen. — Greet, waai jij even met de deur het parfum uit de kamer? Ik ga Bernard terughalen.”

Wies door de kamerdeur af. Personen: Greet, ijverig waaiend met de deur. Het helpt echter niet.

Greet: (tot de deur) „Rustkuur... Zenuwschokkende dingen... In *mijn* tijd...!”

Doek.

* *

*

Het succes van de advertentie was niet overweldigend, maar er kwamen nog zoo ettelijke. De tweede inspireerde Bernard, naar hij beweerde, door haar uiterlijk alleen. Ze had een erg verstopten neus, dikke lippen en glazige oogen en ze zat nog maar nauwelijks in de huiskamer, toen uit de zijkamer een wilde, fantastische melodie weerklonk.

„Hm,” dacht Greet, „hij heeft toch een verkeerden kijk op haar: zóó is ze niet.”

Zóó was ze inderdaad niet. Heelemaal niet wild, heelemaal niet fantastisch. Ze antwoordde op alle vragen met: „jewel juffrouw”, tot Wies der wanhoop nabij kwam en bijna weer aan een rustkuur toe was.

„Ik denk niet, dat ik je hier kan hebben,” zei ze tenslotte moederlijk, „er komt hier nogal veel kijken.”

„Jewel juffrouw,” zei het meisje. En bleef zitten.

„Ga dan nu maar weg, hoor.”

„Jewel juffrouw.”

En toen ging ze inderdaad weg en Wies ging Bernards inspiratie een beetje kalmeeren.

De derde was groot en sterk en had een luide, doortastende stem. Wies kwam erg onder den indruk, maar de viool in de zijkamer zweeg.

Ze hield van aanpakken, zei ze. Ze zei een heeleboel meer. Wies kwam niet aan het woord dan alleen om antwoord op haar vragen te geven. Tegenover zoo'n doortastend iemand durfde Wies geen paar kinderen er bij te fantaseeren, en zoo kwamen de tweelingen met leeftijd en al op de proppen. O ja, ze hield van kinderen. Ze was wel eens in een betrekking geweest met zes kinderen en die hadden allemaal gehuild toen ze weg ging. Greet stelde zich het weenende zestal voor en was diep getroffen.

Eindelijk kwam er een oogenblik van stilte, waarin Wies plotseling aangestoken werd door de doortastendheid van het meisje en durfde zeggen:

„Ik geloof toch maar, dat ik het niet doe.”

De flinke keek haar verbaasd aan. Hoe kon iemand zóó haar geluk vergooien! Toen herstelde ze zich van haar verbazing, en zei koel:

„Zooals u wilt.”

Toen Wies terug was in de kamer, zei Greet bewonderend:

„Hoe durfde je!”

„Och,” zei ze bescheiden, „ik dacht dat het beter was, nu te durven tegenspreken, dan als ze iedereen dag hier was.”

„Waarom heb je haar niet genomen?”

„Ze leek me zoo streng,” zei Wies benepen.

„Voor Eetje en Teetje?”

„Nee, — o nee, die zou ik wel verdedigd hebben tot mijn laatsten druppel bloed. Maar voor mij. Ik zou zooveel standjes gekregen hebben als ik niet doortastend genoeg was. Ik zou vast iederen dag een kamer een beurt hebben moeten geven. Geloof je ook niet?”

„Ik vind het toch reuze-flink van je,” hield Greet vol.

„Zoo ben ik nu eenmaal,” zei Wies met gepasten trots.

De vierde zag er zoo gezellig uit, dat Bernard een rustig danswijsje liet hooren. Ze bloosde, had blond haar en helblauwe oogen, een rooden snoer bloedkorallen om haar ronden hals. Haar stem was zangerig, ze had een frissche lichtblauw-linnen jurk aan met een witten kraag, — ze leek zóó weg-geloopt van een landelijk prentje.

Wies knikte naar Greet en Greet begreep dadelijk waarom ze knikte: dit was het, waar ze op had gehoopt.

En in den loop van het gesprek bleek, dat alles werkelijk ideaal was: ze was gewend aan kleine kindertjes, want haar jongste zusje was drie maanden oud; ze kon al aanstaanden Maandag komen, dus nog maar één klein weekje hoefden ze alles met z'n beidjes te doen; ze... afijn, Wies straalde, toen Maartje, — ook dàt: ze heette Maartje! — weg was en ze Bernards muziek, die van danswijze ongemerkt in drie verschillende genres was overgegaan, kon onderbreken.

„Ze heet Maartje, Bernard, en zoo ziet ze er ook uit. Ik vind haar gewoon een schat. Zag je hoe ze er uit zag? Dagelijks versch gekarnd, vind je niet?”

Bernard had een zeldzamen aanval van bezadigheid.

„Maar met dat dagelijks versch gekarnde uiterlijk ben je nog niet geholpen!”

„O, maar haar innerlijk is ook zoo. Dat kun je zóó zien. Zoo open en ongekunsteld.”

„Ik bedoel ook niet het innerlijk,” hield Bernard hardnekkig vol, „maar of ze je flink kan helpen.”

„Natuurlijk! Zoo'n landelijk kind is zoo flink. Wou je dan liever die flinke van daarstraks, die me iederen dag een kamer een beurt wou laten geven?”

„Zei ze dat?”

„Nee, maar ik kon het zóó aan haar zien. En deze heeft een zangerige stem, dus misschien is ze wel muzikaal ook.”

„Hm,” gromde Bernard.

„Wat ben je gereserveerd tegen haar! En haar jongste zusje is ook nog drie maanden.”

„O, dus die kan niet komen helpen als Maartje vacantie heeft.”

„Wat hèb je tegen Maartje? En je speelde nog wel zoo mooi, toen je haar had gezien.”

„Dat was geen inspiratie, — dat was zóó maar.”

„Hè jakkes, wat zet je me een domper op. Ik was al zóó verrukt van Maartje.”

„Ik hoop,” wenschte hij plechtig, „dat je lange, gelukkige tijden zoo verrukt van haar zult mogen blijven.”

„Zoo zij het,” — en gearmd togen ze naar de huiskamer, waar Greet ook nog lang niet uitgepraat bleek te zijn over Maartje's bekoorlijkheden.

Tenslotte kwam er nog een nummer vijf, maar Wies biechtte haar in de gang al, dat ze met een ander meisje had afgesproken voor Maandag. Nummer vijf draalde echter en noemde toch maar voor de zekerheid een paar van haar voortreffelijke hoedanigheden op, waar Wies goedig naar luisterde, met haar gedachten bij Maartje.

Het was tijdens dit onderhoud in de gang, dat uit de slaapkamer een ontstemde kreet van Eetje kwam. Zoo'n kreetje midden uit den slaap.

Nummer vijf versteende zichtbaar.

„Huult hier een *kind?*” vroeg ze met afgrijzen.

„Ja,” knikte Wies, stralend van moedergeluk, „en zoo heb ik er vier.”

„Dag mevrouw,” zei nummer vijf haastig, het relaas over haar voortreffelijkheden schielijk onderbrekend.

„Ik heb er nu voor dezen keer weer vier van gemaakt,” zei Wies onheilspellend tegen Greet, toen de deur achter nummer vijf dicht was, „maar als er weer een komt, heb ik *acht* kinderen.”

Gelukkig kwam er dien avond geen meer...

* *

*

Toen Greet den volgenden morgen de vestibule stofzoog, — 't was waarlijk noodig, want door alle beslommeringen werden dingen als vestibules, waar je niet in wóónde, wat stiefmoederlijk behandeld en daardoor begon het geheel een grijzig waasje te vertoonen, — toen Greet dan de vestibule stofzoog, vond ze een vodje papier, dat in de brievenbus naar beneden was gedwarreld.

Ze nam het op, ontwaarde een onbedreven handschrift en las met eenige moeite:

„mevrouw daar ik er maar van af zie omreden dat mijn moe er niet van houd bij kunstenaars in betrekkin zoo noem ik mij agtend

Maartje.”

„O, Maartje!” klaagde het in Greet.

„Maartje,” zuchtte Wies ontgoocheld, toen ze het briefje gelezen had. „Greet, zullen we Bernard vragen, een ander beroep te kiezen dan kunstenaar? Maartje haar moe houdt er niet van.”

Toen Bernard thuis kwam en het briefje las, zei hij alleen grimmig:

Tante Griet.

„Dagelijks versch gekarnd.”

En Wies had er niet eens wat tegen in te brengen.

HOOFDSTUK VIII.

Met de gebruikelijke tegenwerpingen, maar toch buitengewoon graag, was Wies 's middags „te kooi 'ekropen.” De teleurstelling om Maartje had haar meer aangepakt, dan ze door haar gekheid heen wou laten merken; maar een paar trillende lippen en een lachbui, toen ze aan tafel wat morserig was uitgevallen, — een lachbui, die dadelijk in tranen-lachen overging, — hadden haar door de mand doen vallen. Bernard, overigens niet zoo scherp van gezicht, had met ongewone snuggerheid geconcludeerd, dat ze moe was.

„Als jullie het woord moe zegt, ga ik beslist huilen,” weerde Wies af.

Bernard noch Greet hadden het woord „moe” weer durven gebruiken, maar, om het woord heen-draaiende, hadden ze samen vastgesteld, dat Wies vanmiddag moest slapen.

„O, zalig,” had ze tenslotte gezegd, toen ze zich tusschen de koele lakens had uitgestrekt.

„Zie je nou wel?” triomfeerde Greet.

En op de teenen, met moederlijke gevoelens jegens Wies en grootmoederlijke jegens Eetje en Teetje, was ze de slaapkamer uitgegaan.

Bernard was de deur uit, de jongetjes sliepen, Wies sliep, het meeste werk hadden ze vanmorgen klaar gekregen, — alleen wat worteltjes

schrappen voor het heele gezin, Eetje en Teetje incluis, en een paar aardappels schillen, — het was zóó rustig in huis, — gewoon een paradijs.

Heel deze wonderlijke vacantie, waarvan het verdere verloop afhing van het al of niet verschijnen van een tweede soort Maartje, maar dan een soort, dat geen bezwaren had tegen kunstenaars, — heel deze vacantie, met haar afwisseling van huiselijke en schoolsche beslommeringen, van Marthi's en Eetjes en Teetjes, van Fenna's en Maartjes, van moeilijkheden en geweldig plezier, — heel deze vacantie ging door Greets gedachten heen, terwijl het sap van de worteltjes frisch te voorschijn spatte onder het schrapende mesje uit.

Het gekke was, vond ze, dat ze niet moe werd hier. Ze sliep 's avonds in, vóór ze goed en wel in bed lag, en Eetje en Teetje lieten hen zoo verrukkelijk met rust, sinds Eetje's beterschap. Dan werd ze 's morgens, gelijk met Wies, prompt om zeven uur wakker, terwijl ze thuis, gedurende het heele schooljaar, om half acht al haar moed moest verzamelen om zich van haar legerstede te verheffen. En dan hard bezig zijn, den heelen morgen, — en niet moe worden.

Zou het door de afwisseling komen? Of — misschien — doordat ze al deze werkjes zoo graag deed?

„Van wat je graag doet, word je niet moe,” was haar slotgedachte en toen werd er gebeld.

Ze spoelde gauw haar bruingeworden handen af, deed, geleerd door de ervaring, haar schort uit en snelde zachtjes naar de deur.

Vóór ze de deur opende, deed ze gauw een schietgebedje: „Een meisje, dat zich hier komt

aanbieden. Een ideaal meisje, zonder een moe, die niet van kunstenaars houdt."

Maar het bleek geen meisje te zijn, dat zich hier kwam aanbieden. Het bleek Heleentje te zijn, frisscher nog dan in den winter, blank en blozend

in haar gebloemde jurkje. Heleentje zonder viool.

„Dag juffrouw!” herkende ze dadelijk, verrast.

„Dag Heleentje! Kom je lesnemen? Meneer is niet thuis.”

„Nee, ik ga morgen op reis en ik neem mijn

viool mee. En of meneer me wou wijzen, wat ik in de vacantie mag spelen."

„Dat mag Bernard niet missen," dacht Greet en ze haalde gauw Heleentje mee naar binnen, — mee naar de keuken, waar ze haar schort weer aandeed en vlijtig verder ging met worteltjes schrapen.

Heleentje was eerst wat verlegen; in de keuken was ze nog nooit geweest. Maar toen vroeg ze: „Mag ik meehelpen?"

„Nee," zei Greet, „ik ben bijna klaar en je hebt zoo'n leuke bloemetjes-jurk aan, — die zou maar vuil worden."

Heleentje legde de bloote, ronde armen op het keukentafeltje.

„Ja, dat is waar," knikte ze.

„Vind je 't fijn, dat je op reis gaat?" vroeg Greet.

„J-ja," aarzelde ze.

„Niet zoo bar? Waar ga je heen?"

„Met juf naar Delft. Daar woont ze."

„En vader en moeder dan?"

„Moeder leeft niet meer, en vader moet naar een congres."

Greet schrok even; ze had zoo argeloos naar moeder gevraagd, en net zoo argeloos zei Heleentje, dat moeder niet meer leefde.

„O, dat wist ik niet," zei Greet zacht.

„Nee," zei Heleentje, „vanzelf niet."

„Is juf aardig?"

„Jawel," zei Heleentje vlak, zonder enthousiasme.

„Dan is 't toch wel leuk, om met haar op reis te gaan?" zei Greet, tegen beter weten in.

„Ja," zei Heleentje gelaten. „Maar juf heeft al-

leen maar een moeder en die is nogal erg oud, want juf is ook een beetje oud. En juf haar moeder is ook doof."

Dat laatste kwam er zoo grappig mededeelingachtig uit, en zoo ernstig, dat Greet hardop moest lachen.

„Daar kun je wel plezier om hebben in je vacantie, of juf haar moeder nou doof is of niet!"

„Ja, maar dan moet je zoo hard prâten, dat is wel lastig, hè?"

„'t Zal wel meevallen," troostte Greet. „Heb je nog broertjes en zusjes?"

„Een broer en twee zussen. Maar die zijn groot."

Groot, groot, — allemaal groote menschen rondom, — en toch was het zoo'n vroolijk en zonnig dingsigheidje.

„Hoe groot wel?"

„Werra, die is vijf-en-twintig, die is al afgestudeerd," — ze zei het met ingehouden trots, — „en Wim, die is drie-en-twintig, die wordt dokter, en Meta is twintig, die studeert Engelsch, net als vader. En nou moet vader naar dat congres en Wim en Meta kampeeren en Werra is ergens bij een vacantie-cursus, geloof ik, en nou kon juf best naar huis als ik er niet was, en nou ga ik met juf mee."

Greet dacht: zou Bernard dit allemaal weten? Nee, natuurlijk niet, — die weet alleen maar, dat ze zoo'n heerlijken streek heeft en dat ze zoo'n lief leerlingetje is. Hij kan ook niet alles weten van zijn leerlingen, — en toch moest hij dit eigenlijk weten...

„Speel je graag viool?"

„Nou!"

Als sterretjes dansten haar oogen. Wat moesten die vioollessen veel voor haar beteekenen!

„Blijf je bij me wachten, tot meneer thuiskomt?”

„Astublieft!”

„Dan worden de jongetjes misschien ook intuschen wakker, — dan kun je ze nog zien. Of wordt juf misschien ongerust, als je zooveel later thuiskomt?”

„Nee... juf weet wel dat... Nee, juf wordt nooit ongerust.”

Er klonk iets erg zieligs in, dat er niemand op haar wachtte, en Greet dacht: 't is wel lastig, als je moeder gauw ongerust is, — maar dit is erger.

Kon ze maar iets zijn voor dit Heleentje, — iets warmes voor haar zijn, — op haar wachten thuis, — ongerust over haar zijn... Maar morgen ging Heleentje op reis en als ze terugkwam, was zijzelf misschien hier al weer weg. En wat dan nog... wat kon je zijn voor haar, als je haar juf niet was...

Malle, die ze ook was: Heleentje was toch vroolijk en welgemoed! Ze had niet eens behoefte aan iemand, die op haar wachtte!

„Heb je de jongetjes in lang niet gezien?”

„Ik mag na elke les even kijken!” zei ze trotsch.

„Leuk zijn ze, hè?” met tantelijke ijdelheid.

„Nou!”

„Wie vind jij de leukste?”

Heleentje bloosde.

„Allebei, hoor!”

„Precies gelijk?” vorschte Greet, die aan Heleentje's blos merkte, dat de neutraliteit niet volkomen was.

„Nee, ze *zijn* niet gelijk.”

„Maar wat *vind* je?”

„Nou...” aarzelde Heleentje, „eigenlijk Teetje.”

„Waarom? Eetje is toch veel levendiger, — veel grappiger eigenlijk.”

„Ja, maar Teetje is... ik weet niet.”

Heel duidelijk omschreven was het niet. Maar toch was het *de* omschrijving van wat je bij Teetje voelde: je wist het niet, — je zou het nooit onder woorden kunnen brengen, maar er was iets, dat je rustig maakte en dankbaar, als hij je aankeek. Van Eetje zou iedereen dadelijk kunnen omschrijven, wat hem tot zoo'n verrukkelijk ventje maakte: zijn donkere, nu al brutale kijkers, zijn schater met de kuiltjes in de wangen, zijn geestdriftige trappel-begroeting. Iedereen pikte Eetje dadelijk eruit, wendde zich dadelijk meer tot Eetje dan tot Teetje, — maar wie zich tot Teetje wendde, had het gevoel van een groote belooning. Misschien had Heleentje die belooning ook gevoeld en was het dààrom.

De worteltjes waren klaar. Greet waschte ze, zette ze zachtjes op. Heleentje volgde haar met groote belangstelling.

Er scharrelde een sleutel in het slot.

„Daar zul je 'm hebben,” knikte Greet naar Heleentje.

Heleentje had weer één van haar snelle blosjes.

„Zou hij goedvinden... in de keuken?”

„Hij is geen gevangenis-directeur, zeg!” zei Greet verontwaardigd, en Heleentje moest zóó lachen om die vergelijking, dat ze nog niet bedaard was, toen „meneer” al in de keuken stond.

„Slaapt Wies nog? — O,” — verrast — „dag Heleentje!”

„Ze heeft me gezelschap gehouden,” legde Greet uit. „We hebben 't heel gezellig gehad samen.”

Greet zag ineens, hoe 'n grenzenloozen eerbied Heleentje had voor haar viool-meester. De manier waarop ze tot hem opkeek! Hoe was het mogelijk, met zoo'n jongensgezicht nog maar, en dan al eerbied in te boezemen! Maar het was zeker meer zijn viool dan hijzelf, die het 'm deed.

„Ik ga morgen op reis,” verklaarde Heleentje met een schuchter stemmetje, — het feit, dat ze zonder zijn voorkennis in de keuken zat, scheen haar nog niet glad te zitten, — „en nu kwam ik vragen, wat ik in de vacantie mag spelen.”

„Neem je je viool mee? Fijn, Heleentje!”

Hij dacht zeker aan Kees, het hopelooze geval, hoe die snakte naar de vacantie, omdat hij dan geen viool behoefde aan te raken.

„Heb je je muziekboeken bij je? Dan gaan we in de zijkamer even uitzoeken.”

Greet, alleen gelaten, schildte wat aardappels en bepeinsde het wonder van het stralende Heleentje, dat tusschen allemaal groote menschen opgroeide. O, zie je, bij zóó'n kind juf te mogen zijn, voor zóó'n kind het leven fleurig maken, — dat zou toch duizendmaal meer waard zijn dan studeeren voor 't een of ander vak, waar toch niet je heele hart naar uitging. Hèbben, — zoo'n kind hèbben, — haar volgen in al, waar ze zoo warm van hield: in haar vioolspel. O, heerlijk moest dat zijn.

Toen lachte ze even. Waar dàcht ze aan, terwijl Fransch en Duitsch en Engelsch en velerlei vertakkingen van Wiskunde en wie weet wat voor wetenschappen meer op haar wachtten, — dringender op haar wachtten dan de voorafgaande

jaren, toen er geen eindexamen dreigde! Waar dacht ze aan, — terwijl Heleentje immers voorzien was van een juf!

Bernard speelde in de zijkamer even één van de opgaven voor haar door. Nu keek Heleentje zeker in eerbiedige verrukking tot hem op. Hoe kwam het kind er bij!

Nu kwamen ze uit de zijkamer te voorschijn.

„Mag ik de juffrouw nog even goeiendag zeggen in de keuken?” hoorde Greet.

Heleentje kwam om 't hoekje van de deur.

„Dag Heleentje! Goeie reis!”

Wat keek dat kind sip. Er was toch niets? Wat zei ze mat: „dag juffrouw.”

Toen Heleentje al bij de straatdeur was, schoot het Greet ineens te binnen, waarom het was. Ze rende haar achterna.

„Heleentje! Je zou toch blijven tot de jongetjes wakker werden?”

„Ja!” knikte Heleentje met een verlichten zucht.

Toen brak de zon door...

* *

*

Dien avond, uitgeslapen en rozig en kiplekker, vertelde Wies zacht, met een blij lachje, aan Greet, dat ze eigenlijk niet zoo èrg gejoekt had op dien audiëntie-avond, toen ze tot tweemaal toe opsneed over haar vier kinderen.

„Want als het van den winter wéér een tweeling is, heb ik zelfs heelemaal niet gejoekt.”

Greet keek Wies een oogenblik schaapachtigdom aan. Maar toen de schaapachtigheid geweken

was, zei ze met glanzende oogen:

„O, Wies, wat heerlijk voor jullie! En wat heerlijk voor Eetje en Teetje!”

Even later:

„Nu moeten het zusjes zijn. O, het moeten vast zusjes zijn!”

„Ja maar,” kwam Wies bescheiden, „ik weet natuurlijk niet zeker, of het er weer twee zullen zijn.”

„Hoeft ook niet,” zei Greet goedig, „als 't maar in elk geval een *zusje* is. Voor de afwisseling. Leuk, zeg, voor zoo'n zusje, om twee oudere broers te hebben. Daar hebben wij tevergeefs naar gesnakt, hè Wies?”

Maar Wies wou elke verantwoordelijkheid van zich afschuiven.

„Reken er nou voor de zekerheid op, dat het een broertje is, dan kan 't je in elk geval alleen maar meevallen.”

„Goed,” zei Greet gelaten, maar Wies, haar kennde, wist, dat ze toch aan het zusje vasthield, — misschien zelfs wel aan twee...

„Hadden we nou geen gelijk vanmiddag,” triomfeerde Greet, „toen we je naar bed stuurden? Je bent ééns zoo schoon van je sponde herrezen.”

„O, maar ik wou dolgraag. Zulke tegenwerpingen zijn niets dan aanstellerij, — leer dat van mij,” onderwees Wies.

„Dan weet ik het voor 't vervolg. Als ik nou zeg, dat je iederen middag naar bed moet en je maakt tegenwerpingen, is dat dan ook aanstellerij? 't Is maar een weet, zie je.”

„Nee, maar nou in ernst: dat kan echt niet.”

„Is vanmiddag de boel in 't honderd geloopt?”

Ik heb nog nooit zoo'n heerlijken, rustigen middag meegemaakt, als toen jij niet over den vloer was."

Wies lachte.

„Je kunt me missen als kiespijn!"

„Als je 't maar weet!"

„Maar als jij nou niet meer zorgend door mijn huis waart... Gos, Greet, ik moet toch noodzakelijk weer een meisje hebben, vóór de vacantie om is."

„Zal ik van school af gaan?" bood Greet direct-bereid aan.

„Zou je wel willen, hè? Nee, juffrouw, u blijft op school tot het bittere eind."

„Zóó bitter is dat eind nou weer niet," krabbelde Greet terug. „Maar 't is zooveel makkelijkker: je loopt heelemaal geen risico, voor het eindexamen te zakken. In de boeken hebben ze altijd een vrijer vóór het eindexamen en dan gaan ze van school af, want de vrijer gaat vóór, hè, en dan blijft het een open vraag, wat voor geleerde bol-len ze wel hadden kunnen worden als dat van dien vrijer er nou niet toevallig tusschen gekomen was. En waar in de koude werkelijkheid vrijers vóór eindexamens ontbreken, — zelfs daarnà, zou de huishouding van een zuster wel een oplossing zijn voor het open willen houden van de vraag, wat voor geleerde bol je anders wel was geworden. Begrijpt u, mevrouw?"

„Ik heb u door, juffrouw. Volkomen door. Morgenochtend nog stuur ik een tweede advertentie om een nieuwe hulp. Eer de wereld een ctmaal ouder is, heb ik een meisje. De vraag omtrent je geleerdheid zal geen open vraag blijven."

„Nee," zei Greet nederig, „dat voorzie ik ook.

Ik vermoed, dat het nú al geen open vraag meer is. Ik voorvoel zelfs het antwoord."

„Hetwelk luidt?"

„Géén geleerde bol. Veeleer een stommerik."

„Maar een reddende engel voor haar zus," knikte Wies hartelijk, en Greet vond het opeens heelemaal niet erg meer, dat ze in de toekomst waarschijnlijk geen geleerde bol zou blijken te zijn.

* *

*

Eér de wereld een etmaal ouder was, — hoefde Wies al geen advertentie meer te plaatsen. De wereld was zelfs nauwelijks een uur ouder, toen een schuchter belletje Greet naar de voordeur lokte.

Er stond een lang, mager, sprieterig kind.

„Had je een boodschap?" moedigde Greet aan.

„Ja juffrouw, of u al voorzien was op de advertentie."

„Nee! !" jubelde Greet. „Hoezoo?"

Het kind leefde zichtbaar op.

„Juffrouw, ik kwam op de advertentie," dreunde ze haar lesje af.

Greet voerde haar in triomf mee naar Wies, die heelemaal op niets was voorbereid.

„Een redster uit den nood," zei Greet gesmoord. „Nog van de advertentie."

„Door den hemel gezonden," zei Wies even gesmoord terug, maar ze zette zich daarna toch een beetje in postuur om op een mevrouw te lijken.

Het kind wou dolgraag, — wou alles wel dolgraag. En ze heette Dina. Dat was wel niet te

vergelijken met Maartje, maar van den naam Maartje was nu tòch alle aardigheid af. En ze kon Maandag over een week al komen.

Toen Dina weg was, zei Wies: „Dan hou jij ook nog wat vacantie over.”

„Gepensionneerd,” zei Greet tragisch.

Wies, veel kleiner dan Greet, richtte zich zoo hoog en waardig mogelijk op.

„Als jij den euvelen moed hebt,” zei ze onheilspellend, „om te durven beweren, dat je het èrg vindt, gepensionneerd te worden, — dat je liever 's morgens om zeven uur opstaat om te zwoegen tot den avond dan dat je met Marthi fietst...”

„Dan...?”

„Dan verklaar ik je voor abnormaal. Dan erken ik je niet als zuster. Dan...”

„Stil maar, stil maar. Ik bèn niet abnormaal. Ik vind het dól om met Marthi te fietsen. Maar Wies...”

„Nou?”

Greet rekte zich even uit, met dichte oogen.

„k Weet niet...” zei ze toen. „Ik wil altijd wel alles tegelijk hebben. Ik wou... ik wou, dat ik Eetje en Teetje in mijn fietstasch mee kon nemen...”

„Tantes hebben geen hàrt,” zei Wies grimmig. „Ik schaf alle tantes af.”

HOOFDSTUK IX.

Het werden geen twee zusjes. Het werd zelfs niet één zusje.

Het werd, op een stralenden, vroegen lentedag in Februari, een rond, stevig en eigenwijs broertje, dat luisterde, — of eigenlijk nog niet luisterde, — naar den naam van Peter. En omdat Peter natuurlijk Peetje heette, begon de collectie al aardig compleet te worden: Eetje, Teetje en Peetje.

Greet, die den laatsten tijd bij wijze van spreken eindexamen at en dronk, — want op school hoorde je van niets anders, hoezeer ook nog eenige veilige maanden hen van het schrikbeeld scheidde, — Greet werd plotseling uit deze sfeer gerukt door de komst van Peetje. Van Greet, de leerlinge, Greet, de blokster, Greet, de wiskunstenaar, Greet, de vreemde-talen-lezeres, werd ze opeens weer tante Griet.

Deze tante Griet nu ondernam den eersten Zondag in Peetje's leven een excursie naar de drie neven. Ze had de twee neven den laatsten tijd, door haar wetenschappelijke beslommeringen, schromelijk verwaarloosd. Van hun wekelijks groeienden woordenschat wist ze alleen iets uit de brieven van Wies, — maar 't kon ook wel zijn, dat Wies er een sausje overheen goot, en dat er in werkelijkheid van den woordenschat niet veel te merken viel.

Tot haar grooten schrik trof ze, net als toen ze met Eetje en Teetje kwam kennis maken, dezelfde generaal aan. Maar overigens was het décor toch heel anders: er was geen Fenna, maar een Dina, die angstig de orders van de generaal afwachtte; er waren op Wies' kamer geen twee wiegen, maar één, — natuurlijk de mooiste van de twee; er was in de huiskamer een loophek, waarin Teetje door de tralies vriendelijk opkeek naar wie binnenkwam en waarin Eetje verbeterde pogingen deed over het hek naar de vrijheid te klimmen.

Greet kwam eerst in de kamer met de ééne wieg.

„Kaal, hè?” zei ze tegen Wies, „zoo één tegelijk. We zijn het zoo anders gewend.”

„Maar hij is een lief jongetje en dat vergoedt veel.”

Het lieve jongetje was welgedaan als een gezeten burger en sliep zijn slaapje, in het bewustzijn, dat geen ander kind hem uit de mooie wieg naar de schamele wieg zou verjagen.

„Wat vinden Eetje en Teetje er van?”

„Eetje was niet te houden van woede, dat hij niet aldoor bij mamma mocht zijn. Hij sympathiseert niet met de generaal, zie je.”

„Ik ook niet. Waarom heb je in 's hemelsnaam de generaal weer laten aanrukken?”

„O, Bernard noch ik hadden genoeg moed om het *niet* te doen. We zijn allebei nogal bang voor haar en daarom moesten we wel.”

Greet kon de redeneering niet heelemaal volgen. Als je bang voor iemand was, en er was een mogelijkheid om aan die iemand te ontsnappen, dan dééd je dat toch? Ze voelde veel meer voor

Eetje's tactiek: die had zich tenminste tot het uiterste verzet. Dàt was een kerel!

„En hoe is het afgelopen tusschen de generaal en Eetje?”

„Eetje heeft het gewonnen,” bekende Wies beschaamd. „Hij heeft net zoo lang geprotesteerd, tot de generaal zich geen raad met hem wist en hem een poosje hier heeft gebracht. Peetje was toen twee uur oud. Eetje heeft op mijn voeteneind gezeten en was heel voldaan. Maar de generaal zei tegen Bernard en mij, dat dàt geen opvoeding was.”

„Wàs het misschien ook niet,” weifelde Greet. „Maar jullie hadden het toch nog nooit bij de hand gehad, — hoe kon je dan weten, hoe je hem in zoo'n geval moest opvoeden?”

„Sommige moeders,” zei Wies met schuldige overtuiging, „weten dat zóó maar. Echt waar, — je leest het vaak genoeg. We hebben een heeleboel over opvoeding gelezen, hoor, — maar met Eetje hebben we gefaald.”

„Wat zei hij van Peetje?”

„Dag, zei hij, en toen wou hij zijn neusje indrukken en zijn oogjes ook, en toen heeft Bernard hem voor afleiding in den spiegel laten kijken. Maar de generaal mocht hem niet naderen.”

„Een held, Wies. Daar groeit een groot man uit; let op mijn woorden. En Teetje? Wat zei die van Peetje?”

„Teetje?” — Wies lachte zacht voor zich heen, — „die zei: „Kinne.” Hij had mij hooren zeggen: „Wil Teetje kindje zien? Is dat het kindje?” en toen hij bij de wieg werd gehouden, zei hij telkens: „kinne”. Greet, hij *aait* met zijn stemmetje.

Met zijn oogen en met zijn stemmetje. Maar toen Peetje opeens begon te huilen, is hij erg geschrokken en heeft vreeselijk gehuild. En daar schrok Eetje weer van, want die is het niet gewend van Teetje en Peetje hilde ook dapper door, dus toen hadden we ze alle drie. 't Was heel mooi. Zoo kunnen we het in de toekomst nog wel vaker hebben."

Greet keek Wies eens van opzij aan. Wat vertelde ze dat vroolijk, alsof het over een fuifje ging: die drie huilende kindertjes, — en Eetje, die niet van haar weg te krijgen was, en die zoo opstandig was tegen de generaal, — en een generaal, waar ze bang voor was, — vond ze dat alles in werkelijkheid zoo vermakelijk, of hield ze zich maar groot?

Ze vroeg: „Ben je moe?"

Wies keek haar verbaasd aan.

„Hoezoo?"

„Van al die driestemmige concerten en zoo. Van Eetje, die aan je voeteneind blijft tronen. Van de alleenheerschappij van de generaal."

Wies liet haar hoofd in 't kussen zakken, de oogen even dicht. Nu zag Greet de moede lijntjes onder de oogen, om den mond.

„Jawel," zei Wies langzaam. „Natuurlijk wel. Maar 't hoort bij 't vak. Bij 't vak van moeder. Denk je, dat moeder ook niet moe is geweest, toen wij nog zoo klein waren?"

„Daar heb ik nooit aan gedacht," peinsde Greet. „Ik herinner me niet anders dan het gezellige huishoudinkje thuis en moeder, die alles klaartoovert en voor alles tijd heeft. Maar toen waren wij al groot."

„Reken maar, dat moeder 's avonds bèk-af in bed rolde, toen wij zoo waren als Eetje en Teetje en Peetje. Weet je, dat is juist het mooie er van: dat de kinderen daar nooit achter komen; juist als ze het vermoeiendst zijn, zijn ze nog te klein, om er iets van te merken.”

„Vind je dat juist het *mooie* er van?”

„Ja.”

Meer zei Wies niet. „Ja.” Maar opeens zag Greet, hoe gelukkig Wies' moe gezichtje keek. Glanzend gelukkig. En toen begreep ze het:

Geven. Geven. En niemand mocht merken, dat je gaf. Roekeloos geven en het als een blij geheim bewaren, dat je bezig was, jezelf weg te geven.

Dat was geluk.

* *

*

Eetje was bezig, een nieuw uitgedachte gymnastische toer te volbrengen: op één been in evenwicht blijven, met behulp van de beide handjes, die den bovenrand van het loophek omklemmen en het andere been zóó ver omhoog brengen, dat het ook den bovenrand bereikt. Natuurlijk had deze toer een doel: over het hek heen komen en de buitenwereld bereiken. Want Eetje voelde niets voor beperking van bewegingsvrijheid.

Hij zag rood van inspanning. Hij zuchtte en steunde. En intusschen zat Teetje, geleund tegen den overkant van het hek, de beentjes wijduit rustend op de matras, met groote blauwe, bewonderende oogen naar Eetje te kijken.

Tot ze Greet ontdekten.

Eetje liet zijn voet zakken, leunde vriendschappelijk over het hek en zei: „Mamma.”

„Jongen, ik ben je mamma niet. Ik ben tante Griet.”

„Tanna Jiet,” zei Teetje. En Greet begreep nu, wat Wies bedoeld had: hij aaide met zijn stemmetje.

„O, Teetje, zeg dat nog eens!” riep ze verrukt. „Tante Griet.”

„Tanna Jiet,” zei Teetje weer, en Eetje, het effect merkend van dat tooverwoord, riep luidkeels: „Tanna Jiet! Tanna Jiet!”, met een uitdagenden straatjongens-lach, waar geen tien politieagenten tegenop zouden hebben gekund.

„Woonwagen-kind,” zei Greet, „waar haal je die brutale oogen vandaan?”

Eetje noch Teetje wisten, wat een woonwagen-kind was en wat brutale oogen waren. Uit den toon maakten ze op, dat het iets grappigs was en daarom schaterde Eetje het uit en Teetje straalde over zijn heele gezicht.

De conversatie vlotte wel, dacht Greet tevreden. Ze hadden ook wel wat afwisseling noodig, nu hun moeder niet over den vloer was. Maar ze uit het loophek nemen, zoo op eigen houtje, — dat durfde ze niet. Stel je voor, dat de generaal haar betrapte!

Eetje liet zich niet in zijn werkzaamheden storen en stond alweer met z'n ééne been omhoog. Op den duur zou hij zeker zijn doel bereiken.

„Een groot man,” bleef Greet bij haar voorspelling. „Wat een energie!”

Toen trof haar Teetje's lieve en doordringende blik, die onafgebroken op haar gericht bleef, — en door een macht, sterker dan zijzelf, werd ze gedwongen, hem tòch uit het loophek en in haar armen te nemen.

„Zeg nog één keer tante Griet,” fluisterde ze.

En even zachtjes fluisterde Teetje terug: „Tanna Jiet.”

„Ik wil nooit anders heeten,” dacht Greet. „Als hij getrouwd is, en grootvader wordt, moet hij nòg Tannajiet tegen me zeggen.”

Ze ging op een stoel zitten, stil genietend van het zachte kereltje op haar schoot. Converseeren hoefde ze niet meer; stilzitten en het satijnen wangetje tegen haar wang voelen, en zachtjes blazen door het dunne, gouden kuifje, en het handje met de gespreide vingertjes en de vier kuiltjes en het gebloesde polsje op haar eigen

hand leggen. En dan eens kijken naar het onvermoeide zwoegen van Eetje en luisteren naar zijn ingespannen steunen.

„Ik ga nooit meer naar huis,” dacht ze, bijna spinnend als een poes van zaligheid.

Boms!!

Eetje's pogingen waren plotseling met succes bekroond. Zóó plotseling, dat Greet het moment zelf, waarop het gebeurde, gemist had. Zóó plotseling, dat Eetje, breeduit op den grond buiten het loophek, eerst even verdwaasd zat te kijken.

Toen de verdwazing geweken was en het tot Eetje doordrong, dat het „bravo” van Tanna Jiet een lof inhield, ging hij, bescheiden glimlachend, op vier pootjes zitten: twee geknielde achter- en twee steunende vóórpootjes. En kroop in allerijl naar zijn broeder toe, die hem van den hoogen schoot van Tanna Jiet af vreugdevol verwelkomde.

Hij trachtte met zóó duidelijke gebaren tegen Greet op te klimmen, dat Greet hem maar te hulp kwam: ze beperkte Teetje's gebied tot één helft van haar schoot en hielp met haar éénen vrijen arm Eetje op de andere helft.

„Sjiesjóó!” zei Eetje voldaan.

„Sjiesjóó!” beaamde Teetje.

En alles zou bijna volmaakt van plezierigheid gebleven zijn, wie weet hoe lang nog, als op dat oogenblik de generaal niet binnen was gekomen.

Zoo schuldig als Greet keek, zoo uitdagend keek Eetje. Teetje keek heelemaal niet; die zat in aanbiddende aanschouwing van zijn broeder verzonken.

„Hebt u de kinderen uit de box genomen?” ondervroeg de generaal, als een lid van de inquisitie.

„Ja... nee... Eetje is er uit zichzelf uitgekomen.”

De generaal bekeek de hoogte van het hek en haar heele gezicht drukte uit: „Dat kan niet.” En Greet dacht: „Je moest eens weten, wat Eetje allemaal wel kan!”

„En Theo dan?”

Greet moest zich even bedenken. Wie was Theo? Was hier een Theo in huis?...

„O, U bedoelt Teetje!” ontdekte ze verlicht.

Geen antwoord. Op zulke dingen ging de generaal niet in. Ze bleef Greet afwachgend aankijken, duidelijk te kennen gevend, dat ze antwoord verwachtte, — antwoord!

„Teetje heb ik er uit genomen,” bekende Greet.

„O,” verpletterde haar de stem van de generaal. „Het is héél onverstandig. De kinderen mógen niet uit de box, als er niemand in de kamer is.”

„Niemand?” dacht Greet. „En ik dan?” Het flitste door haar heen: „Wees uzelf, sprak ik tot iemand. Maar hij kon niet: hij was niemand.” Ja, ze leerde niet voor niets letterkunde voor het eindexamen!

„Ik was in de kamer,” durfde ze. Maar de generaal ging daar niet eens op in. Ze nam zonder een woord Teetje van Greets schoot en plantte hem in het loophek.

Teetje gaf een zwak protest-geluidje.

„Bij me! Bij me!” riep hij. En toen Greet hem niet te hulp kwam: „Tanna Jiet!”

„Daar heb je 't al,” constateerde de generaal grimmig. „Dat komt er van, als de kinderen verwend worden.”

Greet stond voorzichtig op en zette Eetje op zijn vier pootjes op den grond. Eetje kroop met rassche schreden onder de tafel door naar den

buitenkant van het loophek, waar hij tegenop ging staan om Teetje uitbundig te begroeten.

„Zet u hem er nu ook maar in, als u hem er uit hebt gehaald,” commandeerde de generaal.

„Ik heb hem er niet uit gehaald,” herhaalde Greet geduldig. „Hij is er zelf uit geklommen.”

Ze wachtte gespannen het oogenblik af, dat de generaal Eetje in de box zou zetten. Ze brandde van nieuwsgierigheid, hoe Eetje daarop zou reageeren.

Maar dat oogenblik kwam niet. De generaal raakte Eetje niet aan, — wachtte blijkbaar af, of Eetje misschien uit zichzelf in de box terug zou klimmen. Maar dan kon ze lang wachten!

Greets oogen dansten van pret.

„Ze durft niet!” jubelde het in haar. „Ze durft niet tegen Eetje op! O, dat Wies en Bernard nu niet hier zijn, om van Eetje te leren, hoe je met generaals om moet springen!”

„Kom,” zei ze bedrijvig, „ik moet eens gaan. Dag Eetje, dag Teetje, dag zuster!”

„Dag,” zei Eetje collegiaal.

„Dag,” zei Teetje, en zangerig er achteraan: „Tanna Jiet!”

Maar de generaal zei heelemaal niets.

* *

*

Ze was eigenlijk veel te vroeg voor den trein. Het was ook meer een overhaaste vlucht geweest dan een royale aftocht; naar Wies durfde ze niet meer gaan, omdat die nu zeker moest slapen; bij

de jongetjes blijven, waar de generaal nu dreigend rondwaarde, durfde ze heelemáál niet. Waar was ze nu beter dan op straat, op weg naar den trein, die haar veilig naar huis zou brengen? .

Maar op straat kreeg onverwacht het mooie lente-weer vat op haar en ze gebruikte den tijd, dien ze over had, voor een ommetje naar een verborgen buiten-wegje, dat ze van vroeger kende.

't Was eigenlijk maar een armzalig modderwegje, met een slootje er langs, dat je ook al haast geen slootje meer kon noemen, zóó smal en drabbig was het. Maar aan den kant stonden knotwilgen en aan den overkant waren moestuintjes en dat is toch al héél wat in vergelijking met de stad. Zéker op een vroegen lentedag, zoo tegen dat de zon aan 't zakken is.

Ze was zelf verbaasd, hoe resoluut ze haar route veranderde en naar haar wegje koerste. Het trok haar, trok haar zoo, om buiten te zijn, — om, vóór het avond en donker was, dit vleugje buiten te hebben meegenomen.

Koud was het wèl een beetje. Vanmorgen, toen had de zon al wat sterker geschenen, maar nu zij groot en rood naar omlaag gleed, nu gingen je ooren en je handen prikken van de kou. Misschien was het allemaal maar verbeelding geweest, dat het lente was. Misschien kwam het alleen maar door Peetje. Zoo'n nieuw kindje bracht je in de war met de lente...

Maar toen ze op het modderwegje zèlf gekomen was, wist ze, met een onderdrukten kreet van verrassing, dat het heelemaal geen vergissing was geweest, dat met de lente. Want als rozige kralensnoertjes, glanzend in het al roode ondergangs-

licht van de zon, stonden daar wilgekatjes langs de moddersloot!

„Katjes!”

Ze wist niet eens, dat ze het hardop zei. Ze wist ook niet meer, dat haar handen en haar ooren zoo koud waren. Ze wist alleen, dat dit de groote verrassing van vandaag was, — grooter haast dan het dikke ventje in de wieg, — bijna, *bijna* grooter dan Teetje's zangetje „Tanna Jiet”.

O, maar ze moest dit mee naar huis nemen. Ze zouden haar niet gelooven anders, dat het al lente was!

Ze grabbelde in haar jaszak naar het roestige, kleine, onhandige zakmes, dat ze meestal bij zich had. Het was er, maar bijna niet open te krijgen van de roest. Toch, toen ze het eindelijk open had, en ze met haar schoen bijna wegzonk in den kliederigen slootrand, lukte het haar, een paar van die donkere, zilver-beregen takken af te snijden.

„Heidaar, jongedame!”

Ze zakte bijna in de sloot van schrik. Een mannestem achter haar, op het wegje!

Ze keek om, onhandig leunend tegen haar knotwilg, het open mesje nog in de hand.

Er stond een groote agent.

„Dat mag niet! 't Zou wat moois worden, als iedereen dat deed!”

Greet bleef, slungelig-lang en met haar figuur verlegen, bij haar trouwen knotwilg. Wat gaf het nou, of ze tegen het hellinkje opklom en vlak onder de bestraffende blikken van den agent kwam te staan? Hier was tenminste nog een beetje afstand.

„Kom maar boven.”

Ze grabbelde nog gauw haar gevallen takken bij elkaar. Afgesneden waren ze nu tòch, — dus of ze hier nu voor niets bleven liggen...

„Wat deed je daar?” ondervroeg de agent overbodig.

„Katjes afsnijden,” biechtte Greet.

„Je weet toch wel, dat dat verboden is.”

„Neeeee,” zei Greet verbaasd, „natuurlijk wist ik dat niet! Anders had ik het toch niet gedaan?”

„O,” gromde de agent. „Nou, dat verandert.”

Greet keek hem hoopvol aan. Misschien werd het niet eens een bekeuring, — ze hoopte het maar, want ze was zoo slecht bij kas!

„Laat die dingen daar dan maar liggen, dan zal ik het nog door de vingers zien.”

„Die dingen?”

Greet keek zoekend rond naar dingen, die ze kon laten liggen.

„Die takken!” zei hij ongeduldig.

„De katjes?” vroeg ze ontzet. „Daar heeft niemand toch wat aan, als ik ze niet meeneem?” En ijverig aandringend: „Ze weten thuis nog niet eens, dat er al katjes zijn!”

Toen beet de agent op zijn snor.

„Neem maar mee,” zei hij kribbig over zijn schouder tegen Greet, want hij had zich al omgedraaid.

„Dank u wel,” zei Greet kleintjes.

Maar dat hoorde hij al niet meer...

* *

*

Naar Wies terug. Dan maar den trein verzuimen en later thuiskomen, — maar deze katjes moest Wies hebben! Niet voor niets was ze bijna met het gerecht in aanraking gekomen, — niet voor niets was ze bijna in de modder verdronken van schrik!

De zon was nu heelemaal weg; er was alleen nog maar een roode gloed, waar de huizen zwart en wonderlijk omglansd tegen afstaken. Maar Greet holde zóó, dat ze niet meer voelde, hoe koud het was geworden.

Gauw, — gauw! Wies moest weten, dat het lente was!

Ze bofte niet: de generaal deed open.

„Bent u niet naar den trein gegaan?”

Hartelijk klonk dat! Maar er was ook niet de minste reden tot hartelijkheid, begreep Greet.

„Ik heb nog iets vergeten aan mijn zuster te geven. Mag ik even bij haar?”

„U bent vanmiddag al bij haar op bezoek geweest.” IJzig. Afgemeten.

„Is ze wakker?”

„Mevrouw heeft net geslapen.”

„O, hoera,” juichte Greet, en was al bij de slaapkamer-deur.

Ze ging zachtjes naar binnen. Wies lag wakker; er was alleen een rossig schemerlampje op naast haar bed, — verder was het donker.

„Ben je daar weer?” vroeg Wies verrast.

Greet bleef bij de deur staan. Na den gehaasten marsch viel de rust en de vrede van deze kamer zoo verwonderlijk onverwacht op haar.

„Wat... móói is het hier,” zei ze ontdaan. „Die wieg... en jij... Wies, je bent heusch móói nu.”

„Malle,” lachte Wies, „ben je teruggekomen om me dat te zeggen?”

„Nee.”

Greet zuchtte diep, om de betoovering van zich af te schudden.

„Ik ben teruggekomen — om je dit te brengen.”

Ze legde de wilgetakken op Wies' laken.

„Ik heb ze zelf geplukt. Wist je al, dat het lente was?”

Wies' hand aaide over de katjes. Greet moest aldoor naar die hand kijken, smal en rossig in het licht van het lampje. Daardoor merkte ze niet, dat Wies niet dadelijk antwoordde.

„Nee, ik wist het nog niet,” zei Wies eindelijk.

Greet keek op van die hand. Ze zag Wies' oogen vreemd, vochtig blinken in het schemerige licht.

Wies lachte verlegen.

„Als moeders pas een nieuw kindje hebben ge-

kregen," leeraarde ze zachtjes, „zijn ze altijd een beetje aan den sentimenteelen kant. Daarom, zie je."

„O, dáárom," knikte Greet begrijpend.

En ze dacht, dat de agent haar gerust had mogen bekeuren, want dat het niets te duur was geweest voor dit... voor dit...

HOOFDSTUK X.

„De wetenschappelijke beslommeringen verhoogden je schoonheid niet,” vond vader.

Greet bekeek zich aandachtig in den spiegel.

„Ik dacht juist van wel,” verzette ze zich tegen vaders vernietigend oordeel. „Juist deze gelaats-tint, zoo lelieblank! De zomersproeten komen er ééns zoo goed op uit.”

„Maar als vader nu eenmaal niet van zomersproeten houdt?” kwam moeder tusschenbeide. „Over zulke dingen valt niet te redeneeren. Ik vind je trouwens ook lang zoo schoon niet als weleer.”

„Wàs ik dan schoon?” vroeg Greet verheugd.

„Bééldschoon. Maar ach, dat is voorbij. — Maar nu in ernst: we moeten er iets aan doen.”

„Schoonheidsinstituut,” stelde Greet voor.

„Nee, nou geen gekheid meer,” sloeg vader spijkers met koppen. „Je bent zoo mager als een lat geworden en je gezicht is gewoon groezelig.”

„Van de wetenschap.”

„Dan moeten we juist aan die wetenschap paal en perk stellen. Je krijgt nu een heele boel weken om voor jezelf te werken vóór het eindexamen begint, en de eerste week gebruik je om je schoonheid te herstellen.”

Greet keek benauwd.

„Als u wist, hoe stom ik nog ben, zou u zoo roekeloos niet met mijn weken omspringen.”

„Kind, geloof me,” zei vader, „ik maak me geen ongegronde illusies over je geleerdheid. Maar snap je nou niet, dat je de overige weken dubbel kunt werken, als je eerst weer een beetje in goeien doen bent gekomen?”

Greet plantte haar lange armen op de tafel en legde haar lelie-blank zomersproeten-gelaat op de handen. O, 't leek haar heerlijk, een weekje op adem te komen. Het was beestachtig werken geweest den laatsten tijd. Als ze ook maar niet zoo vast in haar hoofd had gezet, dat ze er komen zou...

Maar kon het er wel af? Iedere week was er één. Als ze dacht aan de stof, die ze nog door moest werken, werd ze gewoonweg koud. En dan een heele week niet werken? Misschien vergat ze ook nog wel alles in die week!

„'k Wou dolgraag,” zei ze voorzichtig, „als het maar kon.”

„Onzin. Natuurlijk kan het. Je werkt daarna dubbel.”

„Maar *hoe* wilt u dan, dat ik mijn vroegere schoonheid herkrijg?”

„D'ruit. Op de één of andere manier d'ruit en geen boek mee.”

O, stel je toch voor, een week lang al de nachtmerries uit je hoofd zetten!

„Waarheen?”

„Ja,” zei moeder, „daar zitten we juist mee. Het moet natuurlijk gezellig zijn, en niet duur.”

„Wies?” opperde vader.

„Wies zal me niet kunnen hebben. Die heeft al

genoeg te doen met de drie kleintjes.”

„We zouden 't toch kunnen vragen? Zóó'n lastige logée ben je nou ook weer niet.”

„Ik zou het héérlijk vinden bij Wies. Niet naar school, — echt vakantie vieren, — en ik zou ook voor de zekerheid wat boeken mee kunnen nemen.”

„Als daar je ziel en zaligheid van afhangt, van het meenemen van die boeken, — vooruit dan maar,” zei vader goedig.

Het kon. Wies vond het zelfs prettig, dat Greet kwam. Dies pakte Greet haar allernoodzakelijkste geleerdheden in, en haar kleedij, — de geleerdheden waren helaas uitgebreider dan de laatste, — en reisde welgemoed naar Wies en Bernard en Eetje en Teetje en Peetje.

Een heel andere intocht dan in de vorige zomervacantie. Ze was nu geen huishoudster en geen dienstmeisje; zelfs geen tante. Ze was alleen maar een schoolkind, dat een beetje te véél schoolkind was geweest en nu wat op adem moest komen. Ze sliep nu niet glorieus bij Wies op de kamer, om Bernard van z'n sceelheid en z'n gebrek aan wangen af te helpen, maar eenvoudig in het opklapbed van de zijkamer. Ze mocht nu niet 's morgens om zeven uur opstaan om aan te pakken, — stel, dat ze dat gewild had, — maar moest keurig er onder blijven tot ze goed en wel uitgeslapen was.

Ze kregen den eersten dag al ruzie, Greet en Wies. Bij de avondboterham.

„Melk drinken!” ordonneerde Wies, en ze schonk een afschuwelijk grooten beker melk voor Greet in.

Melk had altijd een donkere schaduw geworpen over Greet's jeugd.

„Als ik gèk ben!” beloofde ze.

Wies verhief zich met een air, of ze Greet's grootmoeder was.

„Mèlk drinken,” herhaalde ze met klem.

Greet keek Wies met nieuwsgierige verbazing aan. Toen schudde ze afkeurend het hoofd.

„Het stáát je niet, Wies. Je moet nooit iets willen voorstellen, dat je niet staat. 't Is maar, dat je 't weet, tegen dat je kinderen zoo groot zijn. Ze lachen zich later dood, als je dat air aanneemt. Heusch, je zult nog wel eens aan me denken.”

„Als ik er nou een scheutje koffie in doe?” vleide Wies, tien toontjes lager.

„Zie je, zoo mag ik het hooren. Nee, engel, ik wil alles voor je doen, maar melk drink ik niet.”

„Maar je bent zoo mager, — 't is géén gezicht!”

„O, je zult eens zien, hoe ik hier opbloeit, zonder melk! Ik eet tegen jou en Bernard op.”

„Dat doet Bernard ook, flink eten,” zuchtte Wies. „En het resultaat is maar poover.”

Nu mengde Bernard zich in de discussie.

„En ik drink wèl melk, dus je ziet!”

„Nou, zeg nou zelf!” triomfeerde Greet.

„Jullie zijn vervelend,” mokte Wies. En Greet dronk géén melk, maar at acht boterhammen...

Een beetje raar vond Greet het wel, om Wies 's morgens in de hoede van Dina met al haar kroost en al haar werk achter te laten en er zelf met haar fiets op uit te trekken. Ze had het zoo anders meegemaakt, het vorig jaar. Maar toen was ze ook nog niet het slachtoffer van de wetenschap.

Ze genoot eerst altijd het badje van Peetje. Teetje zat er meestal bij op Wies' bed en gaf commentaar. Maar Eetje bleef gevangen in de huiskamer, sinds hij den natten spons had bemachtigd en in Wies' bed grondig uitgeknepen, sinds hij het zeepje in zijn mond had gestopt en hij onverwacht de afloopkraan van het kinderbadje had opengezet.

Peetje lachte al hardop en richtte zich op als een springveer. Peetje was het wonder van de familie, want ouders noch grootouders noch tante herinnerden zich, dat Eetje en Teetje zoo vroeg er bij waren geweest. En de onsen, die hij iedere week aankwam, grensden aan het onbehoorlijke.

„Je zou zeggen, een zoon van zóó'n mageren vader,” verwonderde Greet zich.

„Wie zegt je, dat Bernard geen mollig kindje is geweest?”

Maar dat ging er bij Greet niet in: Bernard een mollige baby. Toen hij thuiskwam keek ze zijn gezicht er nog eens extra op aan.

„Nee,” zei ze, „onmogelijk.”

Bernard is er nooit achter gekomen, wat er onmogelijk was...

Twee morgens zwalkte ze alleen op de fiets rond. Ze ontdekte veel, en de meegenomen leerboeken bleven gesloten. En toch werd het een beetje eenzaam, zoo zonder doel er op uit te trekken.

Dien middag had Nol les bij Bernard. Dat werd nu al bijna acht jaar, dat hij Bernards leerling was. Een volwassen jongen van negentien jaar, met geplakte haren en een verwaanden glimlach. De glimlach was erger geworden dan zoo'n jaar

of drie geleden, constateerde Greet. Maar hij speelde mooi.

Ze ontmoette hem, toen hij klaar was met de les.

„Hé, Greetje!” deed hij joviaal.

Greet vond het afschuwelijk om „Greetje” te worden genoemd, — zeker door zoo iemand als Nol. Ze betrapte zich er op, dat ze eigenlijk verwacht had, met „juffrouw” te worden aangesproken. Ze had er heusch wel den leeftijd voor.

„Dag Nol,” zei ze strak.

Bernard vertelde hem, wat Greet hier kwam doen. Uitrusten en zich vermaken.

„Dan kan ik misschien tot dat vermaak meewerken,” zei hij met even iets als een buiging.

Het lag Greet op de lippen om te zeggen: „Ja, je bent nogal vermakelijk,” maar ze hield zich fatsoenlijk en vroeg dom: „k Zou niet weten hoe!”

„Fiets je?” vroeg Nol.

„Ja, ik heb al twee morgens gefietst.”

„Zal ik je dan morgen met de fiets komen halen?”

Greet weifelde even. Het wàs eenzaam en een-tonig, elken morgen in je eentje te fietsen, — maar met Nol? Ze keek vragend in de hoogte naar Bernard.

Bernard, die geen verstand had van onuitstaanbare joggen, en hen alleen apprecieerde naar hun muziek, was onnoozel verrukt van het plan.

„Ja, zeg!”

„k Weet niet,” aarzelde Greet, „of ik morgen wel kan.”

„Waarom niet?” vroeg Bernard. „Je bent hier toch zeker met vakantie? En dan ben ik meteen

van de verantwoordelijkheid voor het amusement van mijn schoonzuster af."

Met Bernard was niets te beginnen. Die snapte nooit wat.

„Goed dan," zei ze, weinig enthousiast.

„Hoe laat zal ik komen?"

„Half elf. Na Peetje's badje."

„Baad jij hem dan tegenwoordig?" vroeg Bernard onthutst. Het kwam niet overeen met zijn opvattingen van gastheerschap.

„Nee, engel, als toeschouwster." En toen Nol de deur uit was: „En dat schouwspel wil ik om geen duizend Nollen missen."

„Leuk, hè, dat hij met je gaat fietsen."

Greet zuchtte.

„O, Bernard, zie je dan niet, hoe 'n naar jog hij is?"

Bernard keek verschrikt.

„Vind je 't niet leuk? Had dat dan gezegd!"

„Jij hebt ook geen grein beleefdheid in je!" klaagde Greet. „Hoe zou hij wel gekeken hebben, als ik had gezegd: Nee, lieve Nol, ik vind je vervelend en blijf jij maar met je karretje thuis."

„Ja, dat is zoo," zei Bernard gedwee. „Maar vergis je je niet in hem? Je hebt hem maar een oogenblik gesproken."

„Voor drie jaar was hij al naar," somde Greet op, „en hij is niet verbeterd, — integendeel, — en hij is nòg naar en over drie jaar zal hij nòg weer naarder worden en hij zal zijn heele leven naar blijven. Nou weet je 't."

Bernard, wat traag van denken in zulke gevallen, ploos de zaak niet verder uit.

„Maar hij speelt goed," was zijn refrein.

Hij kon dan zoo goed spelen als hij wou, — Greet kreeg geen nieuwe gezichtspunten terwijl ze rechts van Nol fietste. Eigenlijk had ze graag een vaartje er in gezet, zooals ze dat deed als ze alleen fietste en haar lange beenen eens flink gebruiken wou. Maar haar eigen, dierbaar vaartje paste zoo weinig bij iemand als Nol, die vervelend en geaffecteerd doorzaagde over allemaal dingen, waar Greet niets voor voelde.

„Laat ik over muziek beginnen,” dacht Greet, „want hij spéélt tenminste goed.”

„Eh... hoor je veel concerten?” begon ze.

„O ja, heel veel.”

„Ik alleen volksconcerten,” zei Greet rad, „want de andere concerten, dat kan er niet af, zie je?”

„O, juist,” zei hij pijnlijk. En toen volgde er weer een zwijgen.

„Laat-ie nou zelf ook es wat zinnigs zeggen,” dacht Greet boos. „Waarom moet ik het altijd opknappen?”

„Hoe lang heb je al vioolles?” vroeg ze toch maar weer goedig.

„Al acht jaar. Ja, een heelen tijd. Ik heb een aardige hoogte bereikt in die jaren, vind je niet? Heb je mij gisteren gehoord?”

„O ijdel ventjen,” dacht Greet, maar hardop jekte ze:

„Nee, toevallig niet.”

„Dat is jammer,” betreurde Nol, „je zwager is heel tevreden over mijn spel.”

Even wou ze er eerlijk uitflappen „dat weet ik”, maar uit opvoedkundige overwegingen slikte ze dat nog bijtijds in en vroeg nuchter: „O ja?”

„Ja, — heeft hij dat niet verteld?”

„Och, hij praat niet zooveel over zijn leerlingen,” fantaseerde Greet. „Hij heeft zooveel anders aan zijn hoofd. En als je aldoor hebt lesgegeven, zijn de drie jongetjes interessanter dan de fiedelaartjes van de les.”

Die zat! Die zat zoo vast als een muur, — ze voelde het, voldaan, aan Nols zwijgend zoeken naar een antwoord. Goeie hemel, wat een naar jog!

Toch, om het pijnlijk zwijgen te verbreken, begon ze maar weer:

„Ga je er in door?”

„Och nee. Er is niet veel toekomst in het beroep van musicus.”

„Ja, dat is zoo,” gaf Greet toe. „Bernard en Wies zijn zoo arm als kerkratten. Maar 't kan ze geen steek schelen, dat is tenminste een troost.”

„Nee? Ik sta daar een beetje anders tegenover,” verkondigde Nol. „Ik vind het nogal van belang, of je carrière maakt.”

„Ja, dat snap ik,” knikte Greet ijverig. O, ze snapte het, — het klopte precies met haar voorstelling van Nol. „In welk vak ga je carrière maken?”

Nol keek even wantrouwig opzij naar Greet. Nam ze een loopje met hem? Maar Greet fietste onverdroten voort en keek ondoorgroendelijk recht voor zich uit.

„In de rechten.”

„O ja, dat is veel beter voor je,” moederde Greet. „En waarvoor speel je dan viool?”

„Och, — 't zou zonde zijn om dat te verwaarloozen. Bij mijn aanleg...”

„Ja,” zei Greet, maar haar stem sloeg bijna over van den onbedwingbaren grinnik. Nol hoorde het gelukkig niet.

Wat een genot toch eigenlijk, peinsde ze, als je zoo tevreden over jezelf was als deze Nol bleek te zijn. Wat een bron van vreugde voor jezelf. Maar aan den anderen kant, — hoe kon je dan ooit iets goeds voortbrengen, als je alles al lang goed vond zóó als het was... Nee, zoo als Bernard speelde, zoo zou Nol nooit spelen, met àl zijn vlugge viool-vingers en met àl zijn zuiver gehoor niet. Dat kòn toch niet, als je aldoor in aanbidding naar je eigen spel luisterde...

Maar nu vertikte ze het verder, om de conversatie weer aan den gang te brengen. Hij mocht nu zwijgen, zooveel als hij wou, — over haar lippen zou ongevraagd geen woord meer komen! O, wat een verloren morgen!

Maar ze hoefde geen gesprek meer te beginnen; hijzelf, hij in eigen persoon, begon:

„Zeg, wat zie je er vandaag leuk uit.”

Ze viel bijna van de fiets van ontsteltenis.

„Verhip,” antwoordde ze. Hij verstond het niet.

„Ik zei, dat je er zoo leuk uit ziet,” herhaalde hij gearticuleerd.

Ze had haar tegenwoordigheid van geest intuschen weer terug.

„Ja, ik versta je wel, ik ben niet doof! Jij ook, zeg, — je ziet er bééldig uit. Die vouw in je broekspijp vooral. Is ie nieuw?”

Hij keek een beetje verward op. Goeie genade, dat kind zat gewoon een loopje met hem te nemen. Als bij tooverslag was alle galanterie verdwenen.

„Klets niet,” zei hij gegriefd.

Ze kletste ook verder niet. Ze zweeg. Maar toen ze een paar minuten gereden had, vroeg ze zich af, of ze soms heelemaal niet wijs was, om zóó een morgen te verknoeien. En bij het eerste zijpad zei ze, zonder inleiding:

„Zeg, ga jij maar rechtdoor, — ik ga wel dezen kant. Ik weet den weg wel. Tabeh.”

En ze zwenkte af, een verbouwereerden Nol achterlatende, die toch maar gehoorzaam rechtdoor ging...

Terwijl ze razend voorttrapte, de trappers van haar fiets onrechtvaardig toebedeelend, wat Nol

toekwam, merkte ze opeens, dat ze warempel zat te huilen. Te huilen van woede en van verdriet om dien verloren morgen.

„Mispunt, — mispunt, — mispunt,” zei ze hardop, een heele boel keeren achter elkaar. Ze kon zoo gauw geen variatie op dat woord vinden. O, wat een morgen! O, wat zonde, wat zonde!

De arme, mishandelde trappers kalmeerden haar langzamerhand toch een beetje. Haar vaart verminderde, haar woede-tranen ook. En het was een bijna bezadigde Greet, die tenslotte haar fiets in Wies' fietsenhok zette.

De eerste, die ze tegen 't lijf liep, was Dina.

„Waar is mijn zus?” vroeg Greet dadelijk, — zooals ze vroeger, nog niet goed en wel in huis, altijd gevraagd had: „Waar is moeder?”

„Mevrouw is een boodschap.”

„O jakkes,” zei Greet. Hoe kon Wies nou een boodschap gaan doen, terwijl zij...

„Wie is er dan wel thuis?”

„Alleen de kinderen.”

Alleen de kinderen. Wat had je nou aan kinderen, als je zoo door alles heen was van verveling en akeligheid!

Ze slingerde zich landerig de huiskamer in, waar Eetje op vlugge beentjes ontdekkingstochten ondernam en waar Teetje op vier pootjes rondzeilde. Ze zag ze nauwelijks, ging met een kwaden smak op den divan zitten, de ellebogen op de knieën, het hoofd op de handen, een diepe rimpel in het voorhoofd.

Als Wies nu thuis was geweest, dan zou ze haar hart hebben kunnen uitstorten, hoe er geen zinnig woord bij dat jog uitkwam, — hoe ze haar

laatste, toch al niet meer welige, beetje verstand had moeten gebruiken, om telkens een gesprek te beginnen en hoe hij eindelijk, toen hij dan es wat uit zichzelf zou zeggen, zoo iets misselijks had beweerd: dat ze er vandaag zoo leuk uitzag.

In gedachten bouwde ze het na, met een lijmerige stem. En langzamerhand ging ze zich afvragen, waarom ze toch zoo kriebelig was geworden na dat laatste, dat voor haar de deur dicht had gemaakt.

De jongens op school, — als je daarmee praatte, dan waren het de gewone huis-, tuin- en keukenpraatjes, en toch was er niets bij, dat vervelend werd. Je praatte over je werk, over je cijfers, over je leeraren, over je kansen bij het examen, over rechtvaardig of gemeen optreden van een leeraar, — en ook wel eens over de dingen die in de krant stonden en waar je allemaal vol van was.

Wien van de jongens zou het ooit invallen, je te vertellen, hoe je er uitzag? Je vond het zelf fijn, als je een jurk aan had, die je gezellig stond, — je keek dan eens een keertje vaker in den spiegel, — nogal glad! Maar dan zeiden de jongens op school nog niet, dat je er leuk uit zag!

Het was dit: zoo één als Nol, die beschouwde meisjes als... nou ja, met meisjes kon je nergens over praten, die gaven er alleen maar om, of ze er leuk uit zagen en als je met meisjes praatte, dan deed je ze het plezier van iets over d'r uiterlijk te zeggen. Bah!...

Twee kleine handjes legden zich op haar schoot. Een licht lijfje trok zich op aan die handjes en een paar groote, blauwe oogen keken benieuwd in Greet's gezicht. Greet merkte het maar half.

Toen waagde het wankele lijfje het, maar op één hand te steunen. Het andere handje ging omhoog, met een puntig wijsvingertje, dat voorzichtig streek over den rimpel in Greet's voorhoofd.

„Boosj,” wist Teetje, met een zeker knikje.

Maar toen was die mooie rimpel ook meteen kapot, — heelemaal weg!

Greet had in een oogenblik het heele menschje op haar schoot, en in Teetjes nekje bezwoer ze:

„O, Teetje, Teetje, zul jij nooit zoo'n akeligheid worden als je groot bent?”

„Ja,” knikte Teetje ijverig.

„Néé moet je zeggen, Teetje!”

„Ja,” knikte Teetje.

Daar kwam Eetje, aangetrokken door de gezelligheid van het blijkbaar intieme gesprek, op lichte voetjes aangedraafd.

„Tanna Jiet?” vroeg hij. „Bij me?”

„Toe maar, toe maar!” zei Greet, „er kan nog meer bij!”

En toen Eetje zich ook geïnstalleerd had:

„Eetje, jij zult toch nooit zoo'n naarling worden als je groot bent?”

„Ja,” zei Eetje.

„Dat meen je toch niet?”

„Ja,” zeiden toen Eetje en Teetje tegelijk. Want Eetje en Teetje hadden iedere week een nieuw mode-woord, — meestal een nieuwe buit van hun ontdekkingstochten in het land van de Nederlandsche taal.

En deze week was het mode-woord toevallig: „Ja!”

„Zul jullie nooit zoo onmogelijk zelf-ingegenomen worden?”

Eetje ging hier niet op in. Hij had een knoop aan Greet's jurk ontdekt, waar hij zijn wijsvingertje in boorde. Hij zei: „Ngoopie,” hetwelk, vertaald, beteekende: „Knoopje”.

Maar Teetje zei: „Ja!”

„Zul jullie nooit tegen tante Griet zeggen, dat ze er vandaag leuk uitziet?”

„Mooie ngoopie,” beperkte Eetje zijn oordeel over Greet's uiterlijk tot het knoopje alleen.

Maar Teetje hief zijn diepe oogen vol wijding tot Greet op en zei:

„Ja!”

HOOFDSTUK XI.

Het schriftelijk was maar matig geweest. Marthi en Greet hadden vergeleken, uitgeplozen, gewikt, gewogen en waren tot weinig opwekkende resultaten gekomen.

„Maar daarom niet getreurd,” was Marthi's refrein. Maar in d'r hart treurden ze er allebei wèl een beetje om.

„Het eenige, wat me nog redden kan, is de vrijer,” zei Greet verslagen.

„Is er dan een man in je leven?” vroeg Marthi, met te weinig geestdrift voor zoo ingrijpend een onderwerp.

„Wel vier. Vader en Eetje en Teetje en Peetje.”

„En wat kunnen die in het onderhavige geval doen?”

„Zij niets. Wat me redden kan, is een echte vrijer, die nog net op tijd opdaagt om me te verbieden, me langer af te beulen voor het mondeling examen, en dan trek ik me terug in de illusie dat ik er anders wel was doorgekomen.”

„Dat is niet fair.”

„Nee, maar nood breekt wet. Wat zul je er aan doen, als die man er zoo op staat!”

„Ik zou zoo'n doordrijver niet eens willen hebben!”

„O, ik in dit geval dolgraag. Later kon ik dan

altijd nog verder zien. Verleden jaar in de vacantie, toen ik Wies in de huishouding hielp en ik haar aanbood, — met hetzelfde doel, — van school te gaan en haar te blijven helpen, — en toen ze dat aanbod van de hand wees, — toen heb ik me dien vrijer al gewenscht. Maar hij is in den loop van het jaar niet komen opdagen. Sneu, hè?”

„Erg sneu. Hij had dan meteen kunnen verbieden, dat je vriendin zich ook zoo afbeulde, dan waren we allebei meteen geholpen. Ja, nou is 't eenmaal niet anders.”

Toch, ondanks hun gelatenheid, leefde er in beiden nog een stille hoop, dat het misschien nog mee kon vallen. Maar niet eens tegenover zichzelf wilden ze dat erkennen. Want als je zakte, was het altijd nog beter als je niet anders gedacht had dan te zakken, dan als je gehoopt had er te komen.

Maar toen kwamen er de twee dagen van het mondeling. Greet met één vrijstelling, Marthi met twee. Eén vrijstelling was niet veel, — maar altijd beter dan niets, en het sprankje hoop gloeide aan, hoe hardnekkig ze het ook trachtten weg te loochenen.

De eerste mondelinge dag was een kokend-heete. Candidaten en examinatoren waren diep te beklagen. Er was een heel dikke meneer bij het examen, die meer dood dan levend was en werkelijk onschadelijk. Greet, die met haar magerte veel minder te verduren had, was vol menschenlijke en teedere gevoelens voor hem, die ze slechts ternauwernood kon verbergen.

Of het nu door die menschenlijke gevoelens kwam, — maar onder 't examen voelde ze zich

groeien tot iets volwassens, — voelde ze de angsten van benauwd schoolkind van zich afglijden. De leeraren, de bijzitters, het waren geen opzettelijke kwellers meer, geen vijanden, die zich verheugen zouden in haar onwetendheid, — ach, toen ze nog schoolkind was, en geen examinanda, had ze ze waarlijk nooit als vijanden beschouwd, maar dat deden die afschuwelijke weken van wachten, — geen vragers naar wat ze niet wist, — maar mede-menschen van vleesch en bloed, die als zij, of erger dan zij, gebukt gingen onder de hitte. En zoo kwam het, dat haar antwoorden er met een rust en een zekerheid uitkwamen, waar zijzelf zich wel het meest over verbaasde. Met diezelfde rust zei ze: „dat weet ik niet,” als ze maar even dacht, dat ze het niet zou weten.

Dien avond betrok de lucht met een angstwekkende snelheid en toen Greet vroeg naar bed was gegaan om morgen fit te zijn, brak het onweer los.

Het werd een merkwaardige nacht. Het onweer was te heftig, om met den besten wil er door heen te kunnen slapen en tenslotte verhuisde Greets lange pyjamagestalte naar de slaapkamer van vader en moeder.

„Op uw voeteneind maar, Moeder?”

„Toe maar.”

Als toen ze een klein meisje was, zat ze, opgevouwen in zakformaat, op moeders deken. Het licht was er voor de gezelligheid bij op, maar dat nam niet weg, dat toch telkens een bliksemflits de kamer in blauwen gloed zette. Tusschen de donderslagen was haast geen tusschenpoos.

„’t Zal morgen wel opgefrist zijn. Ik hoop het voor Dikkie.”

„Wie is Dikkie?” vroeg vader slaperig. „Een mede-slachtoffer?”

„Geen slachtoffer, maar een slachter. Ik weet niet eens, hoe hij heet. Ik heb hem Dikkie gedoopt.”

„Heb je 't hem gezegd? Hij zal 't wel gezellig vinden.”

„Ik kon het hem nog niet zeggen, want eerder dan op dit oogenblik wist ik het nog niet. Maar nu valt me in, dat hij maar Dikkie moet heeten. Vindt u ook niet?”

„Hoe kan ik daar nu over oordeelen?” verweet moeder. „Ik heb den goeien man nog nooit gezien.”

„U begrijpt toch wel, dat hij *dik* is!”

„O, juist. Ja, dan lijkt het mij wel een geschikte naam. En zoo origineel.”

„Prikkebeen en Dikkie,” soesde vader. „Dan was jij zeker Prikkebeen.”

Er volgde een ratelender slag dan er dien avond nog geweest was. Onwillekeurig schokten ze alle drie even in elkaar.

„Die was raak,” zei vader.

Ze waren er even stil van en in die stilte dacht moeder, of het nu wel echt was bij Greet, dat ze lolletjes maakte over het examen terwijl ze er midden in was, — of dat ze zich groot hield. In elk geval was het prettig zoo.

„Wat zul je morgen slaperig zijn,” zei moeder bezorgd.

„Als het onweer voorbij is, slaap ik subiet.”

Maar toen het onweer zoowat voorbij was, en ze met loome en half verstijfde beenen naar haar eigen kamertje ging, sliep ze lang zoo subiet niet,

als ze had gedacht. Want er was één gedachte, die haar wakker hield:

„Morgenavond weet ik het.”

Morgenavond, — als ze morgenavond naar bed ging, was het met de wetenschap, dat ze... dat ze... ze durfde het haast niet uitdenken. Als ze er door was, morgen, dan — hoe moest dat wel voelen, als je door je eindexamen was? Nooit meer naar de school, waar je vijf jaar dag in dag uit heengetrokken was, — en waar je eigenlijk zoo veel van was gaan houden...

Of... morgenavond zou ze zich in slaap huilen, omdat ze gezakt was. Hoe moest dat wel zijn... gezakt... gezakt... alles voor niets geweest. O, wanhopig. Vader en moeder zouden er natuurlijk een fuifje van maken, als ze zakte, omdat ze het zoo ellendig voor haar zouden vinden, dat ze voor niets zoo hard had gewerkt. Met een fuifje zouden ze haar er over heen willen helpen, — alsof dat kòn!

Ze zou huilen, huilen zonder eind, van akeligheid...

Bij voorbaat begon ze maar vast een beetje. En dat bleek juist het eenige middel om in te slapen...

* *

*

Het eerste, wat ze hoorde, toen moeder haar wekte voor de laatste ronde, was het ruischen van den regen. Heerlijk! Niet loom je voortsleepen door de hitte, maar frisch, met je regenjas aan, er door fietsen en met natte wangen en natte

haren op de slachtplaats aankomen. Dat maakte maar niet eventjes een verschil!

Alles was anders. Dikkie was herboren, twintig jaar jonger dan gisteren; toen leek hij zeventig, nu leek hij vijftig. Waar lag de waarheid? Wie zou het zeggen?

En de leeraren waren anders en Greet, de weldaad van den regen nog op haar wangen voelend, dacht dat ze haar nu wel alles mochten vragen en dat ze genoeg moed zou hebben om zelfs te raden, als ze het niet zeker wist. Dat had ze nooit gekund in de jaren, die achter haar lagen, — de vijf jaren, — haar schooljaren...

Ja, alles was anders. Opgefrischt en schoon-geregend. En zoo kwam het, dat een glundere Baas dien middag kon vertellen, dat het heele zaakje van deze lichting er door was.

Ze konden het eerst niet gelooven. Geen van allen. Zoo iets is ook niet te gelooven, dat al het vossen, al het ploeteren achter den rug is, dat je alles desnoods mag vergeten, want dat je het papiertje, waar je van droomde en dat het hoogste geluk voor je uitmaakte, hebt bemachtigd. Wie kan zoo iets nu maar dadelijk gelooven, ook al is het je Baas, die het meedeelt?

Maar toen de waarheid begon te schemeren, was de blijde speech al over hun hoofd heen gegaan en toen drukten ze als volwassen mannen en vrouwen de handen van hun leeraren en ze voelden vaag iets van een afscheid, maar dat werd overstemd door den jubel in hen van het slagen. En ze hadden niets van volwassen mannen en vrouwen meer, toen ze naar buiten stormden, de wachtende vrienden en vriendinnen en broers en

zussen en de enkele wachtende vaders en moeders tegemoet.

Marthi werd opgewacht door Paul, die zijn eigen eindexamen-dagen opnieuw beleefde en z'n heele pose van student liet varen, toen hij zijn zus op de schouders mepte.

Greet werd door niemand opgewacht. Vader en moeder had ze gesmeekt, niet te komen, omdat ze 't zoo pijnlijk vond, als ze zakte. En Wies woonde in een andere stad en een broer, den broer, waar ze haar heele leven naar verlangd had, — nou, dien had ze niet. Maar Marthi was wèl precies een zus voor haar...

„Ik ga in dien sigaren-winkel naar je huis telefoneeren,” zei Paul hartelijk. „Fietsen jullie dan maar meteen door.”

„Aardig van hem, hè?” zei Marthi, toen hij den winkel in was gegaan. „Zoo is hij nog nooit voor ons geweest.”

Greet zei niets. Ze kon zoo gauw alles niet verwerken. Geslaagd. Geslaagd. O, ze had niet geweten, dat slagen zóó heerlijk was. Examen doen was een bezoeking, — nee, het examen zelf niet eens zoo, maar de spanning, de onzekerheid, — maar slagen maakte alles goed. Ze kon zelf nog niet begrijpen, wat het allemaal beteekende, geslaagd te zijn. Later, — later zou het wel tot haar doordringen in al z'n ongelooflijke waarheid.

Vóór Marthi's huis stapte ze van de fiets, — reed niet door, zooals ze alle dagen gedaan had in die vijf jaren.

„Zeg, — nu zullen we niet vaak meer samen van school komen,” zei ze, verlegen tegenover haar eigen vriendin.

„Nee,” zei Marthi, „raar gevoel, hè?”

Ze waren niet zoenerig van aard, — maar op dat oogenblik, tegelijk, gaven ze elkaar een zoen.

Omdat het voor 't laatst was. Omdat ze zoo veel samen hadden beleefd. Omdat voor haar beiden nu iets heel nieuws begon.

Omdat, door alle vreugde van het slagen heen, het onbestemd weemoedige van een afscheid zich even, éven deed vermoeden.

* *

*

Dien avond, in den nog altijd stroomenden regen, reed het heele geslaagde troepje in rijtuigen, — heusche, ouwerwetsche rijtuigen met een peerd ervoor, — door de stad. De jongens lawaaiden als echte studenten, want dat waren ze nu zoo min of meer en de meisjes joelden ook zoo'n beetje en wuifden naar wie ze kenden onder de voorbijgangers. De regen deed niets af aan hun plezier, maar wel, dat ze zoo moe waren, zoo onmogelijk moe van die twee gespannen dagen en de emotie van den uitslag. Daardoor werd het wuiven een beetje housterig en het schreeuwen en joelen een beetje gewild. En toch hadden ze deze onderneming voor geen goud willen missen.

Thuis was er taart en limonade en een antwoord-telegram op vaders bericht aan Wies en Bernard: „Zalig. Komen morgenochtend. Bernard. Wies.”

Dat was een meevallertje. Bernard en Wies tegelijk overkomen, — dat was nog niet gebeurd sinds de geboorte van de tweelingen. O, het was heerlijk om te slagen!

Greet sliep dien avond wèl subiet, — zoo subiet, als ze zich niet herinnerde al sinds maanden te zijn ingeslapen. Ze droomde niets, — ze mafte, zonder meer. En toen ze wakker werd, ver in den morgen, stond het einddiploma rechtop op een stoel voor haar bed. Een bedenksel van moeder natuurlijk!

Ze wist niet, dat Marthi net een kwartier geleden had aangebeld, en aan moeder had gevraagd:

„Is ze al op?”

„De taart?” had moeder in haar onnoozelheid gemeend, „nou, er is nog wel een stukje voor je,” — waarop Marthi in een hoongelach was uitgebarsten, en moeder opeens begrepen had, wat er met „ze” bedoeld werd, waarop moeder Marthi had toegestaan, onhoorbaar om het hoekje van de slaapkamerdeur te kijken. Marthi had door een kier een in volmaakte rust uitgestrekte Greet waargenomen, zoodat zij zich geduldig in de huiskamer had teruggetrokken om het over een kwartier weer te probeeren.

Greet had net een paar minuten zich liggen verknukelen in den aanblik van haar met zweetdruppelen verworven diploma, toen Marthi ten tweeden male aan haar deur verscheen.

„Marthi!”

„Luiwammes!”

„Het mag,” genoot Greet. „Ik mag zoo lui zijn als ik wil. Alles mag. O Marthi!”

„O Greet!”

Marthi zat al op den rand van Greets bed, de voeten op den stoel van Greets diploma.

„Heb jij ook zoo geslapen?”

„Geronkt, Greet. Ik wist niet, dat ik zóó maffen

kon. Als ons huis niet zoo vol van nijvere bijen was, had ik hier ook nog niet gezeten. O, Greet, er bestaat geen grooter geluk op de wereld dan wakker worden en door je examen zijn."

Greet knikte. Het was hun heilige overtuiging op dat oogenblik, dat er geen grooter geluk op

de wereld bestond dan dit. Ze wisten niet, dat er na een overwonnen moeilijkheid een nieuwe opduikt en wéér een nieuwe, — je heele leven door. Maar je heele leven door is er ook dat groote geluksgevoel, telkens als er een overwinning behaald is. Hoe grooter moeilijkheid, hoe grooter geluk daarna. O, er kan zooveel geluk zijn in je leven...

Zoo uitvoerig als Greet dien morgen toilet

maakte, had ze het ook in maanden niet gedaan. Haar gezicht en armen waren wit van het zeepschuim, en stroomen water waren noodig om haar af te spoelen, — van louter tijd-weelde. Ze hadden geen haast, — geen haast, — zij niet en Marthi niet, — o, ongelooflijke luxe! Ja, als ze lang haar had gehad, zou ze vanmorgen wie weet hoeveel kapsels geprobeerd hebben en voor den spiegel en onder Marthi's critisch oog gekeurd hebben. Nu was het haar, met een paar kamme-streken er door, het minst geslaagde van de heele toilet-onderneming.

Ze ontbeet met taart, omdat moeder nog altijd niet over haar eersten indruk heen was, dat Marthi's eerste vraag de taart gegolden had. En Marthi alléén taart laten eten, dat was te ongezellig en te onvriendschappelijk...

„Hoe laat zouden Bernard en Wies wel komen?” vroeg moeder zich af.

„Na Peetjes badje kunnen ze pas weg,” wist Greet. „Hadden ze maar een trein genoemd, dan gingen Marthi en ik ze afhalen, hè Marthi?”

„Hè Marthi?” — dat was nog een restje van hun kinderachtigheid. Die zouden ze geen van beiden afleeren, met geen tien einddiploma's nog niet!

„We kunnen toch gaan, al weten we den trein niet,” vond Marthi. „Zoo maar aan 't station wachten, voor de zekerheid.”

Net toen ze dat gezegd had, stond er een taxi voor de deur stil.

„Dat zijn ze, — dat zul je zien!” gilde Greet, opgewondener dan ze ooit was.

Ze rende naar de deur en maakte die open, juist

toen Bernard zich ontvouwde en op straat kwam te staan.

„Zóó'n haast om hier te komen, dat je met een taxi gekomen bent?” riep Greet verheerlijkt.

„Nee, daarom niet,” zei Bernard over zijn schouder, want hij stond weer met z'n bovenlijf in de auto.

Toen hij weer te voorschijn kwam, had hij in zijn ééne hand het rieten oor van een mandje. Het mandje zelf volgde, — Wies' hand volgde, aan het andere oor van het mandje, — het mandje stond op straat, — en er in lag, met wijd open oogen en een overbluft gezicht, — Peetje.

Moeder, Marthi en Greet, ze stonden sprakeloos van verrassing op straat om het mandje heen. En ze hadden geen tijd, om te bekomen van het onverwachte bezoek van den jongsten kleinzoon en neef, want Bernard dook weer weg in de taxi en kwam te voorschijn met op elken arm een zoon, die hij trots en resoluut neerplantte bij het openlucht-wiegje van hun broer.

„Ziezoo,” zei hij voldaan, met ingehouden vader-trots, „dat is alles.”

„Alles,” echoode Eetje. „Maggik alles?”

Dat beteekende, dat hij honger had en voor niets stond, als er niet gauw wat te hebben viel. En met deze merkwaardige uitspraak debuteerde hij in zijn grootouderlijk huis...

Moeder, nu in haar kwaliteit van grootmoeder, was heelemaal overbloosd van verrassing.

„O, dat jullie dät gedaan hebt!” zei ze gelukkig.

Zoete Peetje werd met mandje en al zoo maar op den grond van de kamer neergezet. Nog altijd verbaasd keek hij rond, langzaam, rustig. En toen

zijn blikken op hun tocht door de kamer zijn moeder ontmoetten, kwam er een breede lach op zijn gezicht. Ze zagen het allemaal, de groote menschen in de kamer, en ze voelden het allemaal als een groote eer voor Wies, dien lach. Een eer, zóó groot, dat je er jaloersch op zou worden, als het iemand anders dan Wies had gegolden...

Er *viel* wat te hebben voor Eetje, en voor Teetje ook, — met bekwamen spoed. Grootmoeders mogen dan, krachtens haar leeftijd, onafhankelijke en zelfstandige vrouwen zijn, — ze veranderen meteen in slavinnen, zoodra het 't opvolgen van het bevel eens kleinzoons geldt.

„Zeg eens oma,” bedelde Wies.

„Ooma,” zingzong Teetje dadelijk. Oma bloosde van verrukking; dit was de eerste keer, dat ze zich in ernst zoo hoorde noemen.

„Ik heb het ze geleerd,” zei Wies trotsch, „gisteren den heelen middag en vanmorgen generale repetitie.”

„Kan Eetje het ook?” vroeg Greet.

„Ja, natuurlijk,” ijverde Wies. „Eetje, zeg eens oma?”

Eetje had zijn mond vol van zijn koekje en hij scheen bij intuïtie te voelen, dat je met een vollen mond geen grootmoeders aanspreekt. Zijn blikken gingen keurend door de hem zoo onbekende kamer, bleven een deel van een seconde rusten op het schaalte met koekjes, dat op tafel stond, en, daar zijn mond wel vol, maar zijn handje leeg was, greep hij met een onverhoedsche beweging er naar. Twee koekjes zaten schots en scheef tusschen zijn onhandige vingertjes, — de rest viel op den grond.

„Maggik alles?” had hij nog de beleefdheid om te vragen.

„O, met plezier,” antwoordde de jubileerende Greet, om wie alles toch eigenlijk begonnen was.

„Kun je nèt denken,” verbood Bernard, met een plotseling vertoon van vaderlijk gezag, en hij zette het opgeraapte schaalje op een veiligen af-

stand van zijn oudste, die zich bescheiden vergenoegde met de twee koekjes tusschen zijn vingers.

„Zoo is hij,” zei Wies gelaten. „Als ik alleen een Teetje had, zou ik me verbeelden, een ideaal opvoedster te zijn, — en als ik alleen een Eetje had, zou ik me absoluut uit de ouderlijke macht laten ontzetten.”

„Wat een geluk dan,” zei moeder wijs, „dat je ze alle drie hebt.”

„Ja,” zei Wies dankbaar, „en wat een geluk, dat u me niet verwijt, dat ik Eetje heb verwend.”

„Loop rond,” lachte moeder. „Waar zie je me voor aan?”

„De generaal zei het,” klaagde Wies, „en daar ben ik na een half jaar nòg niet over heen.”

„Ik vind het niet aardig,” verweet moeder, „dat je me met de generaal vergelijkt. Dat heb ik niet aan je verdiend.”

„Oma,” zei Eetje plotseling, want zijn mond was al leeg.

En dat ééne woord vergoedde zóó veel, dat Oma zich met genoegen met een heelen generalen staf zou hebben laten vergelijken, als ze er dat ééne woordje maar mee kon verdienen.

HOOFDSTUK XII.

Het thuiskomen van vader en zijn verbazing over de aanwezigheid van zijn drie kleinzoons, — van wie de jongste sliep, — het telefoneeren naar Marthi's huis, dat ze hier bleef eten, — het was allemaal van een feestelijkheid, zooals Greet het niet had durven hopen.

Als groote heeren aten Eetje en Teetje in blokjes gesneden boterhammen mee aan tafel. Ze slopberden onhandig melk uit een kopje, maar Wies, met wijs-vooruitzienden geest, had slabbetjes meegebracht. Ze mengden zich als kleine echo's in de gesprekken en namen alle allures aan van groote zoons, die met de ouwelui bij de ouwelui van de ouwelui op bezoek zijn.

Vader vertelde, dat hij vanmorgen Greet's en Marthi's Baas op straat voorbij had zien komen, en dat hij extra diep gedopt had.

„Bah,” zei Teetje nadrukkelijk.

En terwijl Greet zich afvroeg, of hij dat diepe doppen van zijn grootvader soms voor kruiperigheid of huichelachtigheid aanzag, — en dat was toch heusch niet zoo, want 't was diep-gemeend en ze hadden altijd al van den Baas gehouden, geslaagd of niet, — barstte Wies in een loflied uit op Teetje, die zoo'n groote jongen was, die

zoo zoet was, die zoo flink waarschuwde, — mamma zou hem helpen, hoor...

En ze pakte Teetje, die straalde bij het hooren van al die loftuitingen, in haar armen, en ging met hem buiten de kamer.

Toen pas begreep Greet...

Na het eten, doodmoe en met gloeiende wangetjes van den slaap, werden ze in grootvaders en grootmoeders bed gelegd. Hun slaperigheid was de eenige waarborg, dat er geen avontuurlijke dingen zouden gebeuren uit dit bed zonder hekje. Ze lagen maar net in de groote bedden, of ze sliepen in; en slapende kon zelfs Eetje geen onheil aanrichten.

En toen ook Peetje zijn maal genuttigd had, toen waren er twee volle, heerlijke uren nog in 't vooruitzicht, vóór de heele familie, man, vrouw en kroost, weer terug moesten.

Marthi ging dankbaar en voldaan naar huis toe, toen alle drie jongetjes verzadigd waren. Tot nu toe waren die neven van Greet maar een legende geweest, — een sproke, die ze op gezag van Greet maar had moeten gelooven. Nu was het ineens werkelijkheid, — van nabij geziene werkelijkheid. O, Greet had niet overdreven!

Wies, genesteld in haar oude plaatsje, zat stil te genieten.

„Weet u, Moeder,” zei ze, „het gekke is, dat ik nu weer precies als vroeger ben, — het meisje van vroeger, — en ik snap niet, waar ik die drie jongens vandaan haal. Hier in huis voel je je zoo kinderachtig, — zoo heelemaal geen moeder.”

„Je hebt geen moederhart,” concludeerde vader.

„Dat zal 't zijn,” knikte Wies zielstevreden.

Ze kon zich wonderwel schikken, zoo zonder moederhart. Straks, als ze in haar eigen huis terug was, zou haar moederhart wel weer ingeschakeld worden en weer in functie treden, — nu was ze alleen maar kind van vader en moeder.

„Ik krijg er nog een dochter bij in de vacantie,” vertelde ze.

„Ja? Wie? Ik soms?”

„Nee: Heleentje.”

„Wie is Heleentje?” vroeg moeder.

„Wat fijn voor jullie!” zei Greet, een beetje afgunstig. „Gaaf ze van 't jaar niet met haar juf mee?”

„Wie is Heleentje toch?” vroeg moeder weer, nieuwsgierig door Greet's geestdrift.

„Heleentje is van mij,” schepte Bernard op. „Ze speelt viool bij mij.”

„En hoe komt ze dan bij jullie te logeeren?”

„Heleentje heeft geen moeder meer,” legde Wies uit. „En haar groote broer en zusters gaan op reis in de vacantie en haar vader ook, want die is professor en die moet altijd in de vacantie op reis voor congressen. En daarom komt ze bij ons.”

„'t Vorige jaar ging ze bij haar juf logeeren,” zei Greet.

„Ja, maar die juf gaat vóór de vacantie weg.”

Greet kreeg een plotselinge, onverklaarbare kleur. Niemand zag het gelukkig, maar de angst, dat iemand het zou zien, deed de kleur benauwend lang aanhouden.

Toen de kleur weggezakt was, vroeg ze zacht, bijna onverschillig:

„Gaaf haar juf weg? Voor goed?”

„Ja.”

„Krijgt ze een aardige weer?”

O, wat deed ze toch haar best om het onverschillig te laten klinken. Het lukte niet heelemaal.

„Dat weet ik niet. Haar vader heeft nog geen andere genomen vóór de vacantie.”

Nu kwam de kleur weer heftig opzetten. Greet stond eens op, ging voor 't raam staan. O, als haar gezicht nu maar weer gewoon werd, — als haar hart maar niet zoo in haar keel bonsde, dan zou ze wel gewoon mee kunnen praten met de anderen, — net doen, of Heleentje en haar juf haar niet aangingen.

Gingen ze haar dan ook wat aan? Waar haalde ze de onzinnige gedachte vandaan, dat dit heele geval haar wat aanging? Ze leek wel niet wijs.

Nu zag haar gezicht er misschien wel weer normaal uit. Ze draaide zich langzaam om en ging weer zitten.

„Wat had je?” vroeg moeder bezorgd.

„Groeiertjes,” zei Greet vlot. „Dat heb je zoo, als je door je eindexamen bent.”

Moeder zag, dat ze niet graag op het onderwerp wat-ze-had inging.

„Doe me een plezier, en groei niet te veel meer,” verzocht moeder. „'t Is zoo al welletjes. Je lijkt Bernard wel.”

„Ik groei niet meer,” kwam Bernard voor zichzelf op.

„Dat moest er nog maar bij komen!” zei Wies.

En onder al die scherts heen, dacht Greet: „O, nu even alleen zijn, en uitdenken, wat voor consequentie's dat meebrengt, dat Heleentjes juf weggaat, en dat er nog geen nieuwe juf is. Heleentje, die ik zoo graag zou willen verzorgen, — die

ik zoo graag een gezellig thuis wou geven, — waar ik zoo graag ongerust over zou zijn, als ze later thuis kwam...”

Hier kon ze niet doordenken. Ze moest ieder oogenblik klaarstaan om een antwoord te geven, als er iemand wat tegen haar zei. Ze mocht nu niet langer aan dien onzin blijven denken, — geen oogenblik...

En juist doordat ze niet mocht doordenken, kwam ze plotseling voor den dag met het roekelooze besluit:

„Zeg, jongens, weet je wat ik doe? Ik breng jullie vanmiddag terug en dan kom ik met den laatsten trein weer naar huis.”

„Eenig!” juichte Wies. „Dan nemen jij en ik elk een tweeling op schoot, en dan kan Bernard zijn volle aandacht wijden aan zijn jongsten spruit. Die heeft tóch al een streepje voor bij hem, maar de omstandigheden brengen mee, dat hij zijn aandacht moet verdeelen.”

„Ik geef net zooveel om Eetje en Teetje als om Peetje,” verdedigde Bernard zich.

Wies knikte tegen moeder: ze kon Bernard zoo fijn op stang jagen, als ze hem van voorkeur voor één van de jongetjes beschuldigde. Dan kwamen er altijd lofliederen los op het kind, dat vermeend werd minder zijn belangstelling en genegenheid te bezitten.

Zoo ook nu: Eetje bleek bijvoorbeeld een beminnenswaard karakter te hebben. Moed en onverschrokkenheid sierden hem, ondernemingsgeest en energie, en een uitgebreid gevoel voor humor.

„En Teetje dan?” vroeg de grootmoeder.

„Teetje? Dat is het liefste, zachtste jongetje

dat er bestaat. Niet, Wies? En moeder, onthoud wat ik nu zeg: die gaat later veel beter viool-spelen dan ik."

„Hoe weet je dat?" vroeg Greet.

„O," — Bernard liep warm, — „moet je dien vorm van zijn handjes zien! En moet je hem zien luisteren, als ik speel! Dan is hij heelemaal in een andere wereld. Als je het niet gelooven wilt, moet jij weten, — maar je zult eens wat zien!"

Wat fantaseerden vaders al ver vooruit, dacht Greet. Nog geen twee jaar was het violistje, en nu wist Bernard al zeker, dat hij beter zou spelen dan hijzelf.

„Ga je hem zelf les geven?" vroeg ze.

„Je spot er mee," zei Bernard, jongensachtig beleedigd.

„'t Lijkt wel, of niet Peetje, maar Teetje dat streepje voor heeft bij jou," kwam moeder, met een wenkje naar Wies.

„Heelemáál niet!" hapte Bernard verontwaardigd toe. „Als ik nou door m'n vak een beetje kijk heb op Teetjes aard, dan heeft hij nog geen streepje voor! Ik vind Eetje juist een echten kerel, — zoo'n sportief type, dat precies weet, wat hij wil."

„En dat zelfs de generaal om zijn vinger kon winden," vulde Wies den lofzang op haar zoon aan.

„Stil even," zei Greet, „ik hoor wat boven ons hoofd."

Ze waren stil. Boven hun hoofd was op den vloer een licht, maar toch duidelijk „bonk-bonk-bonk" te hooren, als van kleine, bloote voetjes.

„Het sportieve type," begreep Wies. „De echte kerel, die precies weet, wat hij wil. Bernard, ik

durf niet naar boven gaan en de verwoestingen aanschouwen, die ons sportieve type heeft aangericht."

„Struisvogel-politiek," minachtte Bernard. „Wie gaat er mee naar boven?"

Ze durfden alle drie: Bernard, moeder en Greet. Alleen Wies, haar zoon kennende, bleef als een echte struisvogel met de handen voor de oogen zitten afwachten, welke S.O.S.-berichten er van boven zouden komen.

Het viel nogal mee. Het licht was aan, want Eetje had het koordje uit het bed nog net kunnen bereiken. En naast de waschtafel was het behang in reepjes gescheurd. Maar verder stond alles op zijn plaats.

„Hindert niet," zei de grootmoeder dapper, „we moesten toch binnenkort nieuw laten behangen."

Teetje, die wijd-wakker had liggen kijken naar de lamp, toen de deputatie binnenkwam, keek ze vriendelijk aan. Toen wees zijn puntig viool-vingertje omhoog.

„Lichie," zei hij verheerlijkt, — „mooie lichie."

* *

*

In den trein, met Teetje op haar schoot, — Bernard had Eetje onder zijn hoede genomen en Wies waakte naast Peetjes mandje, — probeerde Greet telkens te bedenken, wat ze hier eigenlijk deed. Ze had niet veel gelegenheid om na te denken, want Teetje was door zijn kort middagslaapje behoorlijk opgefrischt, en deed herhaalde pogingen tot een vlotte conversatie met zijn dame. En zóó

onheusch kon je als dame toch ook weer niet zijn tegenover je heer, om die pogingen te laten stranden op zwijgzaamheid.

Wat ze hier deed? Meerijden, — zich laten meevoeren, — en dan verder zien, wat er zou gebeuren. Verder kon ze voorloopig niet komen. Er was een vage verwachting in haar, dat ze op de één of andere manier naar Heleentjes huis zou komen, en dat ze daar iets zeggen zou, — iets vragen, — ze wist niet precies...

En vóór ze er achter gekomen was, wat ze hier eigenlijk uitvoerde, stapten ze al uit en laadden ze de drie jongetjes uit den trein.

„Wanneer men verre reizen doet, dan kan men veel verhalen,” zei Wies tot Teetje, die aan één stuk door redeneerde, veel spraakzamer dan hij thuis nog ooit was geweest.

Eetje was stil en moe; de ontdekkingstochten hadden veel van hem gevergd. Peetje daarentegen, een beetje uit z'n gewone doen, klaagde en jengelde wat.

„Dat hebben we alweer gehad,” zuchtte Wies, toen Peetje tenslotte tevreden was en in zijn eigen wieg lag, terwijl Eetje en Teetje een 's morgens al voorbereid maal nuttigden. „Fijn, dat je mee bent gekomen, Greet. Als eenige vrouw tusschen al die mannen was mijn thuiskomst wel wat troosteloos geweest.”

Greet voelde het als een oneerlijkheid, dat ze eigenlijk niet om Wies was meegegaan. Waarvoor ze dan wèl was meegegaan, was haar nog altijd niet duidelijk.

„Wel leuk voor je, hè?” zei Greet, toen ze met z'n drieën groote mensen om de tafel zaten en

een zeldzame rust in het huis bewees, dat de jongens na hun vermoeienissen dadelijk in slaap waren getold, „dat Heleentje hier komt.”

„Ja, 't is zoo'n gezellig kind. Ze vindt het zelf verrukkelijk, om bij de jongetjes te mogen zijn. 't Is bij hen thuis zoo volwassen allemaal, dus dit is echt iets nieuws voor haar.”

„Dat weet ik,” zei Greet met een kleur. „En haar juf was ook nogal oud.”

„Kende je haar juf dan?” vroeg Wies verbaasd.

„Nee, maar ze heeft me er verleden jaar van verteld. Toen ging ze met juf bij de moeder van juf logeeren. Dan heeft ze 't van 't jaar gezelliger.”

„Ja, — eigenlijk een bof voor haar, dat juf nu net weg ging.”

„'t Hangt er van af, hoe de nieuwe is,” durfde Greet, een beetje heesch, en met nog een ergere kleur.

Verder durfde ze niet op het onderwerp door te gaan.

Maar toen ze hadden gegeten en afgewasschen, en toen Wies zei: „Heerlijk, nu hebben we nog een paar uur voor ons, voordat je weg moet,” — toen raapte ze, met een gevoel, of ze van den toren in 't zwembad sprong, al haar moed bij elkaar en zei: „Zeg Wies, ik moet eerst nog een boodschap.”

„Een boodschap? Hier?”

Wies was zoo uiterst verbaasd, — wat maakte dat het moeilijk!

Met een vreemde, vlakke stem zei Greet:

„Ja, Wies, wil je erg lief zijn en niet vragen, wat het is?”

„Waarom niet?”

„Omdat,” — ze moest zich even bezinnen, waar-

om ze zoo graag wou, dat niemand er van wist, — „omdat ik niet zoo erg vast sta in mijn besluit. En als jij er van weet, dan ga je me beïnvloeden, — en dat kan er niet af, — dat zou er af kunnen, als ik zelf alles heel duidelijk wist, — begrijp je?”

„Een beetje,” peinsde Wies.

„Zal ik dan nu maar weg gaan?” vroeg Greet kleintjes.

„Ja dochter. Je bewandelt toch wel het pad der deugd?”

„Nou? Daar zou ik maar zoo zeker niet van zijn!”

„Dan kan ik je niet laten gaan. Ik ben verantwoordelijk, zie je.”

„Weet je wat? Geef me je zegen. Dat kan nooit kwaad.”

En, ineens ernstig:

„Nee, echt. Ik meen het echt. Denk maar een beetje vriendelijk aan me.”

Wies knikte.

„Als je wist, hoe vriendelijk ik aan je denk... wàt het ook is, — hou je maar taai, hoor!”

En zoo ging Greet de deur uit: zich vergezeld wetend van Wies' vriendelijke gedachten en nog maar altijd zoekend, wat ze eigenlijk van plan was te doen.

„Hij is professor. Hij zal wel telefoon hebben,” was haar eerste verstandige gedachte. En meteen ging ze den kruideniers-winkel binnen, waar Wies altijd mocht telefoneeren, als het noodig was.

„Mag ik even telefoneeren?” vroeg ze, met een schuldig gezicht.

„Ga je gang, hoor.”

Het hinderde haar opeens verschrikkelijk, dat de kruidenier niet „juffrouw” tegen haar zei. Dat, wat ze ging ondernemen, eischte in de eerste plaats volwassenheid.

„Hebt u een telefoonboek?” vroeg ze voornaam en volwassen.

„Dat hangt anders vlak voor je neus,” lachte de kruidenier.

Greet was zóó verbouwereerd door de vernedering en doordat het telefoonboek vlak voor haar neus hing, dat ze zoo gauw geen waardig antwoord kon bedenken, en met blinde oogen en onhandige vingers zoo maar wat in het telefoonboek ombladerde.

Maar toen ze zich wat hersteld had, zocht ze den naam van Heleentjes vader op. En had den moed om op te bellen ook.

Een vrouwestem. Wie? De groote zus? De juf, die er nog was? Alle mogelijkheden flitsten door Greet's brein.

„Is professor thuis?” fluisterde ze bijna.

„Professor heeft nu een paar studenten bij zich. Kan ik de boodschap overbrengen?”

„Professor,” zei de vrouwestem. Niet: „vader”. Het moest de juf dus wel zijn. O, wat was het allemaal moeilijk. Zou ze maar zeggen: „verkeerd verbonden”, en den haak neerleggen? Nee, daar was het nu te laat voor.

„Ik... eh, ik zou professor graag even spreken. Kan dat?”

„Telefonisch?”

„Nee, — o nee, niet telefonisch!”

Het schrikbeeld doemde voor haar op: hier in den kruidenierswinkel, met den kruidenier, die haar niet voor vol aanzag, vlak bovenop de telefoon en

dan vragen, of ze asjeblijft Heleentjes juf mocht worden! Ze zou nog liever...

„Kunt u morgenmiddag? Dan denk ik wel, dat professor u kan ontvangen.”

„Nee,” — verschrikt, — „ik kan alleen vanavond, want ik moet nog met den trein weg.”

„O. Wacht u even?”

Het rammelende geluid van een hoorn, die even ergens neergelegd werd. De korte geluiden van voetstappen en een deur, die open en dicht ging. Stilte.

„Wacht u?” vroeg de telefoonjuffrouw na een paar seconden.

„Ja juffrouw.”

„Willen ze niet komen?” vroeg de kruidenier achter haar, na nog een paar seconden.

„Jawel. Eventjes wachten,” zei Greet zenuwachtig.

O, als een nachtmerrie was dit. De telefoonjuffrouw, die haar geen tijd gunde, — de kruidenier, die zeker sluiten moest, want het werd acht uur zoo meteen en er was geen enkele klant meer in den winkel, — o, en die vrouwestem, die maar niet terugkwam!

Daar: weer een deur, — weer voetstappen, — nu een mannestem. Een diepe, prettige stem, die Greet heel vertrouwd voorkwam.

„Ja? U wou me spreken?”

„Ja professor.”

„Waarover?”

Goeie hemel, — waarover? Ze zou hier met grijze haren uit den winkel komen.

„Over... Heleentje.”

„O, best,” zei de stem opgewekt. „Als u over

een kwartier kunt komen, ben ik wel even vrij."

„Goed," zei Greet beklemd. Ze moest nog nakijken, hoe ver dat adres hier vandaan was. „Dag professor."

„Tot straks."

Dit was gebeurd. Ze wendde zich, badend in 't zweet, om tot den kruidenier.

„Dat duurde ook niet kort," verweet de kruidenier goedmoedig.

„Ik kon het niet helpen, — ze lieten me even wachten."

„Ja, dat heb je zoo met die geleerde lui,” wist hij.

In Greet's doffe hersenen kwam de vraag: geleerde lui? Hoe weet hij van geleerde lui? O ja: professor. Dat had hij afgeluisterd. O, ze zou hier nooit meer in den winkel komen!

„Maak nou maar gauw, dat je weg komt,” zei hij grappig, „want ik moet sluiten en anders krijg ik met de politie te doen.”

Op straat, buiten den benauwden winkel, buiten het gezelschap van dien ontzettenden kruidenier, begon ze een beetje bij te komen. Ze veegde met een zakdoek het zweet van haar voorhoofd en ademde eens diep. O, het bezoek bij den vader van Heleentje kon nooit erger zijn dan deze telefonade. Dit was wel een vuurproef geweest.

Ze wist den weg wel zoo'n beetje. Zou ze 't in een kwartier halen? Probeeren maar. Hollen kon ze voorloopig niet meer, na wat ze had doorgeemaakt. En nog liever dan amechtig en half dood voor den prof te verschijnen, wou ze een paar minuten te laat komen. —

Ze kwam niet eens te laat. Toen ze op de stoep stond en aanbelde, had ze niet eens zoo'n erge kleur meer. En toen een oudere dame, met een grijze jurk, grijzend haar en grijze, koele oogen, de deur voor haar openmaakte, had ze al haar heele zelf teruggevonden. Door de noodzaak, om flink en rustig te zijn.

Want nu, — nu kwam het er op aan. Nu méér nog dan straks voor de telefoon.

Nu moest ze toonen, hoe volwassen ze wel was.

HOOFDSTUK XIII.

Toen ze „Ja?” had gehoord op haar o zoo zacht tikje, en toen ze de deur van de studeerkamer voorzichtig open had gemaakt, — toen bleef ze een oogenblik onthutst op den drempel staan, haar mond sprakeloos open van verrassing:

Ze kende hem! Ze kende Heleentjes vader!

Even warrelde het door haar hoofd: waar? wanneer? Deze kleine, tengere man, met den krans van grijs haar om het hooge voorhoofd, met de zonnige, donkerblauwe oogen, — Heleentjes oogen, — waar? wanneer?

O, — maar pas geleden! Gisteren nog!

„Maar wij kennen elkaar!” kwam de warme stem, en met een uitnoodigend gebaar wees de smalle hand op een stoel tegenover hem.

Het was dat uitnoodigende gebaar, dat Greet duidelijk maakte, waar ze hem gezien had, gisteren nog. Dat gebaar had hij ook gehad, toen ze aan zijn talen-tafeltje moest gaan zitten, — gisteren, op 't examen. Hij was gecommiteerde geweest en ze had zijn naam niet geweten! Hij had erbij gezeten, toen haar eigen leeraren haar vroegen, alles vroegen wat ze wist, — en ze had niet geweten, dat het Heleentjes vader was!

„Ja,” zei Greet, een oogenblik blij met de herkenning, „gisteren heb ik examen bij u gedaan.

En ik wist het niet!"

Ze zat nu tegenover hem, en ze begreep maar niet, hoe ze gisteren en eergisteren niet gezien had, dat het Heleentjes vader was. Ze leek zoo precies op hem!

Het bracht haar heelemaal van haar onderwerp af; ze moest er even aan wennen, dat ze nu tegenover hem zat met het verlangen, de juf van zijn jongste meisje te worden, — en dat ze gisteren nog een schoolkind was, dat haar kennis voor hem moest uitstallen.

Jammer, — jammer eigenlijk, dat hij haar als schoolkind had gezien. En ze had nog wel zoo volwassen willen lijken voor hem!

„En — wat was er met Heleentje?" vroeg hij vriendelijk.

Nu moest ze het zeggen, dat, wat ze nog niet eens ten volle uit bedacht had.

„Mijn zuster vertelde, dat Heleentje in de vacantie bij haar komt logeeren."

„O, is dat uw zuster?" vroeg hij verrast. Hij zei tenminste nog „u". Dat had hij gisteren trouwens ook gedaan.

„Ja, professor. En... en..."

Nu moest ze met haar ongelooflijke brutaliteit voor den dag komen. Ze kon het niet. Ze durfde opeens geen stap verder.

„Toe maar!" zei hij, haar verlegenheid ziende. „Gisteren hoefden de leeraren niet zoo te trekken!"

Wat een schat was het. Nu flink zijn, — nu laten zien, dat ze geen klein, verlegen meisje was. Ze moest het waard zijn, dat hij haar zoo tegemoet kwam.

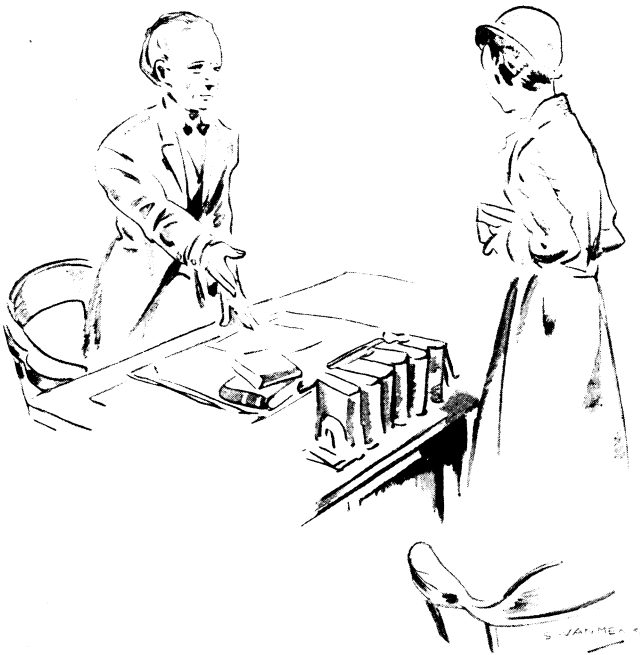
„Ik ken Heleentje. Ik was er een paar keer,

toen ze viool-les kwam nemen. Ik heb... ze is zoo'n lief ding..."

„Ja,” beaamde de vader.

„En toen mijn zus zei, dat haar juf wegging, toen heb ik ineens gedacht..."

„Och kind,” zei hij verschrikt. En Greet begreep,

dat dit „kind” beteekende: wat denk je wel...

„Ik wist wel, dat het onzin was,” zei Greet mistroostig. „Het kwam, doordat... doordat ik er vroeger ook wel eens aan gedacht had, dat ik zoo graag voor Heleentje wou zorgen.”

„Hoe kwam je daar dan op, — vroeger?”

Nu zei hij niet eens meer „u”, — nu zag hij al-

leen maar een kind in haar en niet iemand, die voor Heleentje zou kunnen zorgen.

„Dat was verleden jaar,” vertelde ze, eerlijk, maar zonder eenige hoop meer. „Ze zat bij me in de keuken. Ze vertelde, dat ze bij de moeder van juf zou gaan logeeren. Weet u wel? En het duurde een beetje lang, voor mijn zwager thuis kwam. Toen vroeg ik, of ze thuis dan niet ongerust werden, als het later werd. En toen zei ze... dat het niets hinderde, — dat juf toch niet ongerust werd. En toen dacht ik: als ik haar juf was, zou ik gezellig ongerust over haar zijn. Dan verlangde ze ook naar huis.”

Wat zat ze toch veel te praten hier! Alles, wat ze nooit aan iemand anders verteld had, — en dat tegen een examiner van gisteren.

Ze had het gevoel, dat ze zich verdedigen moest.

„Het kwam ook zoo toevallig,” klaagde ze. „Dat Wies het net vertelde, toen ik door mijn eind-examen was.”

Het bleef een poosje stil. De professor streek met zijn hand door de grijze kuif.

„Wat zeggen je ouders ervan?” vroeg hij tenslotte, zacht.

Greet bloosde diep.

„Ik heb het vanmiddag bedacht, — en uitgevoerd. En ik... heb er niemand wat van gezegd.”

Hij glimlachte even en schudde het hoofd.

„Wat onbesuisd,” — maar het was bijna geen verwijt.

„Ja,” knikte Greet schuldbewust.

„Je ouders zouden het zeker niet goedgevonden hebben, als je hun had gevraagd. Heb je daarvoor je einddiploma gehaald?”

Greet keek verbaasd op.

„Mijn einddiploma hoeft me toch niet in den weg te staan!”

„Nee, — het moet je juist den toegang openen tot werk of studie, waar je door deze opleiding geschikt voor bent gemaakt.”

Greet schudde het hoofd, koppig.

„Als dit werk nu het liefste is, dat ik ooit zou willen, — dan hoeft mijn einddiploma daar toch geen belemmering voor te zijn?”

Hij ging voort, met zijn uitgespreide vingers door het grijze haar te strijken. En intusschen keek hij Greet oplettend aan.

„Hoe weet je, dat je dit werk het liefste doet? Je hebt het toch niet geleerd?”

„Niet geleerd. Maar wel toegepast.”

„Terwijl je op school ging?”

„Nee, in de vorige vacantie. Toen had mijn zus geen hulp, — en toen ben ik er geweest om te helpen. Er waren toen nog maar twee jongetjes.”

„Dat weet ik,” knikte hij langzaam. „Van Heleentje.”

En met een lach:

„Heleentje houdt me op de hoogte van het kindertal bij haar vioolmeester.”

Greet hield vast, met den moed der wanhoop.

„Dus dan heb ik het werk eigenlijk wèl geleerd.”

„Welk werk?”

Hij was hier méér examinerator dan hij gisteren was geweest.

„Huishouden, — en verzorgen. Kinderen verzorgen.”

„Heleentje is geen baby!”

„Nee,” zei Greet mistroostig. „Dat weet ik wel.

Het is ook erg mal, dat ik dacht, dat ik het kon. Maar... of het nou een baby is of Heleentje, — het is toch *verzorgen*. Dat is toch wel een beetje hetzelfde.”

Hij zat nu stil, met de kin op z'n ééne hand, de andere hand spelend met een potlood. Hij keek recht voor zich uit, niet naar Greet en nergens naar.

Wat duurde dat lang, deze stilte. Greet had al heelemaal geen hoop meer, — ze zat zich af te vragen, hoe ze eigenlijk zoo iets mals in haar hoofd had gehaald. Ze wou hem wel graag zeggen, dat het haar speet, en dat hij het haar niet kwalijk moest nemen en dan stilletjes, stilletjes aftrekken. Maar nu, in die stilte, die bange stilte, kon ze het niet. Ze probeerde een beetje rond te kijken, om de stilte niet zoo te hooren. Tegenover haar hing een portret; een vrouw, die een beetje op Greets eigen moeder leek, de oogen tenminste, — verder eigenlijk heelemaal niet. Zeker Heleentjes moeder. Ze zou maar naar Heleentjes moeder blijven kijken en stil wachten, tot professor wat ging zeggen. Misschien ging hij wel nooit meer wat zeggen; dan zou ze hier altijd blijven zitten, en naar Heleentjes moeder kijken...

Eindelijk, toen Greet net dacht, dat het wel altijd stil zou blijven in deze kamer, kwam professors stem, als van heel ver:

„Het is erg lief, dat je Heleentje zoudt willen verzorgen, — maar het kan niet.”

Ze vroeg niet: „Waarom niet?” Het was zoo vanzelfsprekend, dat het niet kon. Het zou zoo dwaas geweest zijn, als het wèl had gekund.

„Het is veel te moeilijk. Je komt net van school.

Je zou een veel te volwassen plaats innemen. Want het is niet alleen het verzorgen van Heleentje, — het is de heele huishouding, — het omgaan met het meisje, — en aan alles denken. Dat kan niet. Dat kun je heusch niet.”

„Ja,” knikte Greet, verslagen.

„Als je met je handen in 't haar zou zitten, omdat het te moeilijk was, — dan zou ik het me verwijten. Want om Heleentje de gezelligheid te geven, die... die ze zoo mist,... die jij haar zoudt willen geven, — daarvoor mag ik je niet aan een werk wagen, dat te moeilijk voor je is.”

„Nee,” schudde Greet.

Ze vond alles goed, wat hij zei. Hij had immers gelijk. Het was al lief genoeg van hem, dat hij haar niet uitkafferde, omdat ze hierheen had durven komen. Deze vader van Heleentje zou wel nooit iemand uitkafferden. Maar hij was toch in zijn volste recht geweest, als hij het had gedaan.

„Ga nu maar naar huis,” knikte hij haar hartelijk toe. „En bedenk in de vacantie, wat je na de vacantie wilt gaan doen. Hè?”

„Ja,” zei ze gedwee.

Hij stond op.

„Goeienavond dan,” zei hij, en hij stak zijn hand uit. „En dan wensch ik je vast succes met je studie na de vacantie.”

„Studie,” dacht Greet. „Nooit.”

Want sterker dan tevoren had ze hier gevoeld, wáár haar werk lag. Niet bij Heleentje, — o, niet bij Heleentje, — maar in een huis, bij levende kinderen, of het nu kleine of groote kinderen waren, — ergens, waar wat te verzorgen viel.

Ze legde haar hand in die van professor.

„Dag professor,” zei ze klein.

En toen ze in de lange gang naar de voordeur liep, was haar eenige gedachte:

„Niet huilen. Niet huilen. Snertkind, huil nou toch alsjeblieft niet.”

Ze hilde niet.

* *

*

Buiten op straat hoorde Greet al, dat Wies en Bernard samen muziek maakten. Dat had ze lang niet gehoord: Wies aan de piano.

Toen ze aangebeld had, zweeg de muziek midden in een maat. Wies kwam haastig naar de voordeur, met een rood kleurtje en schitterende oogen.

„We zijn samen aan 't spelen,” zei ze. „Dat hebben we zóó lang niet gedaan!”

„Ben je dan niet moe van je reizen en trekken vandaag?” vroeg Greet.

„Ja, natuurlijk wel, — maar ook zoo opgefrischt. We waren zoo lang niet samen er uit geweest, — en om het te fuiven, spelen we samen.”

Joep, — weg was Wies al weer. Greet stond even beduusd te kijken. Gelukkig eigenlijk, dat Wies nergens naar gevraagd had, vol als ze was van hun spelen.

Greet ging Wies achterna, de zijkamer in. Bernard zag niets. Greet was overtuigd, dat hij Wies niet eens zag, — dat Wies op 't oogenblik niets anders was dan datgene wat hem begeleidde.

„Nog maar eens beginnen bij dat Forte, weet je wel? Twee maten vóór letter H.”

Reusachtig was Wies toch, dacht Greet, — zoo gauw als ze er weer in was! Ze zag er wel ingespannen uit, maar dat voelde ze natuurlijk heelemaal niet. Wat klonk dat samen, — wat voegde Wies zich naar Bernards spel! Heerlijk, dat ze

hier nog even bij kon zijn, vóór ze weer naar den trein moest.

„Nee,” zei Bernard plotseling, en hij wees met de punt van zijn strijkstok ergens in de muziek, „de maat is hier anders. Tellen maar even. En je moet het ook wat soepeler spelen.”

Wies zei niet, dat ze het zoo lang niet gedaan

had, — dat ze niet beter kon, — ze zei niets en begon, braaf tellend, opnieuw waar hij had aangewezen. Ze wist wel, dat bij Bernard geen verzachtende omstandigheden golden, zoolang hij midden in de muziek was. Later misschien, als ze klaar waren, — nu niet.

„Juist,” mompelde Bernard, terwijl hij over het moeilijke punt heen doorspeelde, „zoo is het beter.”

Wies' voorhoofd zag er klam uit, — maar ze keek heel gelukkig.

Toen het uit was, zuchtte Greet: „Mooi was het.”

Bernard klopte Wies op den schouder, zooals hij het met één van zijn leerlingen zou hebben gedaan:

„Goed gedaan, Wiesjewouw.”

En tegen Greet:

„Ben jij terug? O, dat wist ik niet.”

„Ja,” zei Greet, „en ik heb nog maar twintig minuten vóór ik naar den trein moet.”

„Gauw een kopje thee,” zei Wies. „Mee naar de huiskamer.”

Ze was weer in de wereld terug, — in haar huisvrouwendom, — in haar zorgzaamheid.

In de huiskamer keek ze Greet vorschend aan.

„Niet gelukt,” las ze van Greet's gezicht.

„Nee,” schudde Greet, en ineens kwam de teleurstelling weer boven, die ze bij de muziek vergeten had.

„Wat was het? Een baan?”

„Ja.”

„Je bent niet wijs,” vond Wies. „Den dag na je examen. En dan een gezicht als een uitgeknepen citroen, als het niet gelukt is.”

„Ik heb geen gezicht als een uitgeknepen citroen,” kwam Greet koppig. „Het kan me niet eens wat schelen.”

„O. Ik dacht het. Wat was het voor baan?”

Greet was even stil. 't Zou wel opluchten, als ze het heele geval aan Wies vertelde. Bernard hinderde er niet bij.

Maar toen schudde ze het hoofd.

„Nee. Als het gelukt was, had ik het je natuurlijk verteld. Maar laat ik het nu maar . . . inslikken.”

Ze slikte inderdaad wat in.

„Had je het zóó graag gewild?” vroeg Wies warm.

„Ja,” knikte Greet. „Maar je moet niet vriendelijk tegen me zijn, want daar kan ik op 't oogenblik niet tegen.”

„Onvriendelijkheid is meer mijn afdeeling,” mengde Bernard er zich schuldbewust in. „Waar gaat het eigenlijk over?”

„O,” deed Greet luchtig, „ik heb geheime paden bewandeld, en die liepen dood.”

„Moet je opnieuw beginnen,” ried Bernard.

Greet keek verrast op. Het eenige woord, dat hij in zijn onschuld zei, — was een wijs woord.

„Ja,” knikte ze dankbaar naar Bernard. „Ja, — ik zal opnieuw beginnen.”

HOOFDSTUK XIV.

Moeder wist niet anders, of Greet was alleen maar voor de gezelligheid met Bernard en Wies mee terug gegaan. Want dat ze er verpieterd uitzag toen ze thuiskwam, was niet meer dan billijk na een dag met tòch al zooveel emotie's, — al was ze dan dien morgen zoo lang blijven uitslapen. En toen ze den volgenden morgen beneden kwam, blonk ze als de dageraad, na een nacht van diep en zorgeloos slapen.

En zoo zou moeder er nooit achter gekomen zijn, wat er allemaal dien avond wel gebeurd was, ware het niet, dat twee dagen later een brief voor Greet kwam, met het doorgestreepte en door Bernard verbeterde adres van Greet er op.

Een klaar en stevig handschrift. Greet keek even naar het adres, zonder dadelijk te begrijpen, van wien het was. Maar terwijl ze de enveloppe opensneed, flitste het door haar gedachten: „Van Heleentjes vader.” En wat jachtiger dan eerst trok ze den brief er uit.

Met oogen, groot van opwinding, las ze dit:

„Ik kom nog even op ons gesprek van gisteren terug. Nadat ik er over heb nagedacht, geloof ik, dat we de vraag, of je het werk hier

in huis kunt aanvaarden, beter aan je ouders kunnen overlaten. Ik voor mij geloof, dat, als een taak met zooveel geestdrift aanvaard wordt, de moeilijkheden, al zijn die ook grootter dan je

leeftijd toestaat, tenslotte wegvallen. — Kom na overleg met je ouders er nog even over spreken.”

Drie, vier keer las ze het over. Dat, wat ze al heelemaal uit haar gedachten had gebannen, — tenminste: geprobeerd had te bannen, — werd nu

toch werkelijkheid! O, want vader en moeder zouden het goed vinden, — als Heleentjes vader ze gekend had, zou hij er geen oogenblik aan hebben getwijfeld!

„Als een taak met zooveel geestdrift aanvaard wordt, vallen de moeilijkheden weg.”

Ja, dáárvan had ze genoeg!

Maar ze voelde: geestdrift was het niet, wat ze het meest noodig had. Iets anders, — iets, dat langer duurde.

Maar dat andere, — dat had ze óók. Ze wist het zeker.

Dat andere. Dat, wat Wies had. Want waren Wies' moeilijkheden niet ook grooter, dan je eigenlijk zou kunnen verwachten dat ze kon dragen? Ze had het nu toch zoo vaak van dichtbij gezien, hoe veel er te verhapstukken viel voor de moeder van zulke kleine hummeltjes. En toch kòn Wies het.

Nee, — geestdrift voor een taak was het niet. Liefde voor een taak.

O, — en zij zou liefde hebben voor haar taak...

* *

*

„Moeder, ik heb een brief gekregen.”

Ze gaf moeder den brief over, maar zei:

„Eerst moet u even luisteren, want anders kunt u er niet uit wijs worden.”

En ze vertelde van haar heele geheimzinnige gedoe, den dag na haar examen. Ze vertelde van Heleentje, en van Heleentjes vader, die ook haar bijzitter bij 't examen bleek te zijn. En ze ver-

telde, hoe druipstaartend ze er vandaan was gekomen.

„De man had gelijk,” hoofdschudde moeder. „Een kind, dat pas van school is, — als opvoedster van een kind van veertien jaar!”

Greet moest zelf lachen om het woord „opvoedster”.

„Niet als opvoedster! Om haar te verzorgen, — om het huis te verzorgen. Opvoeden heeft Heleentje niet eens nodig.”

„Is ze zoo volmaakt?”

„U mag niet met haar spotten. Ze is heelemaal niet volmaakt. Ik ken haar maar nauwelijks, alleen dat ze zoo’n zonnig kind is. Maar opvoeden, — nou ja, dat doen ze op school wel met haar, denk ik, — of nee: dat doet haar vader natuurlijk.”

„Maar waar haalde je den moed vandaan, zoo op eigen houtje naar dien professor toe te gaan?”

Greet haalde de schouders op.

„Dat is het juist, wat ik me dien avond aldoor heb afgevraagd. En daarna ook. Ik weet het heusch niet.”

„Waarom heb je er niet eerst even met vader en mij over gesproken?”

„Omdat ik het zelf nog niet allemaal duidelijk wist. Het gebeurde allemaal vanzelf. O, moeder, het was zoo’n rare dag.”

En toen, met een knikje:

„Leest u nou maar.”

Moeder las.

„Ja,” zei ze langzaam, nadenkend, toen ze het briefje gelezen had, „nou moeten wij beslissen, — en jij.”

„Hij dacht toen nog,” zei Greet, voortgaande op

haar eigen gedachten, „dat u mijn einddiploma een bezwaar zou vinden.”

„Hoezoo?” vroeg moeder verbaasd.

Greet lachte.

„Ik vond het net zoo raar als u het nu vindt. Hij dacht, omdat ik de vijfjarige had afgeloopen, dat ik... nou ja, dat ik voor iets anders in de wieg was gelegd dan voor huishoudelijk werk.”

„Als je toch huishoudelijk werk het liefste doet?” vroeg moeder onnoozel. „Wat heeft dat einddiploma er dan mee te maken.”

„Dat heb ik ook gezegd. Hij dacht, dat je dan moest studeeren of zoo iets. Het komt zeker, doordat Heleentjes groote zusters zoo knap zijn en zoo graag studeeren. Anders begrijp ik het niet.”

„Nee, want wat je op school geleerd hebt, en wat nu vastgelegd is in je einddiploma, dat heeft toch niets te maken met het werk, dat je kiest. Dat is je bezit en dat houdt je en dat kan niemand je afnemen. Voor sommig werk is het makkelijk, dat je dit einddiploma hebt, — maar als je keus nu een anderen kant uitgaat?”

Greet gaf moeder opeens een zoen.

„Zie je wel, — ik wist het wel. Ik kon het professor niet zoo precies uitleggen, hoe ik wist dat vader en u er over zouden denken. Ik was trouwens veel te verbouwereerd. Maar ik *wist* het.”

„Ja maar,” zei moeder verstandig, „dit is het ééne punt. Maar de goeie man had groot gelijk toen hij het te moeilijk voor je vond. Want je bent er niet alleen als gezelschapsdame voor Heleentje!”

„Weet ik wel,” zei Greet. „En toch geloof ik, dat ik het kan.”

„En als het dienstmeisje nou eens ouder is dan jij?”

„Daar heb ik ook al aan gedacht, — later, toen er nog niets van kwam. — En toch geloof ik, dat ik het kan.”

„En als je nou eens stommiteiten begaat, van die echte, die den heelen boel in de war sturen?”

„Dan zal ik probeeren, ze weer goed te maken.”

„Dat zal niet makkelijk zijn.”

„Weet ik wel. En toch geloof ik, dat ik het kan.”

Moeder keek Greet met een lachje aan. Wat voor lachje? Was het een klein beetje spot, omdat ze zoo vast en zeker geloofde, dat ze het kon?

„Hoe weet je dat toch, kind? Het is zoo veel verantwoordelijker dan schoolgaan.”

„Omdat,” — ze greep even naar den brief, wees moeder op die paar regels, — „omdat Heleentjes vader zelf gelooft, dat de moeilijkheden wegvallen, als een taak met zooveel geestdrift aanvaard wordt. O, Moeder, — en deze taak, — Moeder, ik heb er zoo’n heele massa geestdrift voor. Ik doe het zoo graag.”

„Er is meer noodig dan geestdrift,” zei moeder ernstig.

„Ja,” knikte Greet, „dat weet ik. En dat andere, dat ervoor noodig is, — dat heb ik ook.”

„Ga dan maar,” zei moeder. „Dan zul je het wel kunnen.”

* *

*

Niet eerst naar Wies gaan. Wies, die nog heelemaal niets wist. Dadelijk, zoo van 't station, naar Heleentjes huis en zeggen, dat vader en moeder het goed vonden en dat ze na de vacantie bij Heleentje zou komen, voor Heleentje zou zorgen.

Wat liepen haar voeten licht! Wat was alles makkelijker dan een paar dagen geleden, toen het niet anders was dan een onzinnig waagstuk, dat nog niet eens heelemaal was doorgedacht!

Toen de deur openging, stond ze vlak tegenover Heleentje.

„Dag juffrouw!” zei Heleentje verrast en Greet zag dadelijk, dat ze er nog niets van wist.

„Ben jij niet naar school?”

„Ik moet over vijf minuten weg.”

Greet dacht even: „Jammer,” want dan kon ze het haar niet zelf vertellen, als ze met professor gesproken had. En terwijl ze wat peinzend naar Heleentje keek, zag ze opeens, dat ze in dit jaar een heel stuk gegroeid was. Ze schrok er een oogenblik van: niet het kind, dat ze in haar gedachten had, kreeg ze te verzorgen, maar een grooter kind, — een echt meisje al.

Zou ze 't wel kunnen?

Maar toen kwam de zekerheid, de roekeloosheid haast, weer over haar: ze kòn het, ze kon het zéker! In Heleentjes lengte zat het 'm niet; ze was toch dezelfde gebleven, al was het gezichtje iets minder rond, al waren de armen en beenen wat langer dan verleden jaar.

„Is je vader thuis?” vroeg ze. „Ik moest je vader wat vertellen.”

Heleentje bracht haar naar vaders studeerkamer, en wist niet, dat Greet dezen weg al kende.

„Dag,” zei ze, tegen haar vader en Greet tegelijk, „ik ga naar school.”

En Greet dacht, hoe ze na de vakantie hetzelfde tegen haar zou zeggen, 's middags, en hoe ze dan om vier uur thuis zou komen en Greet weer vinden.

„En?” vroeg professor, toen Heleentje weg was. Greet zuchtte diep.

„Vader en moeder vinden het goed. En ik wil het zelf zoo graag.”

Heleentjes vader knikte.

„Dat weet ik. En heb je alles goed overdacht, — al wat er bij komt kijken?”

„Ja,” zei Greet, „alles.”

„Ook dat het veel en veel moeilijker zal zijn dan schoolgaan en eindexamen doen?”

„Ja. Alles.”

„Ben je dan heelemaal niet bang voor dingen, die moeilijk voor je zullen zijn?”

„Natuurlijk!” zei Greet. „Natuurlijk ben ik daar bang voor. Maar als je iets zóó graag wilt, is het toch niet moeilijk?”

Professor knikte langzaam.

„Goed,” zei hij. „Zorg dan maar voor Heleentje.”

* *

*

Wies liep haar opgetogen tegemoet, vroeg heelemaal niet, hoe ze hier kwam.

„O, Greet, ben jij daar? Je komt op een belangrijk oogenblik in ons leven: Peetje ligt voor 't eerst in de box!”

„Dat moet ik zien!” riep Greet, en ze vergat alles van haarzelf.

In de huiskamer zwalkten Eetje en Teetje rond en midden in de box, voorloopig nog verbijsterd van vrijheid, lag Peetje.

„Hoe vind je hem?” vroeg Wies, en ging op den grond zitten bij het loophek, „wat vroeg is ie, hè?”

Greet ging óók op den grond zitten, achter het tegenovergestelde hekje. Ze legde haar armen op den rand van het hek en haar gezicht er boven op. Zoo zaten ze tegenover elkaar in stille beschouwing van het vrijheids-dronken Peetje.

„Je vraagt niet eens, wat ik hier kom doen,” verweet Greet tenslotte.

„Ja zeg!” schrok Wies. „Je voelde het zeker, dat hier zoo iets ingrijpends gebeurde.”

„Nee.”

Greet wachtte even, om het effect.

„Ik kwam namelijk heelemaal niet om jou.”

„Wacht es,” begreep Wies snugger, „om de baan?”

„Ja. Om de baan. En 't is tòch gebeurd! Ik kom er toch!”

't Ging allemaal over Peetje heen.

„Ja? Wat is het?”

„Zul je niet schrikken?” begon Greet voorzichtig.

„Vooruit! Schiet op!”

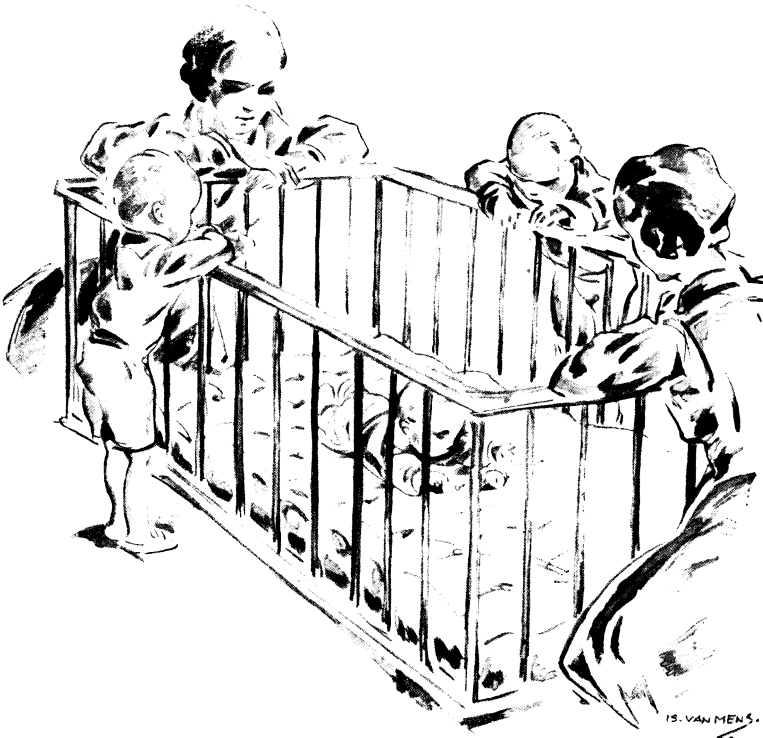
„Herinner jij je, dat Heleentje nog geen nieuwe juf had?”

Wies sloeg met beide handen om den bovenrand van de box heen.

„Neeeeeee! Dus dàt was het!”

„Dat was het.”

Greet geloofde het zelf haast niet, nu ze het zei. Heel het gesprek met Heleentjes vader, — het bemoedigend gesprek, dat ze als een bezit met zich had meegenomen, moest weer door haar

gedachten gaan, om het te kunnen gelooven.

„En toen je zoo teleurgesteld was?”

„Toen had hij gezegd, dat het te moeilijk was voor mijn leeftijd. Want Wies, hij is gecommitteerde geweest bij mijn examen en dat wist ik niet!”

„O, zeg! !”

„En nu heeft hij geschreven, dat hij toch wel geloofde, dat ik het kon.”

„O, maar je kunt het ook!”

„Ja?” vroeg Greet verrast. „Jij bent de eenige, die dat dadelijk vindt. Geloof je het heusch, of zeg je het om mij moed te geven?”

„Zeg ik ooit iets, dat ik niet meen?” vroeg Wies, volkomen ernstig. „Ik weet zeker, dat je het kunt.”

„Hoe weet je dat?”

„Nou, zeg, ik heb toch ook m'n oogen niet in m'n zak! Toen je mij hielp, verleden jaar, toen heb ik toch wel gezien, hoe je in je element bent, als je voor iemand kunt zorgen.”

Greets gezicht, op haar handen bovenop het hekje, kleurde diep.

„Wat fijn,” zei ze zacht.

„'t Is ook doodgewoon,” peinsde Wies, „dat je dat hebt. Want je bent toch een meisje. En meisjes... ik weet het toch zelf...”

„Ja,” zei Greet, „en dan doet het er zoo weinig toe, of je nog een beetje jong bent, hè?”

Eetje, die sinds lang de box ontgroeid was en verachtte, kwam op dit oogenblik bij zijn moeder staan bedelen:

„Eetje wil d'r in.”

„Kerel, laat naar je kijken!” hoonde zijn moeder. „Zoo iets is goed voor Peetje!”

„Eetje wil d'r in!” herhaalde hij met klem.

„Weet je wat je doet?” ried Wies. „Net als mamma en tante Griet. Zóó.”

En ze drapeerde hem met de armpjes over het derde hekje en legde zijn kinnetje er boven op.

Eetje was tevreden. Net als mamma, — weliswaar niet op den grond zittend, want dat kon er bij zijn afmetingen niet af, — maar van bovenaf beschouwd zag het er net zoo uit.

„Nee,” ging Wies toen tegen Greet verder, „dat maakt zoo weinig verschil, of je een beetje jong bent. We zijn allemaal te jong voor het werk, dat we doen. Ik ook. Veel te jong. Maar we groeien er in.”

Teetje, aangetrokken door de knusheid van het groepje, kwam achter het vierde hekje staan, — de armen er boven op, en daar weer boven op het rose kinnetje.

Wies en Greet keken elkaar aan en zeiden niets. Zoo heerlijk ingesloten lag Peetje nu tusschen hun vieren.

„Ik heb een boel van jou afgekeken,” begon Greet. „En op je jongetjes heb ik me geoeft. In m'n kwaliteit van tante, zie je.”

Wies gaf haar, over de box heen, een hartelijk knikje.

„Tante Griet!” zei ze.

Eetje keek Greet aan, en in zijn wangen kwamen een paar ongelooflijk brutale kuiltjes.

„Tanna Jiet!” lachte hij.

Teetje legde zijn kopje scheef op zijn handen. Onder de wimpers door keek hij naar Greet.

„Tanna Jiet!” zong hij.

Alleen Peetje zei niets.

Die lag midden in de box, en wist, dat hij het middelpunt was van al die vier hekjes, met al die vier gezichten er boven uit.

Hij wist, dat de box het middelpunt was van de kamer, en de kamer het middelpunt van het huis,

en het huis het middelpunt van de heele, heele wereld.

Peetje wist zich het middelpunt van de heele, heele wereld, en vond het leven erg mooi...

O, — maar het leven wàs ook mooi!

GEÏLLUSTREERDE ■

MEISJESBOEKEN ■

Prijs: In prachtband à f 2.90.

Ingenaaid . à f 2.—.

HET LICHTEND VERSCHIET,

door EMMY BELINFANTE-BELINFANTE.

Geïllustreerd door HENRI PIECK.

Een prachtig meisjesboek, met veel talent geschreven. Al het lief en leed van een schildersgezin, waarvan de man in een sanatorium sterft, het moedige werken van Lot en Greet, die het nu voor „Moeps” opnemen; Lot als verkoopster in een kunsthandel, en Greet als huisnaaister; de rake teekening van figuren als de burgerlijke, maar brave juffrouw Derksen in het onmogelijke winkeltje, de verlegen schilder die „en pension” komt, maar vooral het zielige meisje Hetty, in haar groote vereenzaming, getuigen van zooveel fijn gevoel en innigheid, dat een woord van bijzondere aanbeveling wel op zijn plaats is. (Opr. Haarl. Crt.)

IN HET GAREEL, door EMMY BELINFANTE-BELINFANTE.

Geïllustreerd door HENRI PIECK.

IN DE LENTE DES LEVENS, door STELLA MARE.

Geïllustreerd door T. LEESER.

In dit aardige, beschaafde meisjesboek wordt verteld hoe vijf bakvischjes, plus de oudere zuster van een van haar, via haar vroolijke schooljaren tot haar bestemming komen, welke voor twee van het groepje een andere blijkt te zijn dan die ze bezig zijn met veel moeite en opoffering te veroveren. (Ned. Bibliographie.)

ZIJ, DIE SLAGEN, door STELLA MARE.

Geïllustreerd door FREDDIE LAngELER.

Een mooi meisjesboek. Frissche, aardige, naar de natuur geschetste meisjesfiguren, leerlingen van H.B.S. en Gym, van verschillende stand, hoewel niet zoo heel véél verschil, allen in hare eigenaardige persoonlijkheid uitstekend geschetst. Men ziet ze voor zich leven; men leeft mee met haar genoegens en verdriet. (De Avondpost.)

DO BROUWER'S VERLOVING, door M. P. ZAALBERG.

Geïllustreerd door ANNIE VAN DER RUIT.

Een boeiend verhaal; eenmaal begonnen, wil men ook den afloop weten, doch dat gaat niet zoo ineens. Het karakter van Do wordt meermalen op de proef gesteld, doch haar eenvoud en oprechtheid drijft haar tot een gelukkige oplossing. De verschillende personen in dit boek zijn goed geschetst en tot 't eind toe volgehouden. De illustraties van Annie v. d. Ruit zijn weer van bijzondere aantrekkelijkheid: 't zijn levende mensen, geen stijve poppen. Ieder die vergelijkingen met illustraties uit andere boeken maakt, zal het direct opvallen hoe raak en vlot de teekeningen in dit boek zijn. (...Zij.)

Uitgaven N.V. UITGEVERS Mij. GEBR. KLUITMAN, Alkmaar

MEISJESBOEKEN VAN NANDA ■

Prijs: In prachtband à f 2.90.
Ingenaaid . à f 2.—.

DUIZENDPOOTJE.

Geïllustreerd door HENRI PIECK.

Met ingehouden pret zullen de meisjes de verkleedpartij van Lieske volgen, wanneer zij zich met een groote bril, die haar een Harold Lloyd voorkomen geeft, en andere uitmonsteringsstukken, tot een „Duizendpootje” weet om te tooveren. Denk echter niet dat het om een grapje gaat alleen, neen 't is wel degelijk voor een goed en verheven doel dat Lieske zich inspant, en de groote belooning die haar wacht, ze is haar gaarne gegend!

DOK EN DE TOONEELCLUB.

Geïllustr. door HANS BORREBACH.

JOL KWIK. Geïllustreerd door HENRI PIECK.

NETTEKE DOLLEMANS. Geïllustreerd door HENRI PIECK.

TOEKOMSTPLANNEN. Geïllustreerd door HENRI PIECK.

TRUDIE ALS HUISHOUDSTERTJE. Geïllustr. door HENRI PIECK.

MEISJES-ILLUSIE. Geïllustreerd door HENRI PIECK.

PECHVOGELTJE. Geïllustreerd door HENRI PIECK.

'T VROOLIJK VIERSPAN. Geïllustreerd door HENRI PIECK.

RIEK DE KWAJONGEN, 2e druk. Geïllustr. door HENRI PIECK.

DE OUDSTE VAN 'N LEUTIG TROEPJE.

Geïllustreerd door NETTY HEYLIGERS.

VRAAGT GEILLUSTREERDEN CATALOGUS VAN ONZE JEUGD-UITGAVEN.

MEISJESBOEKEN VAN EMS I. H. VAN SOEST

Prijs: In prachtband à f 2.90.

Ingenaaid . à f 2.—.

HARRIËT. Geïllustreerd door ANNIE VAN DER RUIT.

Zoodra men dit boek opslaat, bespeurt men dat het spontaan geschreven werd en dat 't een werk is uit één stuk. Harriët is een meisje met een sterken wil en wat ze zich eenmaal heeft voorgenomen, volvoert ze ook, trots alle moeilijkheden. Maar de teleurstellingen en botsingen blijven niet uit, al dacht Harriët ook in haar eerste, groote blijdschap om het voorbijgaan van haar eenzaam leventje, dat nu haar weg zonnig zou blijven. Harriët moet telkens weer ervaren, dat het leven niet altijd aan onze verwachtingen beantwoordt. Maar in stede van zich daardoor te laten neerslaan, komt Harriët steeds sterker uit den strijd te voorschijn.

— Het is te verwachten, dat „Harriët” met haar moedig gedragen teleurstellingen en haar opbruisend, maar eerlijk karaktertje, aller sympathie zal wegdragen.

OP DEN ACHTERGROND. Geïllustreerd door ANNIE v. d. RUIT.

De grondgedachte in dit boek is de karaktertegenstelling tusschen twee zusjes. Carrie is de schitterende figuur die Gritty geheel overstemt en op den achtergrond dringt. Zoo vond Grit het niets erg, om Carrie's afgedragen japonnetjes te dragen: met enkele handige trucjes weet ze die weer zoo op te knappen, dat ze nog heel wat oogen. Zoo gaat het in ieder opzicht. Maar toch gaat bij het lezen onze sympathie uit naar dat zusje op den achtergrond, waar zij van zoo onschatbare waarde blijkt. „Voor h  r was 't heerlijk, aan ánderen te geven, met gulle handen, aan allen, die aarzeland stonden in het woelige, onbegrepen leven.”

DE PAUW. Geïllustreerd door ANNIE VAN DER RUIT.

Boeiend en vlot zijn de avonturen van De Pauw — die toch geen „pauw” is — beschreven. Het jonge meisje, dat zich door hard werken een bestaan veroverd en bovendien nog kans ziet haar jonger zusje in staat te stellen haar studie voort te zetten, zal ongetwijfeld ieders hart winnen. Niet het minst door de prettige manier, waarop de schrijfster haar ons voorstelt.

Het jongemeisjesleven in Indië, de voor- en nadeelen van het kantoorleven, een trouwe vriendschap en velerlei spannende avonturen weet de schrijfster ons te doen meeleven. Een en ander bijzonder aantrekkelijk geïllustreerd door Annie van der Ruit.

Wij twijfelen er niet aan, dat De Pauw een begeerenswaardige aanwinst zal blijken voor iedere meisjes-bibliotheek. (N. R'damsche Crt.)

Uitgaven N.V. UITGEVERS Mij. GEBR. KLUITMAN, Alkmaar

GEÏLLUSTREERDE ■

MEISJESBOEKEN ■

Prijs: In prachtband à f 2.90.
Ingenaaid . à f 2.—.

WAS IK MAAR EEN JONGEN ...

door HELLEN RANDERS.

Geïllustreerd door HANS BORREBACH.

„Was ik maar een jongen ...” van Hellen Randers is een frisch geschreven, zonnig boek, de geschiedenis vertellend van een meisje, dat onder moeilijke omstandigheden geroepen wordt voor zichzelf te zorgen, dit met energie doet en er werkelijk in slaagt, dank zij haar blijde levensbeschouwing en ook door vriendelijke hulp, onafhankelijk te worden, totdat ... zij de afhankelijkheid veroverd, die door elke vrouw begeerd wordt en zoo licht te dragen is in een gelukkig huwelijk. Dan is ten slotte de wensch „was ik maar een jongen”, door haar aanvaankelijk geuit, krachteloos geworden.

BABS VAN OUDENAERDE,

door A. WAS-OSINGA.

Geïllustreerd door HANS BORREBACH.

Een frisch, gezellig en inhoudsvol boek voor meisjes van 12—15 jaar, dat zeker zijn weg zal vinden naar vele vriendinnen. — De bandteekening schept reeds een locale kleur en toont Babs met haar zusje en hond voor het stadhuis te Middelburg. — Het is aardig wanneer de hoofdpersonen zoo in een markante, typische omgeving zijn geplaatst, en wanneer dat plaatselijk element goed is vastgehouden. — Er zit ook een weinigje moraal in het boek, daardoor is het ook niet zoo vlak als vele werken van dit genre. — Babs, de lieve Babs, het door en door natuurlijke, goede kind, de schat van een dochter, steelt bladzij na bladzij ons hart. — Overal toont ze te begrijpen hoe zwaar 't Moeder valt, te voldoen aan alle behoeften van het gezin.

HET EINDE VAN LO'S BAKVISCHTIJD, 2e druk,

door JO NABBEN.

Geïllustreerd door HENRI PIECK.

Het is een fleurig, vlot schoolverhaal. De nieuwe directeur, een jonge man, brengt met strengheid en hardheid orde in de wat verwaarloosde „vijfde klas”. Als de meisjes alle door haar examen zijn, gaat een der bakvischjes met het hart van den nieuwen directeur strijken. Zeer aantrekkelijk en niet weinig mede door Pieck's geestige krabbels. (De Telegraaf.)

Uitgaven N.V. UITGEVERS Mij. GEBR. KLUITMAN, Alkmaar